XIV. évfolyam. Budapest. 301. szám. Szombat, 1880. október 30.

Hirdetések és nyilttérek
felvétetnek árszabály szerint
a kiadó hivatalban:
Budapest IV. hímző-utcza és kalap-utcza sarkán 1. sz.

Hirdetések felvétetnek a külföldön:
Bécsben: Oppelik A.-nál, Stubenbastei Nr. 2.
Mosse Rudolfnál, Seilerstätte Nr. 2.
Haasenstein és Voglernél, Wallfischgasse 10.
Daube G. L. és társánál, Wollzeile Nr. 12.
Párisban: Rudolf Mosse, 40. rue notre dame-des-Victoires (place de la Bourse.)
Frankfurtban a/M.: Daube G. L. és társánál.

EGYETÉRTÉS

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Szerkesztő- s kiadó-hivatal:
Budapest IV. hímző-utcza és kalap-utcza sarkán 1. szám.
Csak bérmentes levelek fogadtatnak el. Kéziratok vissza nem küldetnek.

Előfizetési díj:
Vidékre postán vagy helyben házhoz hordva:

Egy évre	20.—
Félévre	10.—
Negyedévre	5.—
Egy hóra	1.80

Egy szám 6 krajczár.

Fatalisztikus.

Fatalisztikus: e szóval jellemezte Wahrmann Mór képviselő a kormány pénzügyi politikáját a pénzügyi bizottság zárülésében. Wahrmann Mór nem ellensége a Tisza-kabinetnek, sőt nagyon is jóbarátja. A házasfelek közt gyakran megtörténik, hogy egykissé összevesznek, hirtelenében külön válnak egymástól, végleges elválásra azonban egyik se gondol s kevés idő mulva jobban szeretik egymást, mint valaha. Ilyenforma ujra kibékült szerelmi viszony áll fenn Wahrmann és a Tisza-kabinet között. És Wahrmann ennek daczára is nagyobb dicséretet e kabinet pénzügyi politikájára nem tud mondani, minthogy ez fatalisztikus. A mi más szóval azt teszi, hogy e politikán emberi észszel s államférfiui erőfeszitéssel segiteni ugyan nem lehet, hanem a Mekka felé bámuló mohamedánusnak véghetetlen türelmével kell várakoznunk évről évre mindaddig, mig az isteni gondviselés egy vagy más uton e politika nyavalyáitól bennünket megszabadit. Ime a kormánypárt pénzügyi kapacitásainak legkitünőbbike ezzel a böles rezignáczióval tekint a jövendőbe s mig bölcseségét gróf Szapáry pénzügyminiszter egészen helyesli, addig Tisza Kálmán miniszterelnök egyenesen inditványozza, hogy a pénzügyi bizottság Wahrmann nézetei alapján készitse el jelentését a képviselőházhoz.

Valóban Wahrmannak igaza van. A fenálló államjogi és közjogi rendszer alapján csakugyan nincs segitség másban, mint a gondviselés hatalmában. Igaz, hogy ezzel a hittel átkozottul kevés szükség van a pénzügyi bizottság bölcsességére s egyáltalán nem vagyunk képesek felfogni, hogy ezzel a hittel miért támogatják Wahrman és társai épen a Tisza-kabinetet. Ha e hitük alapos: akkor akár Tisza Kálmán üljön a miniszterelnöki székbe, akár a seprünyelet tegyék oda exczellenczias urnak: az eredmény teljesen mindegy. Voltaképen keményebb birálatot alig is lehet e kabinet pénzügyi politikája ellen gyakorolni, mint a minőt ezzel az egyetlen szóval jelzett a Budapest-főváros V. kerületének képviselője. Mert a mikor már valamely ország pénzügyi helyzete odáig jutott, hogy annak megjavitása az emberi elmének s a hazafiságban rejlő erőknek hatalmán kivül esik: akkor már az alkotmányos küzdelemnek s a parlamenti pártok normális mérkőzésének nincs semmi jelentősége, mert nincs semmi haszna. Akkor válságoknak és aztán katasztrófának kell egy vagy más alakban bekövetkezni, mert a gondviselésnek ily esetekben csakugyan ezekből állanak kisegitő eszközei.

Azonban pedig Wahrmannak és a pénzügyi bizottságnak még sincs igaza teljességgel. A gondviselés semmi esetre sem fog beállani magyar pénzügyminiszternek, s az adófizetők zsebjeit semmi esetre sem fogja valami csudálatos módon apró pénzzel megtölteni. Sőt még csak azon megszámlálhatatlan évek hosszu sorát sem engedi békében eltelni, a mely alatt hiszi a pénzügyminiszter az államháztartási egyensuly helyreálltának bekövetkeztét. Épen azért egyáltalán nem tudjuk helyeselni, hogy a pénzügyi bizottság maga is azon kényelmes álláspontra helyezkedett, hogy fatalisztikus nyugalommal nézi a kormány gazdálkodását s hasonló nyugalommal várja be ő is a vak véletlenségnek helyzetjavitó segitségét. Sőt inkább nagyon is megvártuk volna, hogy a pénzügyi bizottság, ha már fölismerte a helyzetet, állott volna annak magaslatára s ne elégedett volna meg azzal a munkával, melyet teljesitett s melyet helyette — ha egyebet nem akart tenni — igen jól elvégezett volna néhány számtiszti hivatalnok is a számszéktől vagy a pénzügyminiszteriumból. Összeadni és kivonni és aztán a deficzitet kimutatni: e szerep csakugyan nem méltó a képviselőház legelső és legtekintélyesebb szakbizottságához.

A pénzügyi bizottság nem egészen egy hónap alatt végezte be az 1881-ik évi költségvetés tárgyalását. Az ujabb alkotmányos korszak tizennégy éve alatt még soha ily gyorsan ily munkát nem végezett. De ily felületesen se. Az a hit, hogy az ország pénzügyi helyzete átkozottul el van rontva s komoly és beható orvoslást igényel, most már harmadszor vert gyökeret a törvényhozás köreiben. Először 1872 végén, másodszor 1873 végén s harmadszor most. Első izben a pénzügyi bizottság négy egész hónapon át foglalkozott, még pedig mélyre ható figyelemmel a költségvetési előirányzat tárgyalásával. Akkor e tárgyalásnak egyik eredménye a Lónyay-kabinet bukása lett. Másod izben a képviselőház minden pártnak beleegyezésével egy külön, 21-es bizottságot küldött ki a helyzet megvizsgálására s a gyökeres orvoslás módjainak javaslatba tételére. Ekkor az egyik eredmény a Szlávy-kabinet bukása lett. Most még sokkal rosszabb a pénzügyi helyzet, mint akkor volt s ennek daczára most a pénzügyi bizottság aluszékony egykedvüséggel ment végig pár hét alatt a költségvetési előirányzat tételein, hogy az isteni gondviselésben való megnyugvást ajánlhassa a képviselőháznak.

Köszönjük szépen. A pap imádkozzék a templomban, a katona hadakozzék a csatatéren, a munkás ember aludjék éjszaka, a törvényhozó pedig tegye kötelességét parlamentben s parlamenti bizottságban egyaránt. De a pénzügyi bizottság tagjai s kiváltképen többsége nem tették kötelességüket. A valóságos deficzit a jövő évre felülmulja a 40 milliót. Az egyenes adókat a Tisza-kormány öt év alatt több mint 30 millióval emelte, ezeket tehát emelni többé nem lehet. Ebben megegyez kormány és pártja és az ellenzék minden árnyalata egyaránt. Abban sincs eltérés kormány és ellenzék között, hogy az évenkénti állandó deficzit 30 és 40 millió között lebeg csak a ránk következő legközelebbi években is, ha valamely váratlan bonyodalom közbe nem jön. Ha közbe jön: akkor a deficzit rohamosan emelkedik. Ebben is egyetért mindenki. Egyetlen vékony hajszála a reménynek a fogyasztási adók emelésén s uj fogyasztási és egyéb adók behozatalán függ. Ámde szabad-e, lehet-e a magyar társadalom mai nyomorai közt nekünk adóemelésre s uj adók behozatalára csak gondolnunk is?

A kormány azt hiszi: szabad is, lehet is. A kormánypárt megy a kormánynyal s megszavaz neki mindent. És ennek tudatában a pénzügyi bizottság, a képviselőháznak költségvetési szakbizottsága nem emeli fel szavát, belenyugszik a kormány intézkedéseibe s hozzá járul ahhoz, hogy a nemzet megalázó, bizonytalan, sötét jövő elé vezettessék. Nem szól a külügyekhez: ezeket rábizza a delegáczióra. Nem szól a hadügyhöz; ezt rábizza a közös kormányra. Nem szól a belügyi reformokhoz: ezeket rábizza Tisza Kálmánra. Nem szól közgazdasági helyzetünkhöz: ezt rábizza az időjárásra. Nem szól az igazságügy, a közigazgatás, a pénzügyi kezelés nagy kérdéseihez: ezeket rábizza az illető bizottságokra. Nem szól a pénzügyi kibontakozás lehetőségeinek tárgyalásához: ezt rábizza a gondviselésre. Bizony fatalisztikus — igaza van a budapest-lipótvárosi képviselőnek. Tizennégy esztendő óta soha oly roszszul nem állt az ország, mint most és a pénzügyi bizottság soha oly üres és tartalmatlan jelentéssel nem állt a törvényhozás elé, mint épen most. Valóban ideje volt a miniszterelnököt immár kitüntetni. Ugy látszik: befejezéshez közelget munkája s immár vége felé sietünk a mai állapotnak.

Budapest, okt. 29.

Lapunk hétfői számának zágrábi távirata azt a hirt hozta, hogy a tartománygyülés pénzügyi bizottságában az Agramer Zeitungról azt mondották, hogy az zsidó antiszláv szellemben szerkesztetik. Az Agramer Zeitung legujabb számában erre vonatkozólag a következő sorokat hozza, melyeket kötelességünknek tartunk átvenni: „Külföldi lapok táviratiban hajmeresztő dolgokat olvasunk a tartománygyülés pénzügyi bizottságában ellenzéki oldalról lapunkra tett állitólagos nyilatkozatokról. E nyilatkozatokat magától érthetőleg azon alázatos rezignáczióval fogadtuk volna, melyet minden nem tárgyilagos megtámadás ellenében tanusitunk, de az Obzor által a kérdéses ülésről hozott jelentésből kitünik, hogy az oly leplezetlen káröröммel reprodukált nyilatkozatok nem tétettek, mint különben nekünk e tényt más oldalról is megerősitik. Ellenben egy, lapunk irányát érintő, ellenzéki részről felhozott panaszra, a kormány jelenlévő képviselője oly módon adott választ, hogy az működésünk leghizelgőbb elismerését foglalja magában.“

A m. kir. belügyminiszterium ügybeosztásában az „Orsz. Ért.“ szerint a következő változások történnek november hó 1-ével: Ribáry József miniszteri tanácsos, ki eddig a közalapok és philantropia osztályát vezette, — annak vezetésétől visszalép s a közjogi osztályt veszi át, melynek élén a nemrég elhunyt Nehrebeczky S. min. tanácsos állott. A budapesti és kolozsvári nemzeti szinházak ügyei, a fővárosi közmunkatanács ügyei, végül a statisztikai ügyek, amennyiben azok egyöntetü elintézése az 1874. XX. t. cz. rendelkezéseit szükségessé teszik, — az V-ik ügyosztályból, melynek élén eddig Ribáry József miniszteri tanácsos állott, vele együtt áthelyeztettek a II-ik, vagyis közjogi ügyosztályba. Az egyéb ügybeosztási és személyzeti változásokat közelebb bővebben ismertetjük.

A megyei, városi és községi tisztviselőkre az 1876. VII. tcz. 11-ik §-a értelmében fegyelmi uton kiszabandó birságpénzek hova fordítása és kezeléséről szóló szabályrendelet megalkotása iránt, a belügyminiszternek az összes megyei, városi törvényhatóságokhoz kiboczátott rendelete következtében az „Orsz. Ért.“ szerint a megyei törvényhatóságok legnagyobb része már nem csak megalkotta a kérdéses szabályrendeletet hanem azok a belügyminiszter által megerősittetvén, életbe is léptettettek. — Csupán négy megyében, ugy mint Nyitra, Torontál, Turócz és Veszprémmegyében nincsenek még befejezve az ez iránti tárgyalások. A legtöbb szabályrendelet ugy intézkedett, hogy a megyei tisztviselőkre kiszabott birságok a megyei szegény alap vagy a megyei kórházak javára fordittatnak, a községi előljárókra kirótt birságok a községi szegény alapok, a községi és körjegyzőkre rótt birságok az illető megye jegyzői nyugdijintézete, végül a községi tanitókra kiszabott birságok pedig az országos tanitói nyugdij és gyámalapintézet javára fordittassanak. Ez utóbbi birságok azon tegyelmi hatóság által, mely a birságot behajtotta, közvetlenül és esetről esetre a közoktatási miniszterhez terjesztetnek fel, az alaphoz leendő csatolás végett. Minden egyes fegyelmi hatóság, mint városi polgármesterek, szolgabirák stb. nyilvántartási jegyzéket vezet a birságolásokról, s egyidejüleg jelentést tesz a megye alispánjának, ki a központban a beérkezett jelentéseket az egész megyére nézve nevezett központi nyilvántartási jegyzékbe vezeti, — a birságolnak a kellő időben való behajtását, s rendeltetési helyükre hiány nélkül eljuttatását szigoruan ellenőrzi, s a fegyelmi birság pénzek ügyéről a közigazgatási bizottságnak időszakonként jelentést tesz, a közigazgatási bizottság pedig az igy nyert adatokat a miniszterelnökhöz az 1876. VI. t. cz. 64. §. értelmében teendő félévi jelentéseibe felveszi.

A képviselőház igazságügyi bizottsága ma este tartott ülésében a csődtörvényjavaslat feletti tárgyalását, a kényszeregyezségről szóló rész és a zárhatározatok kivételével, befejezte.

A javaslatnak ma végig tárgyalt részében a következő lényegesebb módositások történtek.

A 199. §-ban kiegészitőleg kimondatott, hogy a csőd befejezése után felfedezett azon vagyonnak kezelése, mely a csődtömeghez tartozott volna, esetleg ujonnan kinevezendő tömeggondnokra és ujonnan választandó választmányra bizatik.

A 210. §. helyébe, mely a közkereseti és a betéti társaság ellen elrendelt csőd esetében a társasági tagok magánvagyonára is csődöt rendelt, az előadó eredeti tervezetének álláspontja fogadtatott el és kimondatott, hogy a társasági tagok ellen csak az esetben rendelhető el a csőd, ha ez külön kéretik és a csődnyitás esetei fenforognak.

Ezen lényeges módositás következtében a 211. és 212. §§-ok is az előadó eredeti tervezetének megfelelően alakittattak át. Ugyanez történt a 214. § sal is.

A 216. §. akként módosittatott, hogy a tömeggondnok a mérleg megvizsgálását és megállapitását esetleg szakértő által eszközöltetheti.

A 258. §. összhangba hozatott a javaslatnak a hitelezők szavazati jogára vonatkozó intézkedésével.

A 260. §, azzal egészittetett ki, hogy a szövetkezeti csőd esetében a másod kivetés után — a csődhitelezők követeléseiket a kereskedelmi törvény szerint érvényesithetik.

A 261. § kihagyatott.

Ezzel az ülés befejeztetett. A legközelebbi ülés november 1-ére d. e. 10 órára tüzetett ki. Ez alkalommal tárgyaltatni fognak a kényszeregyezségre és a zárhatározatokra vonatkozó intézkedések.

A magyar delegáczió tengerészeti albizottsága holnap delelőtt ülést tart, a melyen tárgyalás alá fog vétetni a haditengerészet költségvetésének rendkivüli szükséglete.

Salisbury beszéde.

A „Times“ ma érkezett számában találjuk azt a nagyfontosságu politikai beszédet, melyet Salisbury marquis, az angol ellenzék második vezére a tauntoni konzervativek bankettjén szerdán tartott, s melynek kivonatát legutóbbi számunkban közöltük. Ime a beszéd egész terjedelmében.

Uraim! Köszönöm önöknek azon nagyon szivélyes tüntetést, a melylyel az előbbeni pohárköszöntést fogadták. Bizonyos vagyok benne, hogy a nézetek, melyeket önök az alsóház, de kiváltképen a lordok házának magatartásával szemben nyilvánitottak, az egész nemzettel közösek. (Tetszés.) A lordok háza az egész mult ülésszak alatt akaratlanul is arra volt kényszeritve, hogy az alsóház egy részével s magával a kormánynyal ellentétes állást foglaljon el; de meg vagyok róla győződve, hogy az ügyet, mely miatt ezt tette, az egész ország szentesiti. (Tetszés.) Megvallom, én reméltem, hogy ezen homályos és zavart helyzetben, mely bennünket körül vesz, a lordok házában vagy az alsóházban lesz alkalmuk vitát kezdeni a politika felett, melyet az ország folytatott. Valóban ez kivánatos lett volna, és látni való, hogy egy korábbi időben, az ügyek állása zavaros lévén, mind kivül, mind itthon Irlandban a parlament elé lett volna viendő, s a parlamentet kellett volna megkérdezni azon irány szankczionálása felől, melyet a kormány folytatni akart. (Tetszés.)

Sulyos dolog, hogy azok a jeles politikusok, kik annyira perhorreskálták, hogy a közügyekben bárminemü titok uralkodjék, abban a pillanatban, midőn az ügyek vezetése kezükbe került, sokkal tartózkodóbbak s fukarabbak köztud tra hozni ezen igen fontos lépéseket, melyeket tettek. A közelmult miniszterei nagy titokszerüséggel veszik magokat körül. Egy dráma játszódott le szemeink előtt, melyet nehéz megérteni. Láttuk hogy Európa hat hatalmassága egyesitett tengeri haderejét egy egyedül álló, lefelé menő, megtörött hatalmasság ellen irányozta, követelve tőle, a mit meg kell vallanom volt is jogunk követelni: hogy váltsa be igéretét, melyet, bár nagyon nyomasztó helyzet befolyása alatt, ünnepélyesen fogadott. És a mint összesitették erejöket egy tengeri demonstracziéra, a mire még nem volt praecendens, felsültek követeléseikkel ezen erőtlen hatalommal szemben (halljuk) és mind ez ideig kénytelenek voltak egész Európa nevetségére beérni a halogatásokkal — melyek utoljára is kudarczban végződnek. — Ezt nehéz volt megérteni. Két három nap előtt nem lehetett még gondolni, hogy a porta oly őrült lesz, kihivni maga ellen Európa összes birodalmainak egyesitett erejét. De legujabban némi csekély fény vettetett ezen helyzetre. Mr. Gladstone, nem régiben azt mondá egyikében azon beszédeknek, melyeknek következtében hatalomra jutott, hogy Ausztria egyike azon államoknak, melyekről ellehet mondani, hogy nem tettek soha semmi jót, hogy senki semmi legcsekélyebb olyasmit nem tud mutatni, mit Ausztria cselekedett vagy mondott volna valaha, s jó lenne. Most azonban abban a helyzetben vagyunk, hogy Ausztria ebben az ügyben jót cselekedett. Ausztria oly dolgokat hozott tudomásunkra, melyeket hiába vártunk a saját kormányunktól. Azon parlamenti nyilatkozatot értjük itt, melyet Ausztria tett, a hajóraj-tüntetést és nem sikerültének okát illetőleg. — Ugy tetszik, hogy midőn a hat hatalom flottáját az Albán kikötőbe elküldötte, a stipulációk eleve ugy szólottak, — ha ugyan jól értem az érkezett sürgönyöket, — hogy a hajónép nem fog partra szállani, s az ágyuk nem fognak megszólalni. (Nevetés.) Nem mondom, hogy minden hatalom ilynemü utasitást adott, de ugylátszik, hogy egynémelyik igen; és midőn Granville lord megigérte, hogy Anglia nem müködik a többi hatalom nélkül, a szultán nem sokat törődött az egész demonstráczióval (tetszés). Épen annyit értek el vele, mintha hat mosóteknőt küldtek volna oda, zászlókkal felékitve. (Nevetés.) Távol van tőlem, hogy gáncsoljam Európa együttes eljárását bizonyos esetekben, s nem is mondom, hogy ez az együttes eljárás ha diplomatikai nyomásról van szó, nem okos és kivihető dolog. Minden hatalom ehhez nyult, és nem lehát kétkedni hogy a hat hatalom nyomatékosan beszél, de csak diplomatikai nyomásra kell vala szoritkozni. Ha diplomácziai nyomásról van szó e hat hatalmat lehet egyesiteni, de kétlem, hogy ez sikerülend a mint tengerészeti és hadi dolgokról van szó (Tetszés). Midőn a chinaiak előbbi időben háboruba mentek, gyakran megtörtént, hogy egész tüzérségük festett ágyukból és golyókból állott. Ez igen időszerü találmány volt akkor, de bajos elhinni, hogy a török szultán ilyen találmány által engedményekre lesz rábirható, (Tetszés.) Azonban a dolog fontosabbnak tetszett. Hónapokig vártunk, hogy Dulcigno át fog adatni.

Az albánokat egy más hatalomnak akarják alárendelni, mely elveendi minden földjeiket, melyet gyülölnek, s mely oly vallásra fogja őket kényszeriteni, melyet nem szeretnek. S mind eme legutóbbi eseményekben a legérdekesebb volt az erőnek az a fitogtatása, vagy legalább a chinai módra való fitogtatás (Nevetés) egy oly czélból, mely Angliát, és Anglia kormányát a legtávolabbról sem érdekli. (Tetszés) Mit érdekel az minket, hogy Montenegró kiterjeszti e határait? Igaz, hogy a berlini egyezségben meg volt alapitva, s nekünk mint szignáló feleknek kötelességünkben is állott minden diplomaeziai eszközt felhasználni arra, hogy ez teljesittessék, de az egy eddig hallatlan tan, hogy minden aláiró hatalomnak kötelessége egyszersmind, minden körülmények között fegyverrel vinni keresztül a megvalósitást még ottis, hol semmi érdeke mellette nincs. (Tetszés.) Vannak egyezségek, melyeket Anglia aláirt, de miután azok nem érintik Anglia érdekeit, nincs is kötelezve hogy azok végrehajtását keresztül vigye. Mi is inditotta a kormányt arra, hogy Montenegró határa miatt ezt a sok zenebonát csinálja? Sajnálom, hogy e kérdésre csak azon küzdelemnek felidézésével felelhetek, mely a kormányt hatalomra segitette. Akadt akkor az egyesült királyságban egy ember, a ki sokat irt és beszélt a montenegróiak erdekében. Ugy irta le őket mint Európa szellemileg legfejlettebb népét. A mi magát a dolog valódi állását illeti, én ugy hiszem, hogy azok közönséges fél czivilizált hegyi lakók, Béke idején pásztorok és baromtolvajok (Nevetés), háboruban hősök (Tetszés) ők azonban e tulajdonok mellett birtak másokkal is s ugy cselekedtek, mint a félczivilizált nemzetek sem cselekszenek. A vörösbőrü Indiánokig kell vissza mennünk, ha ehhez hasonló dolgot akarunk találni; foglyaikat a csatamezőn megesonkitották (Tetszés). Sajnálnám, ha meg kellene vonni tőlük jó tulajdonaikat, de sajnálnám, ha őket kellene tartanom Európa legnemesebb fajának (Tetszés). A legkülönösebb e mellett csak az, hogy az az egyetlen személy, a ki ily exczentrikus csodálattal viseltetik iránt uk, jelenleg Anglia miniszterelnöke (Nevetes). Lehetetlen elképzelni, hogy ő meggondolva, és czéltudatosan akarta volna elérni ezeket a czélokat, melyek a montegróiak szemei előtt lebegtek, és hogy ő czéltudatosan cserélte volna fel Oroszország kizárólagos barátságáért azon jó viszonyt és bensőséget, mely a német erő és ezen ország között sok időn keresztül létezett. Lehetetlen, hogy ő akarva idegenitette volna el ezen hatalmat, mely természetes barátunk volt Európában (Tetszés) egy olyan hatalom kedveért, melynek politikája mindig bizonyos versenyzésben állott, s természetszerüleg ebben kellett állania a mi országunkéval. De az eredmény egyre megy, akár tudatosan cselekedte, akár nem.

Ezt az eredményt a béke nevében érték el. Félek azonban, hogy az valójában nem egyéb, mint személyes érzelmek és csökönösség kifolyása; mely vitális érdekeiben érintette az angol politikát, melynek előbb bizonyos álandóságot tulajdonitottak, s most kiviláglik, hogy indokaiban nagyon is ingatag. Ugy hiszem, érzékeny csorbát ejtett ez a szabadelvü párt reputácziójún, mely pedig a lord Palmerston napjaiban sokat tett a patriotizmusért, s a béke érdekeiért (Tetszés.) Ők azonban mellőzték ezen országnak hagyományos politikáját, és együtt mükődnek azon hatalommal, mely sokáig legveszélyesebb versenytársunk volt, s Anglia politikáját ugy irányozták, hogy Európa legkérlelhetetlenebb zsarnoki hatalmának legyünk uszályhordozói. (Tetszés.)

Most ugy gomdolom, a szultán kész reá, hogy átadja Dulcignót, s hiszem, hogy meg is fogja tenni. Azon kötelezettségek után, melyeket elvállalt, másként nem is tehet. Azonban fel kell hivnom a figyelmet azon speciális befolyásra, melyet Gladstone ezen ország sorsára gyakorolt, mert azt gondolom, hogy az ő kénye-kedve és ábrándjai még sokkal veszélyesebb kalandokba fognak bennünket sodorni.

Görögországot illetőleg még a törvényesség igényeivel sem léphetünk fel. A berlini conferencia azt vélte és ugyhiszem helyesen vélte, hogy előnyös lenne ha békésen végre lehetne hajtani, hogy Thessalia és Epirus egy része Görögországhoz csatoltassék. Látni való volt, hogy nem voltak megelégedve a kormányal, mely alatt élnek. A köztük felmerülő különbségek minduntalan surlódásokra vezettek és azt lehetett gondolni, hogy Görögország határainak kiszélesbitése, ámbár Törökország elfogja vesziteni némely birtokát, csak előnyére lesz ez utóbbinak, a mennyiben konsolidáltabb lesz, s szomszédjaival szemben több békét biztosit. Ez volt a helyzet a berlini kongresszus alkalmával, és a hat hatalom Törökország megkérdezése nélkül kimondotta az egyezségben, hogy közbejáró szerepre vállalkozik ebben az ügyben. De szó sem volt arról, hogy e területet hatalommal vegyék el. Ellenkezőleg az angol meghatalmazott Beaconsfield lord tiltakozott ilynemü felfogás ellen. Csak ezen a jogon, egyedül ezen avatkozhatnak a nemzetközi hatalmak a Görög- és Törökország közötti határkérdésbe. De mit szándékolnak ma, ha a kormány állitásának hinni lehet? — Az osztrák vörös könyv fajdalom hallgat erről a kérdésről, és igy nem lehetünk felőle tisztán tájékozva, de ha hinni lehet azt, a miről beszélnek, a kormány a fegyverek hatalmával uj tengeri s szárazföldi haderő igénybe vételével a török hajók kereskedelem és kikötők ellen, sőt még szigorubb rendszabályokkal akarja kényszeriteni Törökországot, hogy tartományai egy részéről Görögország számára mondjon le. — Ha a hat hatalom, vagy azok valamelyike elfoglalja a török birtokot és Görögországnak adja, tettét nem lehet qualifikálni a nemzetközi jog szempontjából. Az ep oly bevéssé menthető, mintha Triesztet Olaszországhoz csatolnák. Nincs jogalap, mely által e rendszabályt meglehetne magyarázni, s mely felhatalmazhatná Európa négy, öt vagy hat hatalmát, hogy valamely népet, nyelve, faja vagy vallására való tekintetből egyik államtól ellehetne választani, s a másikhoz csatolni.

Nem titkolhatjuk el magunk előtt, hogy az erőszakoskodásnak és zürzavarnak mennyi forrását képezné a jövőben, ha ez az eljárás Anglia kezdeményezésére szankczionáltatnék. Angliát eddig ugy tekintették mint a világbéke alkotó államát, mint oly államot, mely a legnagyobb gonddal ellenőrizte, hogy a kötött egyezségek és jogok tiszteletben tartassanak. De ha Európa egyéb államai, melyekről ez nem minden tekintetben áll, még ösztönöztetnek a példa által, és maga Anglia csinálja a preczedenst, én félek, hogy egy nem soká beállandó jövőben ez a precedens csakhamar alkalmazást talál.

Némely ürügyek, melyeket arra nézve találtak fel, hogy Törökország ezen részeit Görögországhoz csatolják, merő ábrándok. Mondták, hogy Anglia bizonyos igéreteket tett ennek eszközlésére. De ezt állitani nincs semmi alapunk. Nem csak hogy Görögországnak nem mondták, miszerint területnagyobbodást kap, de azt is kijelentették, hogy ilyen igéretet nem is tehetnek. — Aztán azt is mondták, hogy meg kell jutalmazni Görögországot azon jóságért, hogy nem tümadta meg Törökországot, mikor az le volt verve. A nemzetközi erkölcsiségnek ilyen rendkivüli jelentkezéséhez fér azonban némi szó. Ha elfogadjuk hogy Görögország e miatt jutalomra számithat, akkor én azt várom, hogy Irland megbékélésének idejére — ha ez valaha végleg sikerül — előjön egy bérlő s jutalmat követel azért, mert földesurát nem lötte agyon. (Hangós tetszés és derültség.)

A politika alapja megváltozott. Azt mondottuk, és sokan hiszik, hogy ez a görög királyság, ha elegendőleg megnagyobbodik elegendő erős lesz, a szláv áramlatnak ellenállani. Ilyen érvelés azonban elfogadhatatlan azok részéről, kik annyi erőlyt fejtettek ki annak a Montenegrónak az érdekében, mely Oroszország zsoldjában áll, és a mely ugyanezen szláv haladásnak képezi előbástyáját. De ha elfogadjuk is ezt az érvelést ugy a mint van ilyennek, félek hogy az csak kellemes remény, de melynek semmi politikai alapja nincs. Görögország ma oly gyenge, hogy Európa hatalmához kell folyamodnia, mielőtt ezen megtörött sokfelé igénybe vett Törökország ellen sikra szállana.

Hogyan lehessen már reményleni, hogy tiz, husz, vagy harmincz év mulva elég erős lesz Oroszország roppant hatalmának ellene állani. A görögöknek sok jó tulajdonuk van, és avval a roppant előnynyel birnak, hogy kitünő uralkodójuk van, de a kit féltek, hogy nem bir velök. De nem lehet tagadni, hogy emelkedésök nem volt oly gyors, hogy bizalmat gerjesztene aziránt, miszerint rövid időn olyan hatalommá növik ki magukat, mely megfelel annak a feladatnak, melyet számukra feltételeztek, s melyet Európa reajok bizni akar. Tiz éve alig hogy van, hogy a legnagyobb fejetlenségnek, s a főváros közvetlen közelében garázdálkodó rablók kalandjainak hirei szállongtak Görögország felől. Én félek, hogy ezen segitene az, ha az országhoz vagy száz négyszeg mértföld területet — a pontos számot elfelejtettem — csatolnának. Angliának elég oka van ellenezni, hogy a keleti kérdés igy oldassék meg. Sőt ha ez lehetséges volna is, legjobb esetben ez csak spekuláczió. Nincs semmi ürügy, melynél fogva megengedhető volna, hogy Anglia háboruba sodortassék; nincs ürügy, a miért megtegyük ezt a lépést, mely időelőtt megfogja rázni a roskadozó török birodalmat, — és nyakunkra zuditja a keleti kérdést, — melyet kinyujtani, — több mint egy század óta volt feladata minden államférfinak. En lennék az utolsó, a ki lebeszélnék valakit a háboruról, vagy ki habozva menne belé, ha Anglia becsülete, érdeke, vagy kötelessége lenne kérdésben, de jelenleg, midőn hajlandók vagyunk saját érdekeinket elhanyagolni, s becsületünket koczkára tenni, az égre kérem önöket, ne engedjék felidézni önkényesen a háboru szörnyeit, egy fél romantikus, fel literátor ábrándjai miatt. (Hangos tetszés.)

Félek azonban, hogy a jelen pillanat nem alkalmas arra, hogy idegen ügyekbe avatkozzunk. Sőt keserü satyra, hogy nálunk Irland nyugati részeiben olyan állapotok uralkodnak, a melyek miatt maga a szultán is szégyenkeznék. (Tetszés

---

Lapunk mai számához egy iv melléklet van csatolva.

és nevetés.) Emlitettem, hogy a kormány monstre üldözést meginditítását határozta el a liga ellen. — Jól van, nem vitatom, hogy ezek az emberek megérdemlik az üldözést, de kétlem, hogy a kormány előzőleg alkalmazásba hozta a legjobb szereket, melyek a bajon segitenek. — Ez az üldözés az összeesküvésről szóló törvény alapján indittatik meg, a mely mindenesetre igen becses törvény, de nagyon kétes meghatározásaiban, és a legnagyobb akadályok gördülnek alkalmazásának utjába, minden törvényeink közül. Jóindulatu birósággal a legkönnyebben használható fel elnyomatásra, rossz indulatu birósággal hasznavehetetlen.

Igen sajnálom, hogy a törvénynek hatályán tul való feszitésére történt kisérlet oly viszonyok közt, a melyek a legigazabban nevezhetők szokatlanoknak és rendkivülieknek. A Habeas corpusakta egyszerü felfüggesztése, vagy a végrehajtó kormány részéről való oly hatalom fölvevése, melyet a parliament igen kétségesen megadna, ugy hiszem azonnal elnyomná a mozgalmat, melynek életrevalósága és ereje egyszerüen a szegény pórnép hiedelmében, a vezetők büntetlenségében rejlik, mely azonban rögtön eltünnék, a mint kitünnék, hogy azok a vezetők a kormány kegyelmétől függnek. (Tetszés.) De ugy látszik, hogy a kormányt e lépés megtételében egy vagy két erős mentség gátolja, melyeket szünetlenül felhoznak az ir parasztság jelenlegi rendezetlenségére vonatkozólag. Igy például szünetlenül halljuk, nem csupán a liga vezetőitől, hanem a parliament egyes liberális tagjaitól is, hogy enyhén kell elbánnunk e kihágásokkal, mivel Irország régen a multban igen rossz kormányzat alatt szenvedett. Nos, a multban más országok is szenvedtek rosz kormányzat alatt, de ezt nem hozzák fel mentségül a mai időben való élet- és vagyon-pusztitásra. Azt hiszem, hogy a cullodeni ütközet után Cumberland herczeg elég rosszul viselte magát, de sohasem hallottam, hogy a highlandi bérlők ennek következtében ma törvénysértéseket követnek el. (Derültség, tetszés.) Azt hiszem, hogy épen ebben a grófságban is Jeffreys sok olyan dolgot tett, amit lehetetlen volna védelmezni, de rosszul esnék azt gondolnom, hogy midőn innen ma hazamegyek, annak következtében nem lennék biztosságban s golyót lőhetne belém Jeffreys valamelyik áldozatának egyik malkontentus ivadéka. (Kitörő derültség és tetszés).

Az ilyen okoskodás teljesen félreérti azt, hogy miért panaszkodunk mi Irország jelenlegi végrehajtó kormányzatának hanyagsága ellen. Mi, nem kivánunk boszut állani a szegény népen. Mi nem akarjuk őket bántani, vagy visszafizetni nekik azt a rosszat, a mit tettek, hacsak kikerülhetjük. — Nekünk czélunk az, hogy egy gyarapodó ország elemi föltételei fenntartassanak s hogy ez élet- és vagyonközösség megóvassék. Sem egyik, sem másik nem történhetik meg, ha az erőszakosság feltartóztatlanul folytathatja üzelmeit s a szerződéseket puskagolyó igazitja ki. (Tetszés.) Ugyanez áll azokra az érvek nézve, melyeket az irországi főtitkár elég gyakran használt a mult ülésszakban, hogy tudniillik — mint ő mondá — „igazságot“ kell tenni az irországi bérlőknek, mielőtt egyszerü törvényhozás által korlátozhatnók őket abban a szeretetreméltó foglalkozásban, hogy lelődözzék az olyan embereket, kiknek adósai. (Nevetés.) Ez az „igazság“, attól tartok, a liberális államférfiak szájában általában azt jelentette, hogy vegyünk ki pénzt az egyik ember zsebéből s tegyük bele a másikéba, vagyis elégitsünk ki egy számszerinti többséget ugy, hogy fosszuk ki jogaiból a kisebbséget.

Különben ez nem igen változtat az irországi rend-fenntartás kérdésén. Bármily rendszabályokat terjeszt is elő a kormány: ha ezekben konfiskáczió szándéka nincs, a parliament gondosan és lelkiismeretesen meg fogja vizsgálni. Ha van bennük oly szándék, merem jósolni, hogy fognak elfogadtatni. De a parliament, meg vagyok róla győződve, őszintén akar segiteni Irország inséges népén s helyreütni bármely igaztalanságot is, a melytől szenvednek. Azonban annak a kérdésnek, hogy a kormány rendszabályai elfogadtatnak-e vagy sem, semmi köze a kormánynak azon kötelességéhez, hogy teljesitse a reá nehezedő kötelezettséget, nevezetesen, hogy hathatósan gondoskodjék arról, hogy az ipar és szorgalom jogai és nyereségei biztositva legyenek, s hogy a menynyire a kormány erről gondoskodhatik, minden ember élete biztositva legyen. — Lehetnek változások — s ezek kivánatosak is — Irország agrárius törvényeiben; de ha eszünkbe jut, hogy néhány évvel ezelőtt azt hallottuk, hogy az akkor elfogadott rendszabályok véglegesek, s hogy megtörtént minden, a mit az igazság csak kivánhat: meglehetős skepticzizmussal kell fogadnunk a mostani törvény gyökeres módositására czélzó javaslatokat, s inkább azt hinnünk, hogy e meggyőződést nem annyira a földbirtokos és a bérlő kölcsönös helyzetének méltányos figyelembevétele, mint inkább az ijedelem hozta létre.

A valódi veszedelem és nehézség Irországban abból a gyakorlatból keletkezett, melyet a liberális párt az utóbbi években választási czélokra hozott be, hogy tudniillik, az erőszakoskodást törvényhozási pénzzel fizetik meg. (Tetszés.)

Az ir parasztságnak azt mondották, hogy az 1870-iki rendszabályok főkép azon utálatos erőszakosságok folytán hozattak, melyeket 1867-ben és 1868-ban bizonyos irek elkövettek, s ezt Gladstone ur mondotta, még pedig oly modorban, mely azt az ellenállhatatlan meggyőződést kelthette bennök, hogy hasonló büntettek elkövetésével további hasonló előnyöket nyerhetnek. Mindaddig mig a liberális párt a hatalomra való jutását ily igéretekkel vásárolja meg s mikor aztán hatalomra jutott, kötelességének érzi, hogy némileg kielégitse az általa keltett várakozásokat: addig nem is lesz határa a tudatlan irországi parasztság követeléseinek — s folyvást meg fog ujulni időről-időre a rendetlenségnek az az állapota, melyet ma sajnálunk.

E tények, ugy hiszem, nem csupán a kormány rögtöni figyelmét, hanem a parliament mielőbbi figyelmét is megérdemlik; s ha nem tehetjük, hogy a parlament összeüljön a czivilizált társadalom legelemibb föltételeinek biztositására Irországban: legalább az ország választó testületének véleménye nyiltan legyen kimondva. (Tetszés.) A konzervativ pártnak kiválóan kötelessége a gondos szervezkedés és szilárd erősités az egészségesebb állapotok előidézésére. Tartsák fenn szervezetőket, tisztogassák és tartsák jó rendben minden fegyverőket: nem tudhatják, mikor kell harczba szállniok: de arról meg vagyok győződve, hogy bármikor következik is ez be, önök mindenesetre rajta lesznek, hogy megdöntsék azt a politikát, mely elidegenitette barátságos szövetségeseinket Európában, mely oda vitt bennünket, hogy az Oroszország dolgát végezzük és parancsát kövessük s mely látszólag tehetetlen anarchiába taszitotta Irország sokat szenvedett népét. (Hosszas zajos tetszés.)

A magyar delegáczió hadügyi bizottságának ülése.

— okt. 29.

A magyar delegáczió hadügyi albizottsága ma ülést tartott, melyen a közös kormány részéről Bylandt-Rheidt gr. hadügyminiszter és a hadügyminiszterium összes osztályfőnökei, a magyar kormány részéről Tisza Kálmán miniszterelnök volt jelen.

Az ülés megnyittatván, előadó előterjeszti az utóbbi ülésben hozott megállapodásokat, melyek változatlanul helyben hagyattak.

Felvétetett első sorban a hadbirói létszámnak fokozatos szabályozása számára kért több szükséglet 9440 frt.

E tételnél azon megjegyzésre, hogy a hadbirói szervezet folytonos fejlesztése addig, mig a katonai büntető törvénykönyv és eljárás előterjesztve nem leend, függőben hagyassék,

Bylandt gr. hadügyminiszter kijelentette, hogy az előirányzott összegnek meg nem szavazása a hadbirói szervezetnek nagy hátrányára válnék; utána tevén, hogy a katonai büntetőtörvénykönyv a monarchia két államának kormányai által már tárgyaltatik, és kilátás van arra, hogy a felmerült differencziák rövid idő mulva el fognak oszlattatni. Erre az előirányzott összeg megszavaztatott.

A második tétel: kevesebb szükséglet a vadászcsapat ujjászervezésének következtében megtakaritás 107.531 frt helybenhagyatott; ellenben a

3-ik tétel: Az 545 gyalogcsapatbeli századparancsnoknak lóval való ellátására kivánt több szükséglet 137,147 frt töröltetett.

4-dik tétel: Az állatorvosok állományának szaporitása következtében több szükséglet 7603 forint,

valamint 5-ik tétel: Több szükséglet a hadi vonatszerügy változtatása folytán 19,672 frt. megszavaztattak.

Elfogadtatott továbbá a

6-ik tétel alatt foglalt kevesebb szükséglet a Dalmátország déli részén állomásozó ujonczok kiképzésénél 22,251 frt; nemkülönben elfogadtatott a tartalékosok fegyvergyakorlatainak 28 napról 13 napra való leszállitásánál előirányzott 205,187 frt megtakaritás.

Ez utóbbi kérdésnél hosszabb vita fejlődött a hadgyakorlati idő leszállitásának és a tényleges szolgálati időtartamnak annyiszor megvitatott leszállitása tárgyában.

A vita befejeztével a 7—14 tételek megszavaztattak azon különbséggel, hogy ez utóbbi tételnél töröltetett 15000 frt, mely a 18-ik czimnél (katonai egészségügy) lesz leszámitandó.

A holnapi ülésben a rendes szükséglet többi része fog tárgyaltatni és a mennyiben a 22—23—24 czimek megvizsgálására kiküldött szükebb albizottság jelentését be nem adnatná, vagy beadás esetén az elintéztethetnék, a rendkivüli szükséglet fog tárgyalás alá vétetni.

—

A hadügyi albizottság ülése után összeült a dislokáczió megvizsgálása tárgyában kiküldött szükebb albizottság, melynek feladata volt egyuttal jelentést tenni a hadügyminiszternek a territoralis rendszer felé való közeledés tárgyában adott válasza iránt.

Az albizottság ezuttal nem fejezhette be munkálatát, hanem a tárgyalás folytatását holnap tartandó ülésére halasztotta.

Az osztrák delegáczió budgetbizottságának ülése.

Budapest, okt. 29.

A hadügyi budgetben eszközlendő törlések fölött még folynak a tárgyalások egyrészt a hadügyminiszter s az alkotmányhüpárti delegátusok, másrészt az alkotmányhüpárti delegátusok két része: a képviselőházi s az urakházából való delegátusok közt. Ez az oka annak, hogy a reichsrath delegácziójának budget bizottsága ma egy közömbös tárgy: a 78-ik évi zárszámadások fölött tanácskozott.

Tudósitásunk az ülésről következő:

A mai ülésben **Falkenhayn** előadó az 1878. évi **zárszámadásról** referált.

Az általános vitában **Suess** kijelenti, miszerint kivánta volna, hogy a jelentésben emlités tétessék az ellátás nehézségeiról, melyek az által támadtak, hogy a sziszek-novii vonal még nincs kiépitve. Szóló egyáltalán közelebbi adatokat kiván a boszniai vasutak épitési költségeiről.

Plener azt találja, hogy a mennyiben a kisebb terjedelmü épitési számadások még szabályszerüleg felül nem vizsgáltattak, az formális bün.

Sturm felvilágositást kivan arról, hogy az engedélyezett 10 millió forint hitelből minő utak épittettek; továbbá, hogy a 6 millió forint hitelből minő s mennyi barakk épittetett és végre azt kérdezi, — hogy az élelmi készletekre engedélyezett 5 millió forint, — mely az 1877. évi zárszámadásokban fel nem használt összeg gyanánt jelenkezik, az 1879. évi zárszámadásokban ki lesz mutatva? Szóló utal az elemi csapások következtében tett tulkiadásra is.

A hadügyminiszter azt válaszolja, hogy a mi az épitkezési költségeket illeti, az ordinariumban bizonyára fel van véve 2.080,000 frt összeg; azonban tekintetbe venni kéri, hogy ebből személyes illetékekre és utazási költségekre, adókra, edényekre, gázvilágitásra, tisztitásra, beszerzésre, gyakorlótárgyakra, várak jókarbantartására, — mely utóbbiakra csupán 117.000 frt volt felvéve, — kézi müszerekre, laktanya berendezésekre és más szükségletekre már 1.337,000 forint szükséges, tehát az épületek fenntartására tényleg csak 742,000 forint marad fel. Ha ez összeget a meglevő épületek és tartozékaik számával: 2500-zal osztjuk, akkor egyre-egyre 300 frt jut. Miként lehetne tehát például az arzenált Bécsben, az uj épületet és más nagyobb épületeket évenként 300 frtból fenntartani? Csak a legnagyobb takarékosság mellett lehetett kijönni. Önmagától érthető, hogy semmi pénz sem maradhatott fenn, melyet elemi csapásokra lehetett volna szánni. A miniszter kijelenti, hogy azért teszi e megjegyzést, mert a szemrehányások évenként ismétlődnek és mert az előbbi években elemi csapásokra kért összegek nem engedélyeztettek. A boszniai utépitések tárgyában a miniszter azon helyzetben van, hogy pontosan részletes jelentést tehet a delegácziónak. A barakkokra előirányzott összegek s a tulkiadás tekintetében figyelembe veendő, hogy ily esetben, és pedig az akczió tartama alatt nem lehet oly pontos előirányzatot késziteni, mint béke időben.

A tulkiadásokon én is csodálkoztam, — folytatja a miniszter, — azonban csekélységők miatt. Az épitkezéseknél már én is nagy törléseket vittem végbe s csupán a virement következtében maradhatott fel még 1.600,000 frt. Azonban ez sem tekinthető végösszegnek, amennyiben még több követelés van fizetni való, melynek nagyobbrésze perlekedő, tulságos igényeket támasztó ajánlattevők részére jár; ezen összegek véglegesitése önmagától érthetőleg hosszabb időt igényel. Csupán ily követelés még mintegy 1.800.000 frt jelentetett be. Tapasztalás szerint ily követelés bejelentések azonban felére, sőt harmadára is alászállanak. A mi végre az okkupáczió idején szükségelt élelmi készletre forditott 5 millió tulkiadást illeti, kéri a miniszter, hogy vétessék figyelembe, hogy az akkor kért 35 millióból 5 millió töröltetett,

Szentgyörgyi a kormány képviselője Plener fejtegetéseire megjegyi, hogy a pénzügyi felülvizsgálat minden bizonynyal megtörtént; mire Plener kijelenti, hogy a válaszszal meg van elégedve.

Sturm visszatér az elemi csapásokra és sajnálatát fejezi ki, hogy a laktanyákban a rendkivüli gondosságot igénylő tüzveszélyes tárgyakkal való gondatlan bánásmód miatt tüz támad és azt véli, hogy némely tekintetben ily veszély mellőzhető lenne. A hadügyminiszter által számitott 2500 épület között talán 100 nagyobb épület lehet; mások azonban, mint pld. az őrházak évenként 2 frtjával is karban tarthatók lennének.

Demel azt inditványozza ezek után, hogy az előadó inditványa en bloc elfogadtassék, mi egyhangulag elfogadtatik.

Khevenhüller herczeg inditványára a bizottság üléseit szakadatlanul folytatni fogja s a legközelebbi ülés vasárnap f. hó 31-dikén lesz.

Figyelmeztetjük és kérjük tisztelt előfizetőinket, kiknek előfizetésük e hó végével lejár, hogy ujabb megrendeléseiket mielőbb megtenni méltóztassanak.

Lapunk előfizetési ára:

oktober hóra	—	—	1 frt 80 kr.
oktober—november	—	—	3 frt 60 kr.
oktober—deczember	—	—	5 frt — kr.

Lapunk mindennap, tehát hétfőn és ünnepek után következő napokon is megjelen.

Az előfizető nevének, czimének, lakhelyének s az utolsó postának tisztán s olvasható kiirását kérjük, hogy a lap szétküldésében hiba ne történjék.

Előfizetést a hó bármely napjától elfogadunk.

Régi előfizetőink legczélszerübben cselekszenek, ha czimszalagjukat a postautalvány szélére ragasztva beküldik a kiadóhivatalnak.

Az előfizetési pénzek és postai utalványok Budapestre az „Egyetértés“ kiadóhivatalába (himző-utcza 1, szám alá) küldendők.

Az „Egyetértés“ kiadóhivatala.

UJDONSÁGOK.

— okt. 29.

— Lapunk mai száma mellékletének tartalma: Novemberi előléptetés a honvédségnél. Tanügy. Szinház, müvészet. Egyletek, társulatok. Fővárosi ügyek. Törvényszéki csarnok. Közgazdaság. Tárcza: A szépen mosolygó hölgy.

* Időjárás Európában: A légnyomás tartósan kisebbedik. A depresszió (745—750) Francziaországtól Magyarországba beterjed. A nagy légnyomás (760) délkeleten van. Közép-Európában és Francziaországban délnyugati szelek mellett a hőmérséklet emelkedik, Észak-Németországban pedig keleti szelek mellett kisebbedik. Az idő általában borus. Hazánkban: Esős, helyenkint viharos, tartós déli és délnyugati szelek mellett a hőmérséklet folytonos nagyobbodásban, a légnyomás pedig kisebbedésben van. Az idő általában véve felhős, borus. Köd északon több helyt volt, mint délen, de általában kevés. Kilátás a jövőre. Hazánkban általában felhős, borus idő, helyenkint esőkkel erős, viharos szelekkel várható.

— Személyi hirek. Károly román fejedelem Tisza Kálmán miniszterelnöknek a román csillagrend I. osztályu jelvényeit adományozta. — Jakobini bibornok eddigi nunczius a legközelebbi napokban visszatér Rómába, hogy ott uj állását elfoglalja. — A király Jacobini bibornokot a Szent-István-rend nagykeresztjével tüntette ki. A nunczius hivatalbeli utódja Ausztria-Magyarországon eddigelé még nincs kijelölve s kineveztetése csak Jacobini bibornoknak Rómába való megérkezése után fog megtörténni. — Dunajevszky osztrák pénzügyminiszter ma reggel Bécsbe. Tisza Lajos kir. biztos Szegedre utazott. — Széll Kálmán hirszerint a jövő hó első napjaiban rátóti birtokáról Budapestre jön, részt veendő az országgyülés tárgyalásaiban. — Rómer Flóris jelenleg Zala-Apátiban időzik s ott ásatásokat eszközöl. — Haas főkonzul Galaczból és Wischnisch tábornok Zágrábból tegnap a fővárosba érkezett. — B. Kaas Ivor a képzőmüvészeti társulat valasztmányi tagságáról lemondott. — Unger Alajos orsz. képviselő a nagykanizsai általános ipartársulatnak 50 forintot ajándékozott. — Kralovánszky Kálmánt a kormány Német-, Franczia és Angolországba küldötte az állattenyésztés tanulmányozására.

— Akademikus szenzál. Egy kőnyomatu lap hire szerint az onódi (Borsódmegye) református egyház szertartásos edényei, melyek többnyire Rákóczyféle hires ereklyék, s 1876-ban a budapesti mükiállitáson közfigyelmet keltettek, a magy. tud. akadémia egyik régész tagjának közvetitésével egy frankfurti régiségkereskedő czégnek örök áron eladattak. A vételár 4400 forint volt, mely ár azonban legkevésbé sem felelt meg a mütörténeti és historiai becsnek. (E hir megczáfolására reméljük nem kell sokáig várakoznunk).

— Tisza Kálmánnál a belügyminiszterium hivatalnokai ma déli 11 órakor tisztelegtek a főnöküket ért kitüntetés alkalmából: Prónay József államtitkár üdvözlé a minisztert a maga és hivatalnoktársai nevében. Tisza Kálmán válaszában kiemelte, hogy neki már azért is kedves volt e kitüntetés, mert ha neki sikerült az aránylag hosszu időn át az uralkodó megelégedését és bizalmát kinyerni, azt részben azon buzgó támogatásnak is köszöni, melylyel hivatalnokai részéről találkozott, valamint örül, hogy ezt ez alkalommal elismerőleg felemlitheti, ugy kéri, hogy buzgó támogatásukban jövőre is részesitsék.

— A Szent-István-rend nagykeresztjének jelenleg mindössze 31 birtokosa van Ausztriában és Magyarországon; ezek a következők: Rudolf trónörökös, Albrecht, Károly Lajos, Rainer, Lipót és József osztrák főherczegek, Schwarzenberg bibornok, gr. Beust, Schwarzenberg János Adolf herceg, b. Krausz, gr. Grünne, gr. Rechberg, hg Auersperg Károly, gr. Esterházy Móricz, gr. Belcredi Rikhárd, Majláth György, Simor bibornok-érsek, gr. Andrássy Gyula, herczeg Metternich Rikhárd, hg Lischtenstein Frigyes, b. Mecséry, gr. Festetics György, Schmerling, hg Hohenlohe Konstantin, b. Vay Miklós, Sándor hesseni herczeg, Kuhn táborszernagy, Keller lovastábornok, Haynald bibornok-érsek, gr. Károlyi István, gr. Cziráky János. A többi európai államokban 111 nagykeresztese van a rendnek, ezek közt számos uralkodó és trónörökös.

— Toldy Ferencz hamvait sirjából f. hó 26-án vitték át a nem régen befejezett mausoleumba. Az áthelyezés csendben folyt le s csakis a hivatalos személyek, ugymint dr. Schermann Adolf tiszt. főorvosi szaksegéd, és a templomgondnok Meiszner Ferencz, továbbá Toldy özvegye és fia Ferencz voltak jelen. A mausoleum a sirkert baloldalán 260. szám alatt fekszik a Haggenmacher-család és Kostyán ezredes siremléke között. Az emléken, melynek vasárnap leleplezése, az elhunyt dombormüvü arczképe van márványból müvészileg kifaragva.

— A hivatolnokok és a képviselő választás. Hivatalnoki körökben nagy izgalmat idéz elő a kormány egy terve, mely közeli összefüggésben áll a jövő választások előkészitésével. Ugyanis a magyar tisztviselők még a mult évben kérvényt nyujtottak be a miniszterelnökhöz drágasági pótlékért. E kérvény elintézést még máig sem nyert, a kormány annak elintézését mindeddig függőben tartotta, vagyis hivatalos kifejezéssel egyelőre ad acta tette. A drágasági pótlékért tisztviselői körökben minden mozgalom megszünt, mert annak megoldását — tekintve a pénzügyi helyzet aggasztó voltát nem is várták. — Most azonban a drágasági pótlék kérdése ismét felmerült, még pedig nem azon tisztviselők kezdeményezéséből, kik annak megadása esetén abban részesültek volna, hanem a magasrangu hivatalnokok szándékoznak ezügyben lépést tenni a kormánynál, miután erre a kormánytól inspiráicziót nyertek. A tisztviselők tehát bihetőleg — megkapják a drágasági pótlékot még pedig közvetlen a választások előtt, E drágasági pótlék a választási mozgalmakban előreláthatólag mint rendes elszámolás alá eső rendelkezési alap szerepel, ugy hogy abban részesülni fognak azon kisebb fizetésü tisztviselők, kikben az igazhitü kormánypárti elvek már-már megrendültek. Ezenkivül még a lakbérnek a fizetés utáni százalékok szerint leendő kiszabása is kisért, illetőleg magasabb tisztviselő körök erről is korportálják a hireket, a miből ugyan alig lehet valami, hanem a gyengébbek számára elég jó kortesfogás.

— Nyitramegye közgyülése, mely e hó 20—23 napjain tartatott a következő fontosabb határozatokat hozta. Somogymegyének, az egri zászlósértés alkalmából, az országgyüléshez intézett feliratát pártolta, s maga részéről ugyancsak egyhangulag ugyanoly értelemben, de azon hozzáadással intéz feliratot, hogy a kért törvény hatályának a katonák is alávettessenek. Elhatározta továbbá a közgyülés, hogy Nyitrán magyar szinházat épit, s e czélra sorsjátékot rendez 40.000 egy forintos sorsjegygyel. — A nyitra-tapolcsányi II-od rendü vasut kisajátitási költségeire Stummert Thonett és Schmidt engedélyeseknek 3 évi részletben fizetendő 7500 frtnyi közmunka segélyt szavazott meg. Feltünő volt, hogy ezen pénzkérdésben számos oly tag jött be szavazni, kik különben feléje se néznek a bizottmánynak. Az árvapénztári ismert sikkasztások tárgyában elhatározta, hogy: miután a hiány kitüntetésére irányzott szakértői munkálat máris 3 év óta tart, s több mint 6000 frtba került, miután továbbá kétséget nem szenvedhet, hogy az eddigi munkaerők legnagyobb szorgalma esetén, a vizsgálat mégis legalább 5 évig tartana, s e szerint még 20,000 frtba kerülne; épen igy tekintettel arra, hogy ezen végelszámolás befejeztéig az árvaügyek menete, az árvaszéki elnök jelentése szerint gyakran akadozik, a szakértők számának szaporitását tartja szükségesnek, hogy igy a munka 1—2 év alatt befejezhető legyen. A további intézkedés iránt, a főfelügyelettel megbizott b. Majthényi László főispán kerestetik meg. Megütközést keltett, hogy a megyei főjegyző, Moró Béla, a szabadelvü párt megalakulására czélzott értekezlet meghivóit a gyülés folyama alatt a teremben osztogatta a hivek között. E pártértekezletet hg. Odescalchy Gyula Tisza sógora — hivta össze, 22-ének d. u. 4 órájára, a megyeházi kis terembe, mely jelenleg a főispán lakosztályához tartozik. Az értekezleten összesen 18-an jelentek meg, a mi nagy fiaskót jelent mindaddig, mig a főispán ismert erélye talpra nem állitja a hivek táborát.

— Halálozások. Mezőturon f. hó 23-kán temették el S. Tóth István nagybirtokost 65 éves korában. A régi tős-gyökeres magyarok egyik ivadéka volt ő; a szabadságharcz alatt mint nemzetőr vett részt a küzdelemben és a szolnoki csatában nagyon kitüntette vitézségét. — Bodorfi Henriknek, a nemzeti szinház néhai tagjának özvegye Darvas Etel, ki szintén több éven at a nemzeti szinház tagja volt, e hó 29-én kiszenvedett. Béke hamvaikra!

— A hivatalnokok házassága. A kormány körében, mint a M—g hallja, titokban tárgyalások folynak az iránt, mikép lehetne a szerényebb fizetéssel ellátott tisztviselők nősülését megakadályozni. Az eddigi tárgyalások eredménye a következő. Legelőször azon hivatalnoki osztályok állapitandók meg, melyekre a házassági tilalom abszolute ki fog terjedni. A ki ilyen hivatalban van, az semmi esetre sem léphet házasságra. A másik osztály azokból állana, a kiknek feltételesen a házasulás megengedtetnék, ha a férfiu, vagy a menyasszony, vagy mindketten együttvéve annyi magán vagyont mutathatnak ki, a mely némely hivatalnokoknál még egyszer annyi, mint az állami fizetés, vagy ezzel együttvéve bizonyos minimumot pl. 1500 frtot tesz ki. Ezenkivül ki fog mondatni, hogy azon államtisztviselőnek, a ki 45 éves korán tul nősül, felesége és netáni gyermekei minden nyugdijtól elesnek.

— Az aquincumi ásatások tegnapi legbecsesebb lelete két ülőhely föltalálása. A kőből készült ülőhelyek — jobban padok, nagyobbikán a következő fölirás olvasható: Valerii Juliani et Aelii Quinti — a kisebbikén: Lucii Aurelii Far . . . A tulajdonosok nevét jelezik bizonyára e betük, mint a kik állandó üléssel birtak az amphitheatrumban s megjelölték helyüket, a mint ezt napjainkban a zsidótemplomakban láthatjuk. Általában eddig alig volt nap, mely az ásatások sikerét egy-egy érdekes fölfedezéssel ne dokumentálta volna. Tegnap ismét 10, tegnapelőtt 8 érem került napfényre, ugy, hogy jelenleg — mint a Hon irja — összesen 56 többé kevésbbé becses érmet hoztak ki a föld mélyéből. Tegnapelőtt merült fölszinre egy harmadik kisebb följárás is északfelől — ennek kitisztitásán ma nagy buzgalommal dolgoztak — s igy most már feltehető, hogy a kiásandó második czikkben a két főbejáráson kivül szintén három ily kisebb följárás létezett. Torma Károly az ásatások eredményéről deczemberben felolvasást tart az akadémiában.

— Hirek a városból. A tegnapi hullamérgezésre vonatkozólag Kovács tanár ur főikért a következők közlésére: Több lapban áll a közlemény, mintha Königsberger Sándor orvostan-hallgató a sebészi kórodán szerezte volna hullamérgezését. Kérem helyt adni a következő helyreigazitásnak: A sebészi kóroda betegek számára van, s ott hullák nem bonczoltatnak, ez intézeten hát hullamérgezés nem is történhetett. Föntebbi beteg a kórodai tanulmányokra beirva sincs, ő csak mint beteg vétetett a kórodára ápolás végett. — Waczuka Mátyás napszámos a maglódi uton levő téglagyárban, ugyanott dolgozó nejével tegnapelőtt összeveszett s heves vita közben nejét annyira megverte, hogy az ágyban fekvő beteg lett s tegnap délután 3 órakor meghalt. — Betörés. Takács János Conti-utcza 32. sz. a lakó hentesmester lakásába tegnap este 7—8 óra közt ismeretlen tettes hatolt be s a pénzszekrényt felfeszitve, abból 1300 frt készpénzt és 200 forint értékü ékszereket ellopott. — Gyermekrablás. A magyar-utcza egyik háztulajdonosnőjének gyermeke tegnap estefelé az utczán játszott, mit távolról egy férfi s egy nő figyeltek meg. Egyszerre csak a férfi odarohan a gyermekhez, felragadja s gyors lépésben eltávozik; a nő melette halad és ügyelni látszott, hogy a férfi biztosan távozhassék. A mintegy 11—12 éves gyermek rendkivül megrémült ugyan, de mikor gyámját közeledni látta, kétségbeesetten kiabálni kezdett. A gyám a rablóhoz rohant s kiragadta kezéből a gyermeket mire a rabló vakmerő szemtelenséggel megtámadta a gyámot, hogy meri az ő gyermekét bántani. A gyorsan összeseregelett nép elfogta a gyermekrablókat és bekisérte a rendőrséghez.

— Népesedési mozgalom Budapesten. A fővárosi statiszt. hivatalnak heti kimutatása szerint a lefolyt (ez év negyvenkettedik) héten a fővárosban élve született 224 gyermek, elhalt 202 személy; a születések tehát 22 esettel mulják fölül a halálozásokat. Az élve szülöttek közt volt 158 törvényes, 66 törvénytelen; nemre nézve 104 fiu, 120 leány. — Halva született 6 gyermek. A halottak közt volt 112 finemü, 90 nőnemü. Egy éven aluli gyermek volt 54. Születések arányszáma 1000 lakosra 33.8. Halálozások arányszáma 1000 lakosra általában 30.5, az egy éven felüli lakosságnál 22.9, az öt éven felüli lakosságnál 18.8. Halálozások kerület szerinti kimutatása: I. kerület 11, II. ker. 6, III. ker. 17, IV. ker. 6, V. ker. 11, VI. kerület 19, VII. ker. 32, VIII. ker. 48, IX. ker. 13, X. ker. 10. Egyéb kórházi halott 29. Figyelemre méltó, hogy mindenféle járványos kórokra voltak esetek: roncsoló toroklob 1, kanyaró 5, vörheny 5, himlő 7, typhus, 5. — Összehasonlitó statistika (október 10—16): Budapesten született 231, meghalt 204, Pozsonyban sz. 23, meghalt 30, Debreczenben sz. 42, megh. 21, Kecskeméten szül. 44, megh. 27. Temesváron szül. 15, meghalt 10, Aradon szül. 22, megh. 21. Nagyváradon szül. 21. megh. 19 Székesfehérvárott született 18, meghalt 7. Kassán szül. 14, meghalt 14.

— Mindenszentek és halottak emléknapján netalán történhető rendetlenségek vagy balesetek kikerülése tekintetéből a főkapitányág a következő szabályokat teszi közzé: 1-ör. A gyalogmenők részére a temetőbe bemenetelre a kápolna előtti első és a harmadik, a kimenetelre pedig a második és harmadik kapu jelöltetik ki. — 2-szor. A magánhintók, bér- és társaskocsikból a kiszállás az 1-ső és a beszállás a temető középső vagy is 2-dik kapuja előtt történik. 3-szor. Mindenszentek napján déli 12 órától fogva, a halottas kocsikat kivéve, semminemü kocsi a temetőbe be nem hajthat. 4-szer. A hintók és bérkocsik a temető középső kapuja átellenében, az ugynevezett marhahajtási uton állomásoznak. 5-ször. A társaskocsik a temetői uton egy sorban állittatnak fel. s ezekre nézve az utasok felvétele a középső temetőkapu előtt akkép történik, hogy itt egyszerre csak 3 társaskocsi állhat meg, s vehet fel utasokat. 6-szor. Valamennyi jármü kifelé, a temetőhöz csak a kerepesi-uton hajthat, a behajtás egyedül csak a kőbányai vámháznál, józsefvárosi templom mellett, s stáczió utczán stb. történik.

— Hargitai Annát a népszinház elhuny kardalnoknőjét ma délután 3½ órakor temették el az őszutczai 4 ik számu házból. A temetésen jelen volt a két szinháznak csaknem egész személyzete s azonkivül is nagy számu közönség. A népszinház előtt Lukácsy Sándor beszédet mondott a boldogult fölött, kit általános részvét kisér sirjába. Nyugodjék békében!

— A Bem-szobor felállitási költségeibő még fedezetlén lévén pár száz forint, e hiány pótlására, mint a kolozsvári Ellenzék irja, ujabban adakoztak: Gróf Andrássy Aladár Homonnáról, a szobor leleplezés napján szép levélben emlékezvén meg, elhunyt vitéz vezéréről: „Bem atyánkról“, kinek vezérlete alatt szolgálni neki is szerencséje volt. 50 frtot küldött a szoborra. Orbán Balázs képviselő 10 frtot. Kokosinszky Erazmus m.-vásárhelyi vasuti főmérnök, ki a lengyel küldöttséget oly szép és hazafias beszéddel fogadta, 10 forintot. Kőszeg városa évekkel előbb 22 frtot szavazott meg, melyet a szobor felállitásakor megküldeni igért. Csiki Károly, a szobor bizottság ügybuzgó pénztárnoka és 13 éven át egyik legtevékenyebb tagja, most figyelmeztetvén ez igéretre, Kőszeg városa nemcsak a 22 frtot, hanem ezenkivül 17 frt 15 kr kamatot is megküldött. Ugy a Bem-szoborra, mint Bem nővérek javára további adakozások is beküldhetők Csiki pénztárnok urhoz M.-Vásárhelyre.

— Embervásár. Budapesten egy idő óta sajátságos „kiviteli üzlet“ kezd virágozni. A kiviteli czikk fiatal — tánczosnőkből áll, kiket részint a sengereiokban, részint a bukott német szinház személyzetéből toborzanak össze, s aztán viszik, a magyar iparczikkek jövendőbeli piaczára — keletre. A szegény tánczosnőkkel azonban rut vásárt folytatnak az illető vállalkozók. Igy ezelőtt mintegy 3—4 héttel egy Grundlach Lajos nevü egyéniség 12 tánczosnőt szerződtetett, s vitte őket Jászvárosba, Odesszába stb. Mikor azonban üzlete rosszul ment, Csernoviczban megszökött s otthagyta a fa képnél a kurtaszoknyás csapatot. A szegény leányok Stanislauig el birtak vergődni valahogy a maguk költségén, ott azonban megrekedtek s most nagy sanyaruságban vannak. — Ujabban egy másik vállalkozó ismét 10 leányt szerződtetett s ezeket Hamburgba akarja vinni, a próbák most folynak a budai szinkörben. Jó lenne, ha a vállalkozó bizonyos ovadék letételére köteleztetnék, mely a szerződtetett tánczosnőket minden eshetőség ellen biztositaná.

— Petőfi Sándor szüleinek sirját a józsefvárosi temetőben meglátogatták ma Szana Tamás és Hevesi József s ugy találták, hogy a sirhalom csakugyan oly elhanyagolt helyzetben van, hogy azt igy hagyni nem lehet. Egyelőre halottak napján a Petőfi-társaság is fog rá koszorut tenni. A társaság legközelebbi gyülésén pedig Szana inditványt tesz Petőfi Sándor szülei hamvainak a kerepesi uti temetőbe való elhelyezése és siruk körülrácsoltatása iránt. A sirkő, melyen a még Petőfi Sándor által megállapitott felirás olvasható, elég jó karban van s némi kijavitás mellett teljesen megfelelne rendeltetésének.

— A szentjátékok nyeresége. Az oberammergauiak a napokban fejezték be végleg számadásaikat. A bevételek összege 250.000 márka; ebből költségekre és községi czélokra 130.000 márka kiadás történt. A fenmaradt 120.000 márkát felosztották a szereplők közt. A Krisztus (bizonyos Mayer) 1000 márkát kapott; a többi közremüködők illetékeiket osztályok szerint kapták; ilyen osztály 10 alakittatott; az első osztályba sorozottak egyenkint 650, az utolsó osztálybeliek 65 márkát kaptak. A közbeneső osztályok illetékei fokozatosan állapittattak meg. A gyermekek, kik az előadáson közremüködtek, az utolsó osztályba soroztattak, s közülök minden négy kapott 65 márkát. E szerint a 39 előadás honorariuma meglehetős jelentéktelen, de nem kell számitáson kivül hagyni, hogy a játékoknál nem a belépti jegyek adták a főjövedelmet. Az oberammergauiak ugyanis a nagyszámu vendég ellátásával s különféle árucikkek eladásával igen jó üzletet csináltak, s ez adta a játékoknak a főjövedelmet.

— Egy franczia lap a magyar klerusról. A „Temps“ czimü párisi lap, mely a lissaboni embertani és ősrégészeti kongresszusra — melyen Magyarországot dr. Romer Floris kitünő régészünk képviselte — külön tudósitót küldött, nagyon elismerőn emlékezik meg a kongresszusról hozott tudósitásban a magyar klerusról. A tudósitást Alglave irta, ki részt vett a négy év előtt Budapesten tartott embertani kongresszuson is és itt iparkodott megismerkedni viszonyainkkal. Közleményének a magyar klérusra vonatkozó része igy hangzik: „A Budapesten tartott kongresszus főszervezője, Rómmer kanonok, eljött Lissabonba, hogy megszilárditsa a négy év előtt kötött barátságok kötelékeit. Magyarországon, hol a jezsuiták befolyása rég óta megszünt, a klérus nem szigeteli el magát a nemzettől, hogy Rómával szövetkezzék. A katholikus papok itt ugy élnek, gondolkoznak, munkálkodnak és beszélnek, mint más emberek. A tudomány vonzza őket, a helyett hogy nyugtalanittatnának általa. A magyar klérus tagjai közül nem egy kiváló helyet foglal el a tudományban. Igy pd. Rómer és Haynald kalocsai érsek, a ki a legszeretetreméltóbb és legfölvilágosultabb szellemü férfiak egyike, erősen ellenezvén annak idején a

pápai csalhatatlanságot is. E férfiak nagyon jól érezték magukat körünkben; sokkal jobban, mint az ultramontán papok körében."

— Házasságok. Dr. Kovách Zoltán, hevesmegyei birtokos, Kovách László képviselőházi háznagy fia tegnap tartotta Budapesten esküvőjét Szerdahelyi Antonia kisasszonynyal, Sz. Prielle Cornélia asszony kiváló müveltségü kedves leányával. Az esküvő egész csendben ment véghez s a fiatal pár esküvő után nászutra indult — Kalocsa István endrődi gyógyszerész e hó 26-án tartotta esküvőjét Bortóky Jolán kisasszonynyal Domonovszky J. battonyai ügyvéd gyámleányával. — Veiterschütz János segédszolgabiró a napokban Nagy-Rábén eljegyezte Szabó Julia kisasszonyt. Szabó József földbirtokos leányát. — Glückmann Jakab budapesti törvényszéki tisztviselő eljegyezte König Janka kiasszonyt.

— Uj szőllőfaj. Leard franczia afrikai utazó és botanikus Sudanból levelet intézett a franczia közoktatásügyi miniszterhez, melyben a következőket irja: „Az ujdonságok közt (mindennap uj növényeket gyüjtök és tanulmányozok) van szerencsém önnek miniszter ur egy kitünő gyümölcsü szőllőtőkét jelezni, mely káposzta forma növésü s kiterjedt gyökérszerkezettel bir. A növény gyümölcseinek szépsége és gazdagsága, erős növése és szivóssága, müvelésének könnyüsége, mivel gyökérről minden évben ujra lehet ültetni, remélni engedik, hogy e növény a francziaországi szőllőmüvelés föltételeit teljesen meg fogja változtatni, s a bortermelést roppant mértékben előmozditandja. Nem akarok bővebb fejtegetésekbe bocsátkozni, s fölfedezésemet e szavakba foglalom össze: A szőllőtő rendkivül termékeny, s épen ugy müvelhetik, mint jelenleg a georginát, s a mellett dönthetetlen gátul fog szolgálni a phylloxera ellen."

Rövid hirek. **A király** Léthanfalu község tüzkárosult lakosainak 200 frtot adományozott. — **Jókainak.** „A dagői torony" czimü elbeszélését a Krakkóban megjelenő Czas lap lengyel forditásban közli. — **Szerkesztőből csendbiztos.** A Temesi Lapok volt szerkesztőjét Sallay Jenőt a temesi főispán kinevezte Vingára csendbiztosnak.

—

A hivatalos lapból. Kinevezések. A miniszterelnök Bary Kálmán segédfogalmazót miniszteri fogalmazóvá, Szabó Antal fogalmazó-gyakornokot segédfogalmazóvá; az igazságügyminiszter Soós Géza komáromi ügyvédet az ottani járásbirósághoz végrehajtóvá nevezte ki.

Névváltoztatás. Heszler Jakab szegedi lakos vezetéknevét Heszlényire változtatta.

TÁVIRATOK.

Eperjes, okt. 29. (Az „Egyetértés" tudósitójának távirata.) A lengyel ifjakat az eperjesi jogakademia küldöttsége Eperjesre hivta meg, hová csütörtökön reggel érkeztek meg. Az állomáson ezernyi néptömeg várta őket s a kiszállásnál lelkesült éljenekkel s czigányzenével fogadtattak. Rövid üdvözlő beszédek után, bérkocsiban hajtattak a „Magyar király" vendéglőbe, hol az első emeleten rendeztek be számukra lakást. Rövid pihenés után megtekintek a várost,az épülőfélben levő házakat. Este lakomát rendeztek tiszteletökre, melyben a jogászságon kivül a város intelligencziája is részt vett igen szép számmal. Ezután tánez következett. A lengyel ifjak tegnap délután indultak el hazájokba. Az indóháznál ismét számosan gyültek össze, s a mint a vonat elindult, egy egetverő éljen hallatszott. A lengyel ifjak Hétháron és Orló felé tértek haza. A határig több eperjesi akad. joghallgató kiséri el őket.

Héthárs, október 29. (Az „Egyetértés" tudósitójának távirata.) A lengyel ifjak tegnap este érkeztek meg ide. Az állomás a magyar és lengyel nemzet lobogóival volt feldiszitve, s kivilágitva. A környék előkelői nagy számmal gyülekeztek a lengyelek fogadására, ugy hogy a köznéppel együtt alig fértek az indóház eléggé tágas udvarára. A vonat megérkezése alkalmából a taraczklövések elhangzása után felhangzott az „éljen", s a czigányok rázendititték a legyel hymnuszt. A lengyelek, kik nem várták, hogy az ország határán is még részesitni fogják ily meglepetésben, kiszálltak a kocsiból és az indóházba léptek, hol Bánó Jenő a héthársi állomásfőnök lakosztályát nyitotta fel előttük. — Rövid idő mulva kiléptek szobájokból és azután a tisztviselők és környékbeli urak által rendezett lakomában vettek részt, melynek végeztével kedélyes tánczmulatság következett. Egész éjjel máglyák égtek az állomás közelében, s a népség folytonosan éljenzett. Az egész meglepetést, Dobay Ede és a héthársi állomásfőnök Bánó Jenő késziték a lengyeleknek, kik ma reggel távoztak el.

Szeged, okt. 29. (Az „Egyetértés" tudósitójának távirata.) A ma esti vásárhelyi vonat a vashid közelében a jobboldali sinek sülyedése következtében csaknem szerencsétlenül járt. A veszély nagy volt, s utasok közt roppant rémület uralkodott. A veszély azonban elháríttatott az által, hogy a vonat csendesen haladt át a hidon.

Zágráb, okt. 29. (Az „Egyetértés" tudósitójának távirata.) A magyar büntetőtörvénykönyveknek Fiuméba való behozatala folytán a magyar miniszterium s a horvát tartományi kormány közti differencziák még mindig nincsenek kiegyenlitve. A horvát kormány szigoruan ragaszkodik azon álláspontjához, hogy organikus törvények hozatalánál beleszólási joga sértetlenül fennmaradjon.

—

Castelnuovo, okt. 29. (Az „Egyetértés" tudósitójának távirata.) Popovics tábornok parancsot kapott, hogy vasárnapig 7000 emberből álló montenegrói csapatot gyüjtsön össze a főhadiszálláson. A montenegrói táborban a Dulcigno ellen való vonulás lehetőségről beszélnek. A flottán azt beszélik, hogy egy montenegrói elkeseredett párt Dulcigno bevételével hadi csinyt akar elkövetni, de kételkednek a kivitelben. Az orosz tengernagy óvta Montenegrót az izolált fellépéstől. Itt általánosan azt hiszik, hogy a porta a montenegróiakat szándékosan akarja vigyázatlanságra ingerelni.

Bécs, okt. 29. (Az „Egyetértés" tudósitójának távirata). Tegnap óta a hir kering, hogy a czár megmérgezés folytán megbetegedett Londoni sürgönyök e hirt megerősitik.

Grácz, okt. 29. (Az „Egyetértés" tudósitójának távirata). Benedek táborszernagy haldoklik.

Lemberg, okt. 29. (Az „Egyetértés" tudósitójának távirata.) A vörheny miatt ma ismét két leányiskolát zártak be.

Castelnuovo, okt. 29. (Pol. Corr.) Riza pasa értesitette Popovics, montenegrói vojvodát, hogy kénytelen elhalasztani a tárgyalások ujólagi megkezdését mig uj utasitások nem érkeznek Konstantinápolyból.

Hétezer montenegrói összpontosul ismét Szutorman környékén s a mint látszik Dulcigno irányában szándékoznak előnyomulni.

Bécs, október 29. (Az „Egyetértés" távirata.) Budapestről sürgönyzik a N. Freie Pressenek: A franczia és angol nagykövetek ittléte okszerü viszonyban áll a franczia és angol kabineteknek a Dulcigno kérdésben való magatartásukban beálló változással. Anglia Ausztria-Magyarországhoz s Németországhoz közeledni törekszik. E változást Sir Charles Dilke párisi utjának és Gladstone zajos, tevékeny politikájának eredménytelenségére vezetik vissza. Anglia a flotta-demonstrácziót örömest tekintené befejezettnek és Seymour tengernagy valószinü visszahivatása ez ujabb iránytól nem áll távol. Elliot azért utazott Budapestre, hogy Haymerlével közvetlen összeköttetésbe lépjen, s hogy vele egyéb, még függő kérdésekre nézve is megegyezésre jusson, hogy azok igy kölcsönös egyetértéssel oldassanak meg. A mi Dulcignot illeti — ez ügyre vonatkozólag itt teljes közöny észlelhető. Annyi bizonyos, hogy a flottademonstrácziót itt félbeszakitottnak tekintik, s az hiszik, hogy a hajókat nehány nap mulva vissza fogják hivni. Francziaország azt szeretné, hogy ez még a kamarák megnyitása előtt történnék meg s Duchatel azért jött ide, hogy a visszahivás módozatai felől megegyezésre jusson. Az utóbbi hirek kedvezőtlenebbek, ez tagadhatatlan, ez azonban az egész ügyön mit sem változtat. Montenegro hiába fáradoznék azon, hogy ez iránt a hatalmak érdekeltségét ujból fölköltse. A hatalmak nem fognak ujból beavatkozni; ugy szólván ma már mindennek vége.

London, okt. 29. (Az „Egyetértés" tudósitójának távirata.) A „Daily Telegraph" kifejti, hogy az osztrák vöröskönyv" a tényleges helyzetet, mely eddig ismeretlen volt, megvilágitja és bebizonyitja azt, hogy Gladstone dillemmában van, melyből minél előbb szabadulnia kell, minthogy Irland a kormány egész erélyét igénybe veszi.

A „Times" több a görög kérdést tárgyaló levelet közöl, melyekkel azt bizonyitja, hogy a görög nép egységesen fog előrehaladni és az uj határokat fegyveres erővel ha kell meg fogja szerezni; a „Times" azonban a maga részéről mérsékletet ajánl, mert — ugymond — Görögország semmire sem megy a hatalmak támogatása nélkül, tehát várnia kell. — A „Standard" párisi levelezője nem hiszi, hogy Ferry és Barthélemy-Saint-Hilaire nehány hónapnál tovább maradhatnának együtt a miniszteriumban, s nem látja annak lehetőségét, hogy egy miniszterváltozás előtt Gladstone Görögországot illető inditványa Francziaország részéről megoldást nyerjen. Azon állitásra felelve, hogy a görög határkérdésnek Waddington sürgetésére Berlinben fontosságot tulajdonitottak, utal arra, hogy Angolország szintoly szorgos volt e kérdés megfejtésében, mig Francziaország tevékenységét mindig a kamrák véleményének vetette alá.

Stanislawow, okt. 29. (Az „Egyetértés" tudósitójának távirata.) Dzieduszyczki Adalbert gróf birodalmi gyülési képviselő ma tartotta beszámoló beszédét nagy számmal egybegyült választói előtt. A szónok a többi közt a következőket mondá: „Az alkotmány csak akkor lett valósággá, midőn a jobboldal végre többségre jutott. A czentralisták lármát csapnak s kijelentik, hogy csak ők lehetnek többség, mi áltak csak azt bizonyitják, hogy nem akarják elismerni az alkotmányos elveket. Mi nem akarjuk a németeket elnyomni s erről beszélni nevetséges volna. Egyetlen osztrákbarát sem kivánhatja, hogy csak a németek uralkodjanak. Mi óhajtjuk Ausztria virulását s munkálkodni akarunk ez irányban, de részt követelünk magunknak a kormányban, mert csak ugy érezhetjük magunkat otthonosan, ha részünk van a kormányzásban. Nekünk szükségünk van a jobboldal szövetségére, s ha minden nemzetiségnek lesz része a kormányban, csak akkor fogja az autonomia és czentralizáczió elveszteni szenvedélyes politikai jellegét. A nemzetközi harczban a függetlenség és hatalomért a németek fel fogják ismerni, hogy a tartományoknak szélesebb körü autonomiára van szükségük. Akkor majd meg fogjuk engedni, hogy a hatalom jelentékenyebb része a központi kormány kezeiben maradjon. Ausztria könnyebben és nyugodtabban fogja megoldani fontos történelmi feladatát. Hogy a különböző népek egy államban mily módon fejlődhetnek egymás mellett békés módon, azt megoldja atyáink régi jelszava: szabad a szabaddal, egyenlő az egyenlővel. Szemünkre vetik, hogy a jobboldallal szövetkezve hozzájárulunk az abszolutizmus, az inquiziczió, a czenzura s a kiváltságok visszatéréséhez. A ki ezt mondja, emlékeztet engem az oroszbarát izgatókra, kik parasztjainkat azzal ijesztgették, hogy mi a jobbágyság visszaállitását óhajtjuk. A jobboldal tagjaival való érintkezésünkből meggyőződtünk, hogy ezek józan emberek, kik a jobbágyság, absolutismus s a czenzura visszaállitását nem óhajtják, különben emberi erő nem is állithatná ezeket vissza és csak a czentrálisták rosz akarata idézi fel e reakszionaris rémeket. Olyan szabadságot, minőt a baloldal igér, a jobboldal nem óhajt, mert e szabadság kényszert jelent a német felekezetnélküliségre. A jobboldal a szabadságot közönséges szó szerinti értelmében kivánja. Azon szemrehányás, hogy mi oroszbarátokkal kötöttünk szövetséget, nem kételkedem nevetséges állitás a nyugati szláv népek előtt, — melyeket az idegen elemek által való elnyomás teljes megsemmisüléssel fenyegetne. — A szónok azután hosszasan szól a gyülöletről, mely a lengyeleket szemben Oroszországgal eltölti s a következőket mondja: „A lengyelekre és Európára nézve csak előnyös lehet az, ha északkeletre egy állam alakittatik, melynek különböző népei szabadon terjesztik maguk körül a czivilizácziót s első példáját adják a valóságos testvériségnek. Ha a nemzetiségek a Habsburgok jogara alatt egyesülnének ily testvér kötelékbe, ez fényes jövő alapját képezné a dinasztiára nézve. Azt hiszem, hogy a nemzetünknek, a dynasztiának és Európának tettünk szolgálatot, midőn mindent megtettünk, hogy bizonyos nemzeti önállóságot vivjunk ki magunknak s ez önállóságot a többi ez államban lakó népeknek is megszerezni törekedtünk." A földadó-szabályozásra vonatkozólag szónok jogtalannak jelzi a szemrehányást, mintha a lengyelek a jobboldallal szövetkezve, ártottak volna Gácsország anyagi érdekeinek. A legyelek a lehetőség szerint akarnak adót fizetni, de az adózási rendszert gyökeresen reformálni kell. A beszámoló beszéd meghallgatására megjelent választók bizalmat szavaztak képviselőjüknek s köszönetet mondtak tevékenységeért. A lelkesültség nagy a választók közt.

Athén, okt. 29. (Pol. Corr.) A kamara mai ülésén Komondurosz kifejtette politikai programmját, melynek főpontja, hogy Görögország egyedül fogja végrehajtani a hatalmak határozatait, e czélból fokozott erélylyel dolgoznak a felszerelésen. A tényleges szolgálatban álló hadsereget tartalék nélkül 80,000 főre fogják emelni. A római, szófiai és bukaresti görög követeket ide hivták.

London, okt. 29. (Az „Egyetértés" tudósitójának távirata.) A szerb miniszterválság lefolyását itt nagy érdeklődéssel kisérik s fontosságot tulajdonitanak annak. Az itteni kormányhoz érkezett sürgönyök szerint Belgrádban azt hiszik, hogy Risztics mint ellenzéki sokkal nagyobb bonyadalmakba keverhetné Szerbiát, mint a minők a jelenlegiek. A Risztics által megkezdett agitáczió oly mérveket öltött, hogy nemcsak az Ausztria-Magyarországgal kötött vasuti konveczió lehet illuzoriussá, de Milán fejedelem állása is veszélyeztetve lehet.

Bukarest, okt. 29. (Az „Egyetértés" távirata.) A kormány Románia katholikus lakosságának érdekeit szabályozandó tárgyalásokba bocsátkozott a pápai székkel konkordatum megkötése iránt.

Páris, okt. 29. Rennes-ben és Avignonban a rekollekták szerzete ellen szintén végrehajtották a marcziusi rendeleteket. A perpignani kapuczinusok főnöke felolvasta a központi biztos előtt az exkommunikácziót mindazon ügynökök ellen, kik részt vettek a rendeletek végrehajtásában. A Párisban székelő kongregácziók ellen ma semmiféle rendszabály nem hajtatott végre.

London, okt. 29. (Az „Egyetértés" távirata.) A Dulcigno átadásának halogatására vonatkozó rendkivül nyugtalanitó hirek ellenében biztos forrásból hirlik, hogy legcsekélyebb hiteles tény sem igazolja, hogy a török kormány szándokaiban valamely változás állott volna be. A Standard, kétségbevonhatlan hitelességü tekintélyre való hivatkozással jelenti, hogy osztrák-magyar-német alliance soha sem volt szilárdabb és szivélyesebb, mint most, továbbá, hogy Haymerle a vörös könyvben közzé akarta tenni a tengernagyoknak adott utasitásokat és a smyrnai kikötő blokadejára vonatkozó diplomacziai levelezéseket, ezt csak egyedül Anglia ellenezte.

Täbris ellen 20,000 Martini fegyverrel fölfegyverzett kurd indult. Egész Sorjbulokot fölkonczolták. Täbrisben csak 3000 főnyi helyőrség van. Teheránból 7000 főnyi perzsa csapatot küldenek az ellenség ellen 20 ágyuval, öt osztrák tiszt vezetése alatt.

Páris okt. 29. A Havas ügynökség jelentése: A szultán Dervis pasát főbiztosá nevezte ki s Dulcigno kiszolgáltatására vonatkozólag meghatalmazással látta el.

London, okt. 29. A „Daily News" mai jelentése Meshedből: Huszezer kurd harczos, Abdullah vezérlete alatt, Tabrisz irányában nyomult elő. A küzdök lemészárolták az utjokba eső Soudsbulak helység lakosságát.

Szofia, okt. 29. A szobranje megerősité a Haveykoff elnöksége alatt álló s már a mult ülésszakban megválasztott hivatalt.

Páris, okt 29. Perpignanban és Marseilleban ma hajtották végre a rendeleteket a kapuczinusok ellen. Marseilleban fel kellett törni az ajtókat. Több legitimistát elfogtak, mivel támogatták a papok által kifejtett passziv ellenállást.

London, okt. 29. A „Times" a kormány helyzete fölött elmélkedése, azt irja: „Jelenleg misem jelzi azt, hogy a néptömeg, mely megszerzé a roppant többséget Gladstone számára, általában véve megváltoztatta volna eddigi véleményét, hogy a lelkesültség jelentékeny mérvben meghidegült, de azért a nemzet nem vonta meg bizalmát a kormánytól.

Páris, okt. 29. Avignonban a rendeletek végrehajtása némi izgatottságot szült. Marseilleban összekoczczanások voltak a kapuczinusok párthivei és néhány ezek iránt ellenséges indulattal viseltető népcsoport közt. Az ingerültség lassanként csillapodott.

Madrid, okt. 29. (Az „Egyetértés" távirata.) A tengeri osztrák-magyar-angol képviselő. sir Drumond Hay jegyzéket intézett a marokkoi külügyminiszterhez, melyben kormányai nevében köszönetet mond a Muley Haszán szultán által proklamált vallásszabadságról. — Az itteni nunczius egy Erzsébet főherczegnőhöz intézett pápai brevet hozott magával, mely XIII. Leo szerencsekivánatait tartalmazza az infansnő születése alkalmából.

Lemberg, okt. 29. (Az „Egyetértés" tudósitójának távirata.) Wolski reichsráthi képviselőtől nyilt levelet közöl a Dziennik Polski. Wolski javasolja, hogy az osztrák kormány kezébe ragadja a czentralisták által elhagyott lobogót s maga ragadja meg a kezdeményezést a törvényhozás utján a haladó szabadelvü reformok terén. A kormány ezáltal megnyerné a szabadelvü német nemzetet, mely eddig bizalmatlan. S ha ezenkivül valami tétetnék a polgári nép osztályokért, melyeknek érdekeit a parlamentben csak a képviselő képviseli, s ezáltal megnyeretnék a városok eddig semleges eleme. Igy végre véget lehetne vetni Ausztriában az alkotmányviszályoknak s Ausztriának oly szervezetet lehetne adni, mely megfelel földrajzi helyzetének s történelmi missziójának, mely sem a czentralizáczió, sem foederaczió, oly szervezet, melyet a lengyel királyok koronázási esküje jellemzett: „Ut neque specialitás generalitati, neque generalitás specialitati deroget." Wolski fellép az esetről-esetre való politika ellen, szerinte támogatni kell a kormányt mindaddig mig a kezdett iránytól semmiben sem tér el.

Lajbach, okt. 29. (Az „Egyetértés" távirata.) Az „Edinost" szloven politikai egylet november hó 2-ára nagy gyülést hirdet Szeszanába, melynek feladata lesz a kormányhoz felterjesztendő memorandum megállapitása, mely a „szloven nemzet szükségleteit és követelményeit" fogja tartalmazni,

Berlin, okt. 29. A képviselőház 276 szavazattal 325 közül Köller német-konzervativ képviselőt választá elnökének, továbbá 267 szavazattal 327 közül Benda nemzeti szabadelvüt első alelnökének és 170 szavazattal 144 ellenében Stengel szabadelvü-konzervativ pártbelit második alelnökének. A 144 szavazat Herrman képviselőre esett. A nemzeti szabadelvüek és szabadelvü-konzervativek kijelentették, hogy ellenzéki állást foglalnak el olyan elnökséggel szemben, melynek csak egy tagja is a középpárthoz tartoznék.

Közgazdasági táviratok.

—

Lemberg, okt. 28. (Az „Egyetértés" tudósitójának távirata.) A Dzienik Polski egy bécsi magánlevelet közöl, mely szerint a tartományi bank alapitását Kirchmayer krakói bankár kezdeményezte, ki a Czas szerkesztője is volt és már évek óta agitált ez eszméje mellett.

Bécs, okt. 29. (Az „Egyetértés" távirata.) Az osztrák földhitelintézet alapszabályai alapján felhatalmazást nyert 400,000 db nyereményzáloglevél kiadására, melyek jövőben mind oly esetben, hol eddig községi kötvények adattak ki, fognak kibocsáttatni. Az uj záloglevelek 3%-ot fognak kamatozni papirban. egy negyedik százalék a nyeremények dotálására fog forditattni. A 40 millió frtnyi záloglevelek 50 év alatt fognak kisorsoltatni. Évenkint 6 huzás, a nyeremények száma és az összeg csekély lesz, kisebbek, mint a Credit Foncie kötvényeié, melyeknél az egész sorsolási összeg 200,000 frank. Egyelőre 20 millió frt kerül kibocsátásra.

Lemberg, okt. 29. (Az „Egyetértés" távirata.) Megegyező jelentések szerint a tartományi bank itteni fiókjának igazgatójául dr. Wereszczynski fog kineveztetni. A fiók január végén, legkésőbb február elején fog megnyittatni.

Trieszt, okt. 29. (Az „Egyetértés" távirata.) Az osztrák-magyar kormány kijelenté az olasz kormánynak, hogy kész az olasz kormány óhaját teljesiteni, mely szerint az olasz déli vaspálya részvényeit jegyezteti a trieszti tőzsdén, mihelyt az olasz kormány megengedi az osztrák és magyar járadékok jegyzését az olasz börzéken. Az olasz pénzügyminiszter ez iránt most kisérte az olasz kereskedelmi kamarák véleményét.

Lemberg, okt. 29. Itteni kereskedői körökben élénk mozgalom indult meg egy tőzsde felállitása czéljából. A terv valósulását biztosnak tekintik, annál inkább, mivel az e czélra meginditott pénzgyüjtés sikeresnek igérkezik.

—

Bécsi értéktőzsde.

Bécs, okt. 29. (Az „Egyetértés" tudósitójának távirata.) A mai előtőzsde szilárd párisi boulevárdárfolyamokra kedvezően nyilt meg és miután a tegnapi prolongáczióból nem maradt fenn engagement jól volt disponálva. Különösen hitelrészvények voltak ez intézet ujabb üzleteinek hirére szilárdak. Osztrák földhitelintézeti és bankegyesületi részvények csendesebbek, de a szilárd árfolyamokat megtartották. Rudolfvasut és Duna-gőzhajózási részvények ismét magasabbak, ellenben a tramway-részvények ismét gyengébbek. Bányaértékek tartósan elhanyagoltak. Járadékok szilárdabbak.

Valuták nem változtak.

Jegyeztetik: Hitelrészvény 279.70, angol bank 114.25, unióbank 110 75, bankegyesület 138.25, magyar hitelbank 248.—, lombard —.—, államvasut —.—, kassa-oderbergi vasut 127.— alföldi vasut —.—, tramway 205 50 papirjáradék 71.75—, magyar aranyjáradék 107.47 –, innerbergi —.—, 20 frankos arany 9.34½, birod. márka 57.—85 Tiszai sorsjegyek 107.70.

11 órakor jegyeztetik: Hitelrészvény 279.20, angol bank 114.50, unió bank 110.50, bankegyesület 137 25, magyar hitelbank 247.75, lombardok —.—, innerbergi —.—, papirjáradék 71.72½, m. aranyjáradék 107 32½, 20 frankos arany —.—.

A déli tőzsde alig változott árfolyamokkal nyilt meg.

Jegyeztetik: Hitelrészvény 279 20, angol bank 115.—, unió bank 110.30, bank-egyesület 137.50, magyar hitelbank 247.50, államvasut —.—, Károly-Lajos vasut 270.75, járadék 71.72½, innerbergi —.—, magy. aranyrente 107.27½, 20 frankos ar. 9 34, tiszai sorsjegyek —.—.

Később ki nem elégitő berlini árfolyamok befolyása alatt mérsékelt reakczió állott be, csak gőzhajózási részvények emelkedtek és vasutak tartották magukat.

Jegyeztetik: Hitelrészvény 278.50, angol bank 114 50, unió bank 109 90, magyar hitelbank 247.—, bank egyesület 136.75, Károly-Lajos vasut 270.25, gőzh. részv 550.—, kassa-oderbergi —.—, papirjáradék 71 65—, birodalmi márka —.—, magy. arany rente 107.17½ 20 frankos arany 9.34—, London 117.30, tiszai sorsjegyek —.—.

Délután 2 órakor jegyeztetik: Hitelrészvény 278.—, angol bank 114 —, unió-bank 109.80, magyar hitelbank 247 —, bankegyesület 137.50, államvasut 275.50, Károly-Lajos vasut 270.—, gőzhajó részv. 548.—, tiszai vasut —.—, tramway 204.50, lombard 80.50, papirjáradék 71.57½, m. aranyjáradék 107.15—, 1864-ki sorsjegy 172 —, közsegi sorsjegy 114 50 innerbergi —.—, 20 frankos arany 9 34 —, birodalmi márka 57 85—, tiszai sorjegyek —.—.

Bécs, okt. 29. (Az „Egyetértés" tudósitójának távirata). Déli zárlat; Osztrák hitel 278, papirjáradék 71.60, magyar aranyjáradék 107.15.

Zárlatkor a következő jegyzések történtek:

Bécs okt. 29. Hitelrészvény 277.80, lombard 80 75 arany jár. 86,70—, London 117.25, galicziai 270 25, 1864-es 172.—, 1860-as 129.50, Frankfurt 57.25, nemzeti bank 813 — angol-osztrák 114.—, államvasut 274.50, Napoleond'or 9.34 – rente 71.55 – hitelsorsjegy 177.—, porosz pénzutalv. 57 85, Arany 5.62 —, török sorsjegy —.—, ezüst járadék 72 70 Ingadozó.

Bécs, okt. 29. M. földteherm. kötv. 95.75 erdélyi föld. kötv. 93 —, magy. zálogievél 101.—, erdélyi vasut 137.50, magy. kel. vasut 81.—, Magy. sorsjegy 108 25. szőlődézsma 93 50, arany járadék 107.15, magy. vas. kölcsön 122 75, magy. hitel 247.—, alföld 152 50, magy. éjszak-kel. vas. 143 50, kel. vasuti elsőbbs. 80.70, tiszai vasut 243 —, kassa-oderbergi vasut 126 50, magy. leszámitoló bank —.—, tiszavölgyi sorsjegyek. 107.80.

Bécs, okt. 29. (Az „Egyetértés" tudósitójának távirata.) (Esti tőzsde.) Az esti tőzsde szilárdabb irányban nyilt meg, az árfolyamok emelkedtek. Félhatórai árfolyamok: Osztrák hitel 278.50, papirjáradék 71.60, magyar aranyjáradék 107 25.

Az esti magánforgalom változatlan. Kilenez órai zárlat: Osztrák hitel 278.33, papirjáradék 71.60, magyar aranyjáradék 107 20.

Bécs, október 29. (Esti forgalom.) Hitelrészv. 278 20, magy. hitel 247 25, lombard 80 50, magy. aranyjár. 107.12, járadék 71 57, angol-osztrák 115 10, államvasut 275 25 Napoleon'dor 9 34—, galicziai 270 –, osztr. aranyr. 86 75 Szilárd.

—

Bécsi gabnatőzsde.

Bécs, okt. 29. (Az „Egyetértés" távirata.) Kezdetben javultnak látszott az üzlet, de a Budapestről jelentett üzlettelenség ismét lanyhitotta az irányt és beszüntette a forgalmat. Effektiv gabnában semmi sem kötteteit, határidőre arányleg meglehetős forgalom volt. Buza tavaszra 12.15 frt, zab tavaszra 6.60 frton, tengeri máj.—jun. 6 50 frton kináltatott.

Jegyeztetett: Buza tav. 12.05–12.10, őszre 11 65 11.70,— tengeri 1831. május—juniusra 6.50— – 6.52½ ft, zab őszre 6.67½–6.72½ frt, tavaszra 6.55—6.60— frt, rozs magy. 10.40—11.40 frt, keresked. zab 6 30 – 6 50 frt tengeri kész áru 8.40—8.60.

Szesz üzlettelen, kész áru 36 frt.

—

Külföldi értéktőzsdék.

Berlin, okt 29. Játékértékek, minthogy az üzlet lanyha, nyomottak, bankok, bányák hanyatlók, vasutak szilárdak. (Zárlati árfolyam.) Papirjáradék 61 60, magyar aranyjáradék 93.40, 10 milliós kölcsön 69 50, hitelrészvények 479.50. lombard 140.—, kassa-ódarbergi 54.70, orosz papirpénz 203 30, ezüstjáradék —.—, m. kincst. utalv. —.—, k. vas elsőbbs. kötv. 84.20, állam-vasut 472 50, galicziai 117 10, váltó romániai 53.50. Bécsre 171.50. Gyenge.

Frankfurt, okt. 29. (Zárlat.) Papirjár. 61.75, osztr. aranyjár. 75.½, osztr. hitelrészvény 239 37, osztr. államvasut 236 62, lombard 68 75, magy. galicziai vas. 120 87, váltóárfolyam Bécsre 172 60, ezüst járadék 62 75, magy. aranyjár 92 50 osztr. bankrészvény 701.—, galicziai 234.—, Erzsébet nyugati vasut 162.—, tiszai vas. elsőbbs. —.—, magy. kincstári utalv. 79 25. Gyenge.

Frankfurt, okt. 29. (Esti tőzsde.) Papirjáradék —.—, osztr. aranyjáradék 75.—, osztrák hitel 239.70, osztrák államvasut —.—, lombardok 68.75, ezüst járadék —.—, magy. aranyjáradék 92.50, galicziai —.—. Élettelen.

Páris, okt. 29. (Zárlat.) 3%-os évjár. 86.10, törlesztési évjáradék 87 90, lombard 185.—, magy. aranyjáradék 93 81. 5%-os évjáradék 120.67, osztr. államvasut 595. – török sorsjegy —.—, földhitel 797, osztr. aranyjár. 74 43. Lanyha.

—

Külföldi gabnatőzsdék.

Páris, okt. 29. Buza folyó hóra 28.— frank (= 13 frt 08 kr), novemberre 27¾ frank (= 12 frt 96 kr), novembertől 4 hónapra 27.¾ frank (= 12 frt 96 kr), az első négy hónapra 27.¼ frank (= 12 frt 73 kr). Liszt folyó hóra 59.½ frank (= 27 frt 79 kr), novemberre 58.½ frank (= 27 frt 32 kr), novembertől 4 hónapra 57¾ frank (= 26 frt 97 kr), az első négy hónapra 57.¼ frank (= 26 frt 74 kr). Olaj folyó hóra 73.— frank (= 34 frt 10 kr), novemberre 73.¼ frank (= 34 frt 21 kr), novembertől négy hónapra 73.½ frank (= 34 frt 33 kr), az első négy hónapra 75¼ frank (= 35 frt 16 kr). Szesz folyó hóra 62.¾ frank (= 29 frt 31 kr), novemberre 62.¾ frank (= 29 frt 31 kr), deczemberre 62.½ frank (= 29 frt 19 kr), az első négy hónapra 61.— frank (= 28 frt 49 kr).

Olaj lanyha, szesz szilárd, többi csendes.

Átszámitási árfolyam: 100 frank = 46 frt 70 kr.

Szállitási dij Budapest-Páris 8.24 frank = 3.88 frt. Bécs-Páris 7.07 frank = 3.33 frt.

Áru	Okt. 28.	Okt. 29.	Különbözet + —
Buza f. hóra	13.12	13.08	— 04 kr.
„ novemberre	12.96	12.96	— — kr.
„ novtől 4 hóra	12.80	12.96	+ 16 kr.
„ első 4 hóra	12.75	12.73	— 02 kr.
Liszt f. hóra	27.70	27.79	+ 09 kr.
„ novemberre	27.37	27.32	— 05 kr.
„ novtől 4 hóra	27.—	26.97	— 03 kr.
„ első 4 hóra	26.76	26.74	— 02 kr.
Olaj f. hóra	34.33	34.10	— 23 kr.
„ novemberre	34.45	34.21	— 24 kr.
„ novtől 4 hóra	34.68	34.33	— 35 kr.
„ első 4 hóra	35.39	35.16	— 23 kr.
Szesz f. hóra	29.66	29.31	— 35 kr.
„ novemberre	29.19	29.31	+ 12 kr.
„ deczemberre	29.19	29.19	— — kr.
„ első 4 hóra	88.37	28.49	+ 12 kr.

Berlin, oktober 29. Buza októberre 211.½ márka (= 12 frt 24 kr), április—májusra 213.— márka (= 12 frt 33 kr). Rozs loco 214 mrk. (= 12 frt 38 kr), oktober—novemberre 211.¼ mrk. (= 12 frt 22 kr), november—deczemberre —.— mrk. (= — frt — kr), április—május 199 — mrk. (= 11 frt 52 kr). Zab okt.-re 148.— mrk. (= 8 frt 56 kr), április—májusra 150.— mrk. (= 8 frt 68 kr). Olaj loco 53.½ márka (= 30 frt 95 kr), okt.—novemberre 53.30 márka. (= 30 frt 84 kr), ápril—májusra 57.— mrk. (= 32 frt 98 kr). Szesz oktoberre 58.30 márka (= 33 frt 73 kr), oktober—novemberre 58.60 mrk. (= 33 frt 90 kr), november—deczemberre 57 90 márka (= 33 frt 50 kr), április—májusra 58 60 mrk. (= 33 frt 90 kr.)

Átszámitási árfolyam: 100 márka = 57 frt 85 kr.

Szállitási dij Budapest-Berlin 3.93 márka = 2.28 frt Bécs-Berlin 3.24 márka = 1.88 frt.

Áru	Okt 28.	Okt. 29.	Különbözet + —
Buza f. hóra	12.18	12.24	+ 06 kr
„ ápr.—májra	12.30	12.33	+ 03 kr
Rozs loco	12.38	12.38	— — kr
„ okt.—nov.-re	12.33	12.22	— 11 kr
„ nov.—decz.-re	12.21	—.—	— — kr
„ apr.—máj.-ra	11.52	11.52	— — kr
Zab oktoberre	8.51	8.56	+ 05 kr
„ ápr.—máj.-ra	8.68	8.68	— — kr
Olaj loco	31.—	30.95	— 05 kr
„ okt.—nov.-re	30.90	30.84	— 06 kr
„ ápr.—máj.-ra	32.98	32.98	— — kr
Szesz októberre	33.90	33.73	— 17 kr
„ okt.—nov.-re	33.90	33.90	— — kr
„ nov.—decz.-re	33.38	33.50	+ 12 kr
„ ápr.—máj.-ra	33.90	33.90	— — kr

Stettin, okt. 29. Buza októberre 208— márka (= 12 frt 04 kr), április májusra 209.½ márka (= 12 frt 12 kr) Rozs októberre 209— márka (= 12 frt 09 kr), nov.—deczemberre 195½ márka (= 11 frt 31 kr), Olaj októberre 53.40 márka (= 30 frt 95 kr), ápr.—májusra 56 — mrka (= 32 frt 40 kr). Szesz októberre 58.70 márka (= 33 frt 96 kr), okt.—novemberre 59.40 márka (= 34 frt 37 kr), novemb.—deczemberre 57.30 márka (= 33 frt 15 kr), ápril.—májusra 57.50 márka (= 33 frt 27 kr). Repcze okt 240.— márka (= 13 frt 89 kr.)

Átszámitási árfolyam: 100 márka = 57 frt 85 kr.

Szállitási dij: Budapest-Stettin 4.31 márka (= 2 frt 51 kr.), Bécs-Stettin 3.62 márka (= 2.10 frt)

Áru	Okt 28	Okt. 29.	Különbözet + —
Buza októberre	12.09	12.04	— 05 kr
„ apr.-máj.-ra	12.09	12.12	+ 03 kr
Rozs októberre	12.04	12.09	+ 05 kr
„ nov.-decz.-re	11.34	11.31	— 03 kr
Olaj októberre	31.24	30.95	— 29 kr
„ apr.-máj.-ra	32.69	32.40	— 29 kr
Szesz októberre	33.79	33.96	+ 17 kr
„ okt —nov.-re	33.96	34.37	+ 41 kr
„ nov.-decz.-re	32.98	33.15	+ 17 kr
„ ápr.—máj.-ra	32.98	33.27	+ 29 kr
Repcze októberre	13.89	13.89	— — kr

Köln, okt. 29. Buza októberre 21.65 márka (= 12 frt 53 kr), márcziusra 22.25 márka (= 12 forint 88 kr.) Rozs októberre 21.10 m (= 12 frt 21 kr), márcziusra 20.75 márka (= 12 frt 01 kr.) Olaj októberre 29.70 márka (= 17 frt 19 kr), apr.—májusra 29.40 márka (= 17 frt 01 kr.)

Átszámitási árfolyam: 100 márka = 57 frt 85 kr.

Szállitási dij: Budapest-Köln 5.95 márka = 3 frt 46 krajczár.

Áru	Okt. 28.	Okt. 29.	Különbözet + —
Buza októberre	12.41	12.53	+ 12 kr
„ márcziusra	12.79	12.88	+ 09 kr
Rozs októberre	12.12	12.21	+ 09 kr
„ márcziusra	11.84	12.01	+ 17 kr
Olaj októberre	17.19	17.19	— — kr
„ apr.—máj.-ra	17.07	17.01	— 06 kr

A **Franklin-Társulat** kiadásában Budapesten megjelent:

A TERMÉSZET KÖNYVE

közérdekü olvasmányok a természettudományok köréből.

BERNSTEIN A. német müve után.

E mű husz füzetből és egy pótfüzetből áll. — Ára egy-egy füzetnek 50 kr. — Minden egyes füzet külön is kapható. — Öt kötetbe fűzve 10 frt. — Öt angolvászon kötésben 13 frt.

A tudomány minden ágazatai között a természettudományok azok, melyeknek terjesztése és ismertetésére sok hiányban szenvedő tanrendszerünk a legkevesebb gondot fordít. Felsőbb és alsóbb tanintézeteinkben egyiránt még ma is sokkal nagyobb súlyt fektetnek a holt nyelvek tanitására, mint a mindent fentartó, minden élet alapföltételét képező természettudományok megismertetésére. És ha meggondoljuk, hogy az érettebb korú nemzedéknek, még többet és kizárólagosabban kellett foglalkoznia e „holt bölcseség"-gel, ugy hiszszük, a t. olvasóközönség egyetért velünk abban, hogy hézagot pótolunk szaktudományi müvekben ugy sem fölötte gazdag irodalmunkban, midőn az e tekintetben csaknem páratlanul nagy német irodalomnak e kitünő termékét anyanyelvünkre átültettük. Tettük pedig ezt annál is inkább, mivel komolyan meg vagyunk győződve, hogy a magyar faj, sajátságos, s nem fölötte előnyös helyzetében, csak ugy állhat meg a népek nagy versenyében, ha a reáltudományokban, melyekre van alapitva korunk egész iránya, szintén lépést tart a többi müvelt nemzetekkel.

A természet könyve, közérdekü olvasmányok a természettudományok köréből, az óriási lépésekkel előre haladó természettudományok körül tett legujabb, részben még ki sem meritett föltedezéseket, tárgyalja.

E tárgyalások az egész munkán keresztül a legkönnyebben érthető népies nyelven vannak tartva.

A népies, könnyen érthető modor fölöslegessé teszi megjegyeznünk, hogy e mű, mely a természettudományok összes ágazataira kiterjeszkedik, nem száraz elméletből áll, de másfelől teljesen kimeritő sem lehet. — Nem is ez rendeltetése.

E munka feladata az, hogy könnyüvé tegye az olvasó számára a további önképzést a természettudományokban, kedvet ébresszen erre nála, és megismertesse a közönséges élet számos oly jelenségeivel, melyeket csak a megszokottság folytán nem tartanak sokan csodának, de melynek magyarázatát adni épen nem képesek.

Birtok bérbeadás.

Alólirottnak Puszta Poón 388 holdból álló birtoka minden órában bérbe adó. Értekezhetni lehet bővebben

Özv. Bátky Józsefnével
Miskolczon,
urak-uteza 777. szám.

Egyedül valódi

Wilhelmsdorfi malátakivonati chokolade

igen tápláló és könnyen emészthető.

ÁRAK:
46 kr, 61 kr, 81 kr, 1 frt 1 kr, 1 frt 51 kr
1/4 kilója.

12-szer kitüntetve.

Küfferle Józs. és társa
Bécs.

Fiókok Budapesten: váczi-uteza 13. és hatvani-uteza 15. sz. Steden József Buda, viziváros, főutcza. Fanta Károly fürdő-uteza. 20

Az ifjuság szépségét a legkésőbb aggkorig megóvhatni,

minden hölgy főfeladata,

mely kiválóan föltételezi a bőr leggondosabb ápolását. Ennek tiszta és gyöngéd megtartása, finomitása és frissitése, foltok, vörösség, szeplő és minden börszenny eltávolitása, ugymint különösen a ránczok és redők azonnali és tartós megsemmisitése, kiválóan eszközölhető az annyira kitünő hatásban meglepő

Ravissante

du dr. Lejosse á Paris

hivatalosan megvizsgált egyetlen ártalmatlan bőrápoló szer által Páris, London, Bécs, Budapest elegáns hölgyvilágának legértékesb toilette titka a fiatal kor frissességének az aggkorban való megtarthatása: ezerszeresen jónak bizonyult, és mint első szépitőszer egy hölgynek pipereasztaláról sem szabad hiányozni.

Egy nagy eredeti üveg ára frt 2.50. Egy kis eredeti üveg ára frt 1.50 (használati utasitással.)

RAVISSANTE szappan

a legiobb és leghirnevesebb illatos mosdó-szappan a bőr szépitése és javitására. Használata után a bőr bársonfinom lesz és igen kellemes szagot tart meg. — Sokkáig tart és ki nem szárad, a ki egyszer megkisérette, az soha többé nem használ más szappant.

Egy doboz (3 db.) ára 1 forint 35 kr. 1 db. 50 kr.

RAVISSANTE ARCZPOR.

A párizsi és londoni hölgyvilág; valamint a legtöbb müvésznő legkedveltebb arczpora. Mindazon t. hölgyek, kik egyszer használták, meggyőződtek, hogy a POUDRE RAVISSANTE felülmulhatlan, igen jól tapad, láthatatlan, és természetes üdességet ad a bőrszinnek, tehát legjobban ajánlhatjuk.

Nagy doboz ára 1 frt. Kisebb 60 kr. fehér vagy rózsaszinü.

A CRÊME RAVISSANTE

igen kitünő szernek bizonyult a bőr simává és puhává tételére továbbá a bőr persenéseknél és fölpatogzott kezeknél és ajkannál. A Créme Ravissante kipróbalt szer arra, hogy az arczbőr ugyszintén a kezek fehérek, finomak és puhák maradjanak s megvédi azokat az erős levegő hatása ellen.

1 nagy tégely ára 2 frt, kisebb 1 frt.

Felülmulhatlan és teljesen ártalmatlan

RAVISSANTE FOGPOR

mely a fogakat **hófehérré tisztitja**, odvasodástól és büzödéstől megóvja.

Savmentes semlegesitő, vizben oldódó alkatrészekkel bir; a fogak tökéletes tisztitását lehetővé teszi, s azok mellett természetes szinöket és fényöket megtártják, és sem vegyileg, sem erőmüileg nem lesznek megtámadva, a könnyen vérző foghus természetes erejét megkapja, a száj

Egy doboz ára 50 kr.

A ki szép és egészséges fogakat óhajt, az győződjék meg minamarább egyetlen kisérlet által, hogy mily kitünő, majdnem csodálatraméltó hatásu a

Ravissante-szájviz.

Minden savaktól mentes, s a fogak ápolására legalkalmasabb éltető és balzsamos növényanyagokból készitve. Általa a foghus megerősödik, a fogak zománcza apolva, a rothadás elkerülve lesz. 15 csepp elégséges belőle egy korty vizzel, mely vegyülékkel a fogak bevégzett tisztitása után, a száj jól kiöblittetik és **soha nem kellend fogfajásban szenvednünk.**

Nem létezik más készitmény, mely mindennapi használatnál oly hasonlithatlan jó eredményt biztositana a fogak szépségére és fenntartására nézve, mint a Ravissante szájviz, mely a fogat **megerősiti, megszünteti** és **megakadályozza a foglajást**, s a foghus vérzését, valamint a fogakra oly veszélyes fogkő lerakodát s a szájnak a **legkellemesebb frisseségét** és **üdességet** kölcsönözi.

Egy eredeti üveg ára 1 frt.

Ravissante haj-essentia

kitünő hatással bir a hajtalaj tisztitására, mely a hajkorpa képződését és a haj kihullását megátolja; igen kedvelt fejmosó szer, mert jótékony és csodás hatást eszközöl a fejbőrre.

Egy üveg ára 1 frt 20 kr.

Akik valóban jó, a czélnak minden irányban megfelelő hajkenőcsöt óhajtanak tegyenek egy kisérletet a

POMADE RAVISSANTE

kitünő hajkenőcscsel, mely a hajat szépiti és ápolja a hajtalajt megerősiti, a korpa képződését megátolja, a haj kihullását megakadályozza, annak természetes fényt és hullámos alakot kölcsönöz, és a legkésőbb korig védi a megőszülés ellen.

Egy tégely ára 1 frt.

Ravissante hajápoló olaj.

Legjobb övszer a haj ősülés és kihullása ellen, mely a korpaképződést megátolja, a beteg hajat uj életre hozza és a haj növését hámulatosan előmozditja. Ajánlható azoknak, a kik hajkenőcs helyett hajolaj használnak. Hatása csodálatos.

Egy üvog ára 1 frt.

Valódi minőségben kapható és levélileg megrendelhető a közp. főraktárában Budapesten,

SVARCZ FRIDERIKA illatszertárában, Városháztér 9. szám Haris-bazár
597 és Török József gyógyszertárában.

A **Franklin-Társulat** magyar irodalmi intézet kiadásában Budapesten, (egyetem-uteza 4-ik szám) megjelent és minden könyvárusnál kapható:

RUSSIA

AZ OROSZ BIRODALOM ISMERTETÉSE.

Irta

D. MACKENZIE WALLACE.

Angolból forditotta

Szentkirályi Móricz.

A befolyó jövedelem a magyar irók segély-egylete javára fordittatik.

Két kötet. **Ara füzve 4 frt.**

TARTALMA: **I. kötet.** A szerző előszava. — Az utazás Oroszhonban. — Az éjszaki erdőségekben. — Ivanofka. — A falusi pap. — Orvosi tanácskozmány. — Egy régi jellemü paraszt család. — Az éjszakvidéki parasztság. — A mir, vagy falusi község. — Miképen tartotta fenn magát a község, és mi hatása lesz jövőre. — Finn és tatár faluk. — A városok és a kereskedői osztály. — Nagy-Novogorod ur. — A császári kormány és a tisztviselők. — Az uj helybeli önkormányzat. — Földbirtokosok a régi iskolából. — Földbirtokosok az uj iskolából. — A nemesség. — A társadalmi osztályok. — A haereticusok. (Eretnekek.)

II. kötet. A dissenterek, szakadárok. — A pusztaság pásztornépei. — A tatár uralom. — A tatárok beesapásai. — Idegen gyarmatosok a pusztaságban. — Szentpétervár és az európai befolyás. — Moszkva és a slavophilek. — Egyház és állam. — A krimi hadjárat és következményei. — A pórok. — A pórok felszabaditása. — A felszabaditás következményei. a) A földbirtokosokra nézve. b) A parasztságra nézve. — Az uj törvényszékek. — Terjeszkedés és a keleti kérdés. — A forditó zárszava.

A JELENKORI OROSZOK.

Irta

GRENVILLE C. E. MURRAY.

Angolból forditotta

CSURGÓ GYÖRGY.

Ára füzve 1 frt 40 kr.

TARTALOM: Bevezetés. Oroszország történelmének rövid kivonata. A jelenkori oroszok. 1. Földesur a sok közül. 2. Egy felszabadult falu. 3. Egy közösen dolgozó falu. 4. A mértékletességi kérdés. 5. Az utczán. 6. A briskaestartin huszárok. 7. Egy győzelmes tábornok. 8. Egy szerencsés kereskedő. 9. Birságok. 10. Hamis bankjegyek. 11. A fehér papság. 12. A jekaterinoszlávi daimonistusok. 13. Egy könyvárus és kiadó. 14. Hirlapok és folyóiratok. 15. Lakodalmi szokások. 16. Szerzetesek és apáczák. 17. Társadalom. 18. Lengyelország kormányzata. 19. Rendjelek. 20. Utazás. 21. A czár. 22. Goresakov korlátnok. 23. A turkesztáni hóditások. 24. A turkesztáni néptörzsek. 25. Szibéria. 26. A szabad gyarmatok és bányák. 27. Jótékony intézetek. 28. Iskolák. 29. Katona-akadémiák és egyetemek. 30. Politikai ügynökök. — Nők. 31. Politikai ügynökök. — Férfiak. 32. Angol gyarmatosok Oroszországban. 33. Franczik Oroszországban. 34. Diplomatik. 35. Jövő.

Elegans

Oszi öltözet teljes	frt 18
Őszi felöltő	frt 10
Őszi gyászi öltözet	frt 30
Őszi gyászi felöltő	frt 25
Őszi vadász kabátok	frt 9
Őszi papi felöltő	frt 25
Téli papi kabát	frt 35
Őszi üzleti kabát	frt 15
Őszi nadrág	frt 6
Háló köntös	frt 15
Eső köpeny vizmentes	frt 24
Téli kabát	frt 20
Utazó köpeny angol facon	frt 35
Havelok (double kelme)	frt 30
Mencsikoff	frt 20
Utazó bunda (Erdély barán)	frt 36
Utazó bunda (mosó medve)	frt 75
Városi bundák	frt 35
Ujjas mellények	frt 9
Csizma nadrág	frt 9
Liberiák	frt 25
Gyerm. öltözékek és felöltők	frt 12
Gyermek téli kabát	frt 15

és feljebb.

Mindez a legujabb facon szerint **tiszta gyapju kelméből**, kitünő tartósan dolgozva a **legolcsóbb szabott** árakon (a körülményeket figyelembe véve) kapható egyedül

ROTHBERGER JAKAB

csász. és kir. udvari szállitónál
Legnagyobb
uri- és fluruha-raktárának,
Budapesten,
Kristóf-tér 2. sz. I. emelet
a „Nagy Kristóf"-hoz.
Az ár minden darabon kitéve van.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek. 17

Mintaládácskát

1/2 kilo finom **orosz karaván teával** és 2 üveg (á 7/10 lit.) fin. **Jamaika rummal** szétküld 5 frt utánvét mellett bérmentve a ládát ingyen

BIEBER ANTAL
teakereskedő 821
Budapest, dohány-uteza 3.

A váczi takarékpénztár

tulajdonát képező, s a kis-oroszi határban fekvő 55 hold szántó és 8 hold kasáló el, vagy bérbe adó, bővebb értesitések az igazgatóságnál nyerhetők. 898

Az intézeti igazgatóság.

LATZKOVITS Á.

Budapesten, váczi-uteza 22. szám (Nemzeti szálloda-épület)
speczialis készitője jó szabásu férfi-ingeknek.
feltünő olcsó árak mellett ajánlja kitünő jó minőségü

férfi-fehérneműit és uri divatczikkeit.

Legujabb divatu **nyakkendők**, valódi prágai **kesztyük**, legjobb minőségü **zsebkendők**, **harisnyák**, **alsó ujjasok**, angol **nadrágtartók**, **illatszer**, **szappan** sat. — **ingek** mértek vagy minta-ing után 24 óra alatt is elkészittetnek, kizárólag a legfinomabb Chiffon, Zephir és Kretonokból, darabja 800

2 frt 50 kr.

Szönyegeket

a következő leszállitott árakon árusitjuk:

Futó-szönyeg 25, 28, 32, 37, 45, 55, 60 kr méterje.
Finomabbak széllel 60, 70, 80, 90 kr méterje.
Hollandi 80, 90 kr, 1 frt, 1 frt 10 kr méterje.
Ugyanaz 3/4 széles 1 frt, 1 frt 15 kr, 1 frt 20 kr, 1 frt 30 kr méterje.
Angol (tapestry) 1 frt 50 kr, 1 frt 70 kr, 1 frt 90 kr méterje.
Brüsszeli 2 frt 25 kr, 2 frt 40 kr, 2 frt 70 kr, 3 frt, 3 frt 25 kr méterje.

Mindenféle butor- és függönyszövetek.

Weiss és Rosenfeld,

szöveg- és butorszövet raktár Erzsébettér 16. 883

A **Franklin-Társulat** magyar irodalmi intézet kiadásában megjelent:

A MAGYAR KÖLTÉSZET KÉZIKÖNYVE

a mohácsi vésztől a jelenkorig,

vagyis

az utóbbi negyedfél század kitünőbb költői, életrajzokban és jellemző mutatványokban

feltüntetve **TOLDY FERENCZ** *által.*

MÁSODIK ÁTDOLGOZOTT KIADÁS.

Öt kötetben (1963 lapon) 8-rét.

Ara füzve 10 forint, vászonba kötve 12 forint.

Tartalma gazdagságának kitüntetésére felhozzuk az 5 kötet fejezeteinek teljes sorát.

I. KÖTET.

XVI. Század: Bevezetés. Horváth András. A jeremiádok. Szamosmelléki névtelen. Tinódi Sebestyén. Szendrei névtelen. Görgei Albert. Diványi Mehmet (renegát.) B. Balassa Bálint.

XVII. Század: Bevezetés. Szenci Molnár Albert. Rimay János. Beniczky Péter. Gr. Zrinyi Miklós. B. Liszti László. Kath. egyházi költészet. Gr. Balassa Bálint. Gyöngyösi István. Gr. Kohári István. Népies költészet.

XVIII. Század 1772-ig: Bevezetés. Rádai Pál. B. Amade László. Faludi Ferencz.

II. KÖTET.

XVIII. Század 1772 óta: Bevezetés. Bessenyei György. B. Orczy Lőrincz. Baresay Ábráhám. Ányos Pál. Gr. Teleki József. Péczeli József. Baroti Szabó Dávid. Révai Miklós. Rájnis József. Pálóci Horváth Adám. Gr. Gvadányi József. Gr. Ráday Gedeon. Szentjóbi Szabó László. Dayka Gábor. Bacsányi János. Verseghy Ferencz. Virág Benedek. Csokonai Vitéz Mihály.

III., IV., V. KÖTET.

XIX. Század: I. Bevezetés. Kisfaludy Sándor. Kazinczy Ferencz. Kis János. Berzsenyi Dániel. Szemere Pál. Szász József. Tóth László. Vitkovics Mihály. Szentmiklóssy Alajos. Döbrentei Gábor. Gr. Teleki Ferencz. Dukai Takács Judit. Kisfaludy Károly.

II. Katona József. Horvát Endre, Fáy András. Kölcsey Ferencz. Bajza József. Székely Sándor. Czuczor Gergely. Vörösmarty Mihály. Debreczeni Márton, Szabó István.

III. Garay János. Erdélyi János. Vachott Sándor. B. Eötvös József, Székács József. Tárkányi Béla. Szigligeti Edvárd. Petőfi Sándor. Tompa Mihály. Arany János. Jókai Mór. Lévay József. Tóth Kálmán. Madách Imre. Gyulai Pál. Szász Károly.

Fekete vagy sárgaszinü olajmézgás és természetes vizmentes

takaró ponyvákat

nemkülönben gőzmozdonyt és egyéb takarókat, gabona- és repcze ponyvákat a legfinomabb fehér, kék és sárga első minőségü **kocsikenőt**, továbbá kül- és belföldi **gépolajt**, kátrány- és szurkot ajánlok jótállás melletti legjobb minőségben **gazdász, nagy fuvaros és szállitó** uraknak a legolcsóbb napi- és gyári áron.

Deutsch Bernát

Budapesten, I. magyar kocsikenőcs és vizmentes takaróponyvák-gyára, külső vácziut 5. sz. 773

HOLZER SIMON

nő-öltönykészitő, Budapest. kigyó-uteza 2. szám,
ajánlja az **őszi és téli idényre** dusan rendezett raktárát

női köpenyek, felöltők, jaquetek és bundákból,
a legujabb minták szerint készitve

kiváltképeni olcsó árakon,
mint szinte **leány-köpenyeket** minden nagyság és szinben. 867
Megrendelések pontosan teljesittetnek.

Hirdetések

a lapra részre
felvétetnek
a kiadó hivatalban
(himző- uteza 1. sz. a.)

Ugyanott kapható az egész Európában ellterjedt hires magyar, német és francia nyelvben megjelent könyv.

Az elgyengült férfiaknak Ára 2 frt 50 kr

Titkos betegségeket

és a tehetetlenséget

(elgyengült férfierőt)

továbbá ***bőrbajokat, vizelési nehézségeket, hugycső*** szüküléseket, friss és idült ***nyákfolyást***, nőknél az ugynevezett ***fehérfolyást***, a bujakórok fekélyeit és másodrendü bujakórt minden alakjaiban és elcsufitásaiban, ***katonai és polgári*** fökórházakban, mint a magángyakorlatban a legujabb tapasztalatok s buvárlatok nyomán kiválóan tartós siker biztositása mellett bámulatos gyorsan s alaposan gyógyit (ujon keletkezetteket 48 óra alatt)

specziálista **WEISS J.**

gyak. ***orvos, sebész és szülész,*** az itteni cs. k. tanai ***fő kórházban*** volt osztályorvos, bel- és külföldi tudományos és humanitási társaságok rendes s tiszteletbeli tagja, és több kitüntetés tulajdonosa. 21

Rendelő intézet: Budapest, belváros, koronaherczey-(uri)-utcza 8. szám, hemenet a lépcsőn. Napenkint délelőtt 7—10-ig, d. u. 1—4-ig. este 7—8-ig.

Legjobb minőségü

Portland cementtáblák

legolcsóbb árakon.

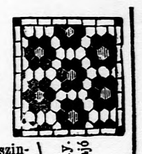

1 négyszög m. 1" vastag minden formában és szinben, templomok, pitvarok, folyosok, boltok, erkélyek, konyhák és éleskamrák kövezésére alkalmas á 1 frt 50 kr.
1 négyszög mtr. 2" vastag, járdák, istállók, raktárak, gabonapadlás, pinczék, főzödék, malátaszérü és folyosok kövezésére alkalmas á 1 frt 70 kr.
1 négyszög mtr. 3" vastag, utczák, kapuszin, udvarok és járdák kövezésére alkalmas á 2 frt 50 kr.

bérmentve épitkehely vasut vagy gőzhajó Budapest.

677

Megrendelések felvétetnek.

Löwy Dávidnál Uj-Pest, váczi-ut 2 sz., Löwy Lipótnál Budapest, kávéforrás a nádor-uteza és főut sarkán. — **Egyházy Ján. özvegyénél** Budapest, kerepesi-ut 86. — **Schubert Józsefnél** háztető téglakereskedő Budapest, soroksári-uteza a Concordia gőzmalommal szemközt, **a hol a mustrák megtekinthetők.**

Nehéz kór gyógyitható.

Dósay Fanni urnő által Szegeden, ki az 1876-iki iparkiállitáson Szegeden emlékéremmel lett kitüntetve. A szenvedő emberiség javára sikerült egy szert föltalálnia, melylyel a nehéz kort sikeresen gyógyitja. Az ily sikeres gyógyitásokról szóló és mindenki által megtekinthető számos bizonyitvány közül tárhiány miatt csak egynek a kivonata. — Bizonyitvány. Alólirt napon hozzám jövén Palotás Anna, őszintén és az igazság érdekében nyilvánitotta, mikép 6 éveken keresztül éjjelenkint igen sürün nehéz kórban (Epilepsia) szenvedett, de a melyből most végkép kigyógyult, miután Szegeden lakó Dósay Fánni urnőnek nyilvános templomi hirdetésemre bemutattatván, ennek gyógyszerét két izben javasalata szerint bevette, ő tehát köztudomás szerint az őt lepő nehéz kórból az adott gyógyszer által teljesen kiépült. 629

Szegeden, 1871. decz. 2.

P. h. **Kreminger Antal,** prépost és szegedi plébános.

Budapest, nyomatott Schleisinger és Wohlauer könyvnyomdájában, Károly-kaszárnya (rostély-uteza 3. szám.)

Az „Egyetértés" melléklete.

— 301-ik számához Szombat, 1880. október 30. —

Novemberi előléptetés a honvédségnél.

A király folyó évi nov. hó 1 ével a magyar honvédségnél kinevezte:

I. a tettleges állományban:

Gyalogságnál: ezredessékké: Hild Gyula alezredest s a heves békési 7-ik, Dévényujfalusi Andrássy Gyula alezredest és a középszatmári 43. és John Emil alezredest s a fehérvári 65-ik zászlóalj paranesnokát mindhármat jelen alkalmazásában való megmaradás mellett;

alezredesekké: Adler Sándor őrnagyot s a fehérvári 65-ik zászlóalj paranesnokát és Janisch Ottó őrnagyot és az észek-torontáli 13-ik zászlóalj paranesnokát, mindkettőt jelen alkalmazásban való megmaradás mellett;

őrnagyokká: Szakácsi András százados egyuttal a glinai 90-ik, Schenzel Károly százados egyuttal a hajdu-szabolcsi 42-dik Tóth Béla százados egyuttal a treneséni 55-ik, Pfanenthali Pavics Károly százados egyuttal a szluini 89-ik, Jánosi Papp Emil százados egyuttal a torna-abaujі 39-ik, Novák Lajos százados egyuttal a nyitrai 60-ik zászlóalj paranesnokául; Clair Gyula százados egyuttal a budapesti I. honv. kerületi paranesnokság segédtisztjéül és Molnár Kálmán százados egyuttal a győr-pápai 72-ik zászlóalj paranesnokául; továbbá: jelenlegi rendfokozatukban való megmaradás és az őrnagyi illetékek élvezete mellett valóságos zászlóalj paranesnokokká: következő I. osztályu századosokat: Kisjeszenei Jeszenszky Istvánt a naszód-beszterczei 31-ik, Sassy Frigyest a szilágysági 45-ik, Popovics Jánost az észak-temesi 15-ik és Szokolóczi Boxichevich Lajost a balaton-somogyi 70-ik zászlóaljnál;

I. osztályu századosokká: Bertalan Izsák, Lieszkovszky István, Nemicsics Sándor, Kossanovics Mihály, lovag Zubovics Mihály, Bellovitic Emil, Rutiner Kálmán, Körpényesi Konez Lázár, Habrovszky József, Cserneki és tarkői Desewffy Imre, galgói Rátz Ferencz, Réthy Pál, Vidovics Menyhért, Volant András, Borbereki és enyedi Gillyén Árpád, Thege Konkoly Lajos, Nagypöstyéni Alsó Sándor, Schreiner Imre és Körmendy Lajos II. oszt. tettleges állom. századosokat:

II. osztályu századosokká: Sieraczky Agoston, Harasztkereki Farkas Lajos, Modor-sajári és surjáni Koczó Lajos, Gelléry Zsigmond, gróf Leningen Armin, Zánthó Sándor, Pósa Károly, Mühlwerthi Müller Hugó, Pachner Szilárd, Berdenics János, Kőódi Lázár Sándor, Machalek Márton, Marczényi István, Thuri Nagy Dániel, Elgetz Ferencz, Gyula Márton, okányi Szlávy Béla és Huszár Imre tettleges állományu főhadnagyokat;

főhadnagyokká: Érseg András, Kampel Károly, Huber Antal, Hollósy László, olchvári Olchváry Ödön, Rédly Mihály, Bartha Lajos, Moldován Gusztáv, Barák János, Zemlényi István, Veczák Ferencz, Szathmáry Rezső és Balzam Győző tettleges állom. hadnagyot;

hadnagyokká: Czibur László, Dragoi Livius, Temesváry László és Miske József szabads. állom. hadnagyokat; továbbá: Beniczky Sándor, Ferlán Frigyes, Tamasovics Gyula, Lukács János György, Fuka Szávа, Szostarics Lukács, Adorjá, Lőrinez, Hirsch Hugó, Osváth Mihály, Csontos József, Torma Gyula, Michl Pál, Domby Kálmán, Laviczka Ervin, Ökrös Lajos, Márk Árpád, Madarász Imre, Polzovics János, Szelepcsényi László, Virág Károly, Kulesár Zoltán, Grünspacher József és Faragó Lajos tettleges állom. hadapród-tiszthelyetteseket;

a lovasságnál: őrnagygyá Juhász János I. oszt. loves századost, egyutal a 6-ik honvéd huszár ezred II. osztályának paranesnokául; I. osztályu lovas századossá: Nagyunyomi Sényi Gábor I. oszt. szabads. állom. lovas-századost; II. osztályu lovas századossá: Kocsis János József tettleges állom. lovas főhadnagyot;

főhadnagyokká: Borbély Pál és Janesó Győző tettleges állom. lovas hadnagyokat;

hadnagyokká: Ambrus János és Rudolf Vilmos tettleges állom. lovas hadapródokat.

II. A szabadságolt állományban:

a gyalogságnál: alezredessé: Kézdiszentléleki Kozma Gyula szabadságolt állom. őrnagyot;

I. oszt. századosokká: Turkovics György, Benel Arthur és Hajniki Bobor Gyula szabs. állom. II. oszt. századosokat;

II. oszt. századosokká: Kovács Kálmán és Néger Adolf szabads. állom. főhadnagyokat;

főhadnagyokkká: Piller Sándor, Hatfaludy József, Czeh Gáspár, Küffer Gyula, Olschafszky Jenő, Vitek István, Beneze Dénes, Laczkovics Károly, Altorjai Imre, Trammer Ferencz és Posztoczky Károly szabads. állom. hadnagyokat;

hadnagyokká: Teljesniczky József, Ott Antal, Kell Lipót, Heinrich Mór, Spitzer Hugó, Stampfel Béla, Póka Károly, Tauszig Emil és Orosz Béla szabads. állom. hadapród-tiszthelyetteseket;

a lovasságnál: őrnagygyá: Palkovics József szabads. állom. I. oszt. lovas századost;

II. oszt. századossá: Szentviszlói Deseő Lajos szabads. állom. lovas főhadnagyot;

főhadnagygyá: Toporczi és görgői Görgey Jordán szabads. állom. lovas-hadnagyot;

III. a kezelőtisztek tettleges állományában:

I. oszt. százados-kezelőtiszekké: Kovács János, Martic Bazil, Kemenczky Miklós, Schwarz Fülöp és Palkovics Győző II. oszt. százados kezelő-tiszteket;

II. oszt. százados kezelőtisztekké: Mészáros Mihály, Mátray Sándor, Répászky János, Jónás Sámuel és Bocca Tivadar főhadnagy-kezelőtiszteket;

főhadnagy kezelőtisztekké: Langmann Béla, Geiger Ferencz, Grätz Sándor és Szaday Gyula hadnagy-kezelőtiszteket;

hadnagy-kezelőtisztté: Hermann József honvéd törzsőrmestert;

IV. A helyi alkalmazásokban:

ezredessé: Gönczy Leó alezredest s a honvéd fegyverzeti bizottság elnökét, ezen alkalmazásban való megmaradás mellett;

alezredessé: Bauer János őrnagyot s a honvédelmi miniszterium segédhivatalának igazgatóját, ezen alkalmazásában való megmaradás mellett;

végre a király következő áthelyezéseket rendelte el: Belházy János őrnagyot s a 60-ik zászlóalj paranesnokát a barsi 61-ik, Dubraviczi Dubraviczky István őrnagyot s a 61-ik zászlóalj paranesnokát az árva-liptó-turóczi 54-ik zászlóaljhoz és gróf Schlippenbach István őrnagyot és a 10. honv. dzsidás-ezred I-sö osztályának paranesnokát, az 5-ik honv. huszár-ezred II-ik osztályához mindhármat hasonló minőségben.

A magyar csendőrségnél kinevezte a király ezredessékké: Török Ferencz alezredest s a magyar erdélyi csendőrség paranesnokát és Schatz Lajos, a honvédelmi miniszteriumban vezényelt magyar erdélyi csendőrség állományabeli alezredest, mindkettőt jelen alkalmazásában való megmaradás mellett;

őrnagygyá: Tisóczky László I. oszt. századost, másod törzstiszti minőségben, a magyar erdélyi csendőrparanesnokságnál;

I. oszt. századossá: Popovics János a magyar-horvát-szlavon csendőrparanesnokság állományába tartozó II. oszt. századost, ugyanezen paranesnokságnál;

II. oszt. századossá: Lukács Mózes főhadnagyot;

főhadnagygyá: Zakariás János hadnagyot;

hadnagygyá: Kovács Ferencz hadapród-tiszthelyettest: a magyar erdélyi csendőrparanesnokság állományához tartozó három utóbb nevezettet, ugyanezen paranesnokságnál.

A honvédorvosi tisztikarban.

I. A tettleges állományban: II. osztályu ezredorvossá: Kegyelemből és kivételesen: Dr. Dezső Sámuel tettleges állományu főorvos.

II. A szabadságolt állományban: II. osztályu ezredorvossá: dr. Jéger Kálmán orvos-sebész tudort;

főorvosokká: dr. Diamandy György, dr. Ruttkay Sándor és dr. Pessel Béla honvéd-segédorvosokat, továbbá dr. Hudomel József 1-sö zászlóaljbeli honvéd és orvos-sebész tudort, és dr. Bartha Gábor 34-ik zászlóaljbeli honvédet és az összes gyógytan tudorát, végre dr. Fritsch Osvald Károly, az összes gyógytan tudorát; segédorvosokká: dr. Weisz Lajos 73-ik zászlóaljbeli segédorvosi helyettest, és dr. Füredi Sándor 75-ik zászlóaljbeli honvédet és orvostudort.

Megemlitjük még itt a mai hivatalos lap utján, hogya király megengedte, hogy Goviczay Gyula tettleges állományu százados hadbiró az őrnagyhadbirói rendfokozat után rendszeresitett illetékekben november 1-től részesittessék. Továbbá, hogy III. osztályu alhadbiztossá kinevezte nahácsi Simonesics Gyula főhadnagy kezelőtisztet.

Tanügy.

Népnevelési egyletek.

„Hol sokat beszélnek a hazafiságról, keveset tesznek érte."
Kisfaludy Károly.

Hazánk a deficzitek lejtőjén rohamosan süllyed, azt tehát megmenteni szellemi s anyagi jólétét előmozditani mindnyájunknak sürgős hazafiui kötelességévé vált. S e kötelesség kinél-kinél annál visszautasithatlanabb, minél terjedelmesebb valakinek hatásköre s tekintélyesebb állása, melyet a társadalomban elfoglalni szerencsés.

Jól mondotta Cicero: „Drágák a szülők, drágák a gyermekek, rokonok, barátok, de az egy haza mindent foglal magában, mit megannyian szeretünk." S ha a haza ily nagy kincs, akkor bizonyos, hogy ki azt igazán szereti, létérdekeit szivén viseli, soha nem elégedhetik meg a hatalomra készitett törvények paragraphusainak özönével, hanem rajta van, hogy törvénye utját egyengetve, azok nemes szándoklatainak a nagy társadalmat megnyerje.

A hazát pusztán szavakkal nem lehet boldogitani, a dolog nehezebb végét kell megfognunk, azaz a tettek mezejére kell lépnünk.

S itt semmit sem szabad kicsinylenünk, semmi tényezőt csekélynek tartani, vagy épen közönynyel viseltetnünk a népnevelés iránt, mely állami fenmaradásunk s boldogolásunk legbiztosabb talpköve.

Ily eszméktől vezéreltetve a több hónappal ezelőtt általam ujból megpenditett népnevelési egyletek eddigi sorsát a legéberebb figyelemmel kisértem.

Tudva s látva népnevelési állapotaink csiga lassuságu jobbra fejlődését, hogy ne mondjam stagnáczióját, számitva hazám kötelességérző hü fiaira az eredetileg báró Eötvös tervezte népnevelési egyletek felelevenitése által jó szolgálatot véltem tenni hazámnak.

A gondolat, hogy Eötvös népnevelési egyletei nem jutottak zöld ágra, nem lehasztotta azok iránti lelkesedésemet, mert tudom, hogy a hatbatatlan férfiu nagy jelentőségü ezen akotását a müvelt nyugoti államoktól sokak meglepetésére átvett iskolatörvény s ebből folyólag eredt ujabb tanügyi rendeletektől várta az ország, a miniszter, a törvényhozás, s nép egyaránti kulturállapotaink gyors javulását. Tizenkét év azonban megmutatta, hogy az állam legjobb intézkedései s társadalom hathatós támogatása nélkül e téren sem vezetnek czélhoz. A népnevelési egyletek felelevenitése által a társadalom minden rétegében érdeklődést óhajtottam tehát kelteni a tanügy iránt, megtörni az átkos közöny jégkérgét, s megvalósitani, miután szinte kell, hogy imádság epedjenek százezerek ajkán. A haza szine előtt azonban fájdalommal vallom meg, hogy ebbeli felléptem vérmes reményeiben csalódtam!

Azok, kik állásuk, tekintélyük, befolyásuk szerint legtöbbet tehettek volna, népnevelésünk emelésére nem hallották magukat, egyszerüen visszavonultak a cselekvés teréről. Egyesek legjobb akarata pedig e téren semmi, de semmik a törvényhozás intézkedései is, ha ezeknek, a nép nagy zömét nem igyekszünk s nem tudjuk megszerezni. Legtöbb megye s város csak tudomásul vette Fehérmegyének a népnevelési egyletek érdekében átiratát, olyformán, mintha a népnevelés ügye nálok a legjobb rendben volna. Nagyobb lapjaink alig méltatták figyelmökre a kulturális viszonyainkat érintő s nagy horderejü eszmét. A szomszéd osztrák németek azonban kovácsoltak magoknak belőle tőkét s megalakitottak egy nagy központi „német iskola egyletet". Buzgón foglalkoztak s egyedül melegen karolták fel a népnevelés eszméjét, a tanitó-egyletek, tantestületek, hazai népoktatási szaklapok, melyekről örömmel s diesérőleg konstatálhatom, hogy ügyöknek lelkes sáfárai. De lett legyen a népnevelési egyletek sorsa bárminő, én részemről hazafias kötelességemnek ismerem, a felvetett eszmének jövőre is bármely áldozatok árán is fáradhatlan előharczosa maradni, mert él bennem a megingathatatlan hit s remény, hogy ezen eszmének, ha bár lassan is, de mindnagyobb tért kell foglalnia. S ha ez idén csak nébány helyen sikerült számunkra a közvéleményt megnyerni, ujból és ujbóli esdő fellépésemnek jövőre hiszem nagyobb sikere leszen.

Fentebbieknek rövid elmondása után most már áttérek Mayer Miksának a „Néptanitók Lapja" f. év október 15-ik számában A népnevelési egyletek galvanizálása" czimü czikkének közelebbi méltatására.

Mayer boneczkés alá veszi az inditványomat, a Népnevelési egyletekről, meghuzza fölöttük a ha lálharangot s egyszerüen pálczát tör azok életképessége fölött. Hozzászólása, mely ős Buda várából a közoktatásügyi miniszterium közeléből röppen szót, érdemes arra, jólehet czikkező nézeteit Gyertyánffy képezdei igazgató s szerkesztő sem osztja, s czáfolja, hogy vele tüzetesebben foglalkozzam.

A ki Mayer ur czikkét végig olvassa csakhamar meglátja, mint mondani szokás a „lólábat", azt, hogy Mayer egyoldalulag az ifjuság s népkönyvtárak által, melyeknek fontosságát egyébként én is belátom s programmpontjaimban fel is vettem, vél a haza zorsán javitani, s mig p. o. a terveztem népnevelési egyletek 15 pontba foglalt czéljait heterogéneknek mondja, ő a könyvtárak berendezésénél daládát, torna-gyakorlatokat, ifjusági honvédelmet, egymásból folyó, összetérő rokon elemek gyanánt tüntet föl. Mayer szerint hibája tervezetemnek, hogy egyrészt sokat öleltem föl, másrészt, hogy oly dolgokat is bevontam az egylet keretébe, melyekről már törvény által van intézkedve.

Nézetem szerint egyik sem hiba. Sokat kellett a Népn. egyletek czéljaiul kitüzni, mert azok nem egy falu, egy város, vidék, vagy megye részére szánvák, hanem átlag, tekintet fordittatott az egész ország népnevelésügyi állapotára.

Okvetlenül kell, hogy minden község azon révén zsákmányolhassa ki a népnevelési egyleteket, a mely irányban a legnagyobb szüksége van azokra.

Tervezetem oly széles alapon nyugszik, hogy hibásan vélekednék felőlem, ki bünné, hogy a kitüzött czélokat mindenütt és egyszerre akarnám eléretni.

Mayer ur tanügyünk előbbre vitelét inkább a törvény, semmint a társadalom közreműködésétől várja. A törvény egymagában nem sokat ér; ezt pezsgő élete csak a társadalom hozhatja. S ép, mivel szomoruan tapasztaljuk, hogy mindenütt, hol nem a társadalom áll valamely dolog élére, ott a törvény egymagában nem sokat lendithet, igyekeztem a népnevelési egyletek által oly talajt teremteni, melyben hazai müvelődésünk biztos talajt nyerhessen.

Én a népnevelési egyletek szervezése által az iskolai törvényt támogatni czéloztam; megvalósitásán fáradni mindannak, miről a törvény bár gondoskodni akar, de intézkedéseinek mindeddig népünk végtelen indolenciáján hajótörést szenvedett.

Én a népnevelési egyletek czéljai gyanánt szükségesnek tartottam mindazt kitüzni, mit közoktatási kormányunk maga is népnevelésünk előmozditása szempontjából elrendelni vagy sjánlólag sürgetni jónak s czélszerünek látott. Én egyleteimmel sem a törvény, sem a kormány, sem a felsőkezetekkel nem kivánok összeütközésbe jönni. A kitüzem czélok elérése érdekében nem azok ellen, hanem azok mellett, velök együttesen, válretett, közös erővel kivánok sikra szállani.

Igen, a népnevelés előbbre vitelénel szükséges leghatalmasabb faktori: a társadalmat óhajtom megnyerni az állam s felekezeteknek; a társadalom által sikeresen és biztosan végrehajtatni azt, mire amazok önmagokban képtelenek. A mit elérni óhajtok, többen kisérleték már meg; de mivel eszközeik csak részlegesek voltak, nem értek ezélt.

Mayer ur a népnevelési egyletek számára kitüzetem czélokról azt mondja, hogy ezeket egy és ugyanazon társulat nem oldhatja meg.

Egy kisebb vidéki községet tartva szem előtt, kérdezem, ha abban gyermekeket segélyezni, az iskolai takarékpénztárakat meghonositani, a gazdasági gyakorlatokra, különösen pedig a gyümölcsfatenyésztésre sulyt fektetni, esetleg a községben levő egy süketnémát oktatni, a magyar nyelvet terjeszteni, kisdedóvodákat vagy ifjusági és népkönyvtárt felállitani szándékozunk — tán 8—10 különböző egyletet alkossunk? Ha volt valaha chaos, ugy ezt bizonyára ilyetén különböző egyletek szervezése idézné elő. Ezzel a helyett, hogy emelnők kulturalis viszonyainkat, meddővé tennők azokat. Ellenkezőleg, legyen a község bár még oly kicsiny, ha benne egy lelkes emberbarát létezik, élette lépteti a tervezet szerinti népnevelési egyletet, egyengetve lesz általa az ut mindarra, mit egyleti czelokul kitüztem; szóval: az erők tömöritése által rendes egymásutánban életbeléptethető kicsiny községben is mindaz, mi külön-külön megoszlás mellett soha el nem érhető. A mit Budapesten vagy más vidéki nagyobb városban egyes társulati körökkel külön elérhetünk, azt kisebb helyeken alkalmazni nem lehet; itt a jelszó: a koncentrálás vagy mivel nem szerencsés minden község nagy, népes s gazdag lenni, mivel nem bir minden érdekkörnek megfelelően egyletet alkotni, ne lehessen szerencsés a haladás felétételeit kultiválhatni? A 15. pontban egybefoglalt czélok természetes következések, egymáshoz közelálló, sőt mondhatnók egymásból folyó oly alapzatok, melyeknek kellő alkalmazásba vétele nélkül sokáig fog a jámbor óhajtások országába tartozni, mit a törvény paranesol, s a kormány rendeleti uton kiszab.

Mayer ur attól tart, hogy az egylet képviselői és a törvény által kimondott hivatalos közegek közt surlódások, összeoczezanások fordulnának majdan elő. En részemről feltételezek az egylet elnökei s választmányaiban annyi egészséges felfogást, hogy erkölcsi ténykedésök határain belül fognak tudni maradni. Mayer ur továbbá ezt mondja: A tankötelesek rendes iskolába járatására felügyelni, az iskolaszékek, iskolalátogatók és tanfelügyelők vannak hivatva. Csak ők rendelkeznek arra s törvényes eszközökkel és a mi a törvény segitségével oly nehezen sikerül, hogy vigye ezt ki valamely társulat csupán erkölcsi eszközökkel? Lám Mayer ur ezen idézete szomoruan igazolja az ő theoretikus felfogását. Az iskolatörvénynek épen erre vonatkozó pontja annyira hiányos s impraktikus, hogy ha e tekintetben a társadalom nem jön annak támogatására, a törvény végrehajthatlansága miatt az iskolaszékek, iskolalátogatók, tanfelügyelők összes szigorúságokkal csak nevetségessé lesznek. Vagy emlitettük hivatalos közegek mit csináljanak a már négyszer sikertelenül megbüntetett szülőkkel. Külön gyámot rendelnek a tankötelesek számára? elveszik a gyermekeket a szülőktől? Épen a gyermekek iskolába járatásánál van a népnevelési egyleteknek gyönyörü missziójuk, segélyezhetne szegényeket, s igy jótékony közbevetése által elérheti, mit a törvény kivinni képtelen.

A süketnéma s tompa elméjü gyermekek oktatását oly nagy és költséges feladatnak mondja Mayer ur, hogy annak csak némi foganatositására külön egylet megalakitását tartja szükségesnek. Ha ez oly nagy s költséges feladat, mint akarja akkor a közoktatási miniszter f. évi aug. 13-tól kelt 23,888. számu leirata értelmében a néptanitók által oktattatni érintett szerencsétleneket, — a néptanitók által, midőn ezeknek szakszerü külön oktatásáról nem gondoskodott? A hazai népnevelési egyletek gondoskodásuk tárgyává fognák tenni az e czélra külön felállitandó póttanfolyamokat.

A kisdedovódák felállitása, ugyszintén a fa- és selyemtenyésztés s a házi ipar felkarolására nézve Mayer szintén külön-külön egyleteket kiván. En mint már fejebb is mondtam, határozottan ellenkező véleményben vagyok. Népnevelési egyletek mellett kisdedovódákat minden költségesebb apparatus nélkül, minden község állithat fel. Ha a vagyoni allapot megengedi, legyen e czélra külön ház, szakképzett óvó stb. Hogy azonban ez országszerte még sokáig nem leszen igy, az bizonyos. A kisdedovódák által elérni óhajtott nemes emberbaráti czélok azonban kevesebb költséggel is és pedig a legkisebb faluban is elérhetők, p. o. egy szoba s egy idősb nőszemély elég arra, hogy a szülők nagyobb iskolaköteles gyermekeiket egy 2—3 éves gyermek dajkássága czimén, ne kénytelenittessenek az iskolából kifogni; továbbá emlitettem szerény apparatus elég arra, hogy kisebb gyermekek, mig a község munkás népe a határban künn dolgozik, a házat fel ne gyujtsák, a falut el ne hamvasszák stb. Előttem sem ismeretlenek a Fröbel rendszere nyomán berendezett gyermekkertek s szivesen látnék ilyeneket hazám minden falujában: ón de ki gondolhat ilyenre?

S mit szoljak faiskolánkról? a törvényrendelete értelmében ki vannak azok basitva akár hány helyen, de hogy legtöbb községben mégis rendeltetésöknek ellenébe használtatnak, meggyőződhetik mindenki, ki fáradságot vesz azok megvizsgálására. Nem tulzok egy cseppet sem! egy hold nagyságu faiskolából használtatik nehány négyszögöl pár görbe, görbe csenevész hirmondó fára, a faiskola többi részét pedig használja a kisbiró, baktar vagy más valaki, kukoricza vagy krumpli alá. Persze a falu szegény népe azt hiszi, hogy neki ahoz semmi köze. Egy jól szervezett népnevelési egylet e tekintetben is a legelőnyösebb dolgokat müvelhetné; Mayer ur, ha az életet in praxi ösmerné, nem mondaná, hogy e nemü állapotokon csak külön egyletek által lehet segiteni. Mayer az iskola-takarékpénztárak terjesztését szon időre hagyja, ha hazánk iparállammá lesz! Na ennek az én derék kedves barátom Weisz F. B. ugyan nem fog megörülni. Hazánk első sorban mindig földmivelő allam fog maradni; e szerint az iskolai takarékpénztáraknak nem lehetne nálunk jövőjük? A munka csak takarékosság mellett termi meg az ő gyümölcsét. A földmüves gyermekeknek pedig ép ugy meg kell tanulni filléreit takargatni, mint bárki másnak. S ha valahinel, ugy a földmivelő népnél látjuk szükségét a takarékosság minél nagyobb mérrü terjesztésének, mert akárhányszor épen ezen osztálynál tapasztaljuk, hogy egész héten keresvesen szerzett krajczárjait vasár- s ünnepnapokon könnyelmüen eltékozolja. Nem látom tehát át, miért lehetne nálunk az isk. takarékpénztárakról csak akkor szó: (Mayer ur szavaival élve) ha hazánk iparállammá lesz.

Az erkölcsi süllyedések megakadályozására is M. ur külön nagy és erős egyletek teljes és osztatlan terékenységát igényli. — Elismerem, hogy ilyetén M. óhajtotta egyletek a 12. és 13. pontok alatt felsorolt társadalmi bajok ellensulyozására többet tehetnének a több oldalulag igénybe vett népnevelési egyleteknél, de kérdem lehetséges-e, hogy ily czélra országszerte egyletek alakuljanak? s ha nem-e indokolt, hogy társadalmi uton e tekintetben mégis valami történjék? A népnevelési egyletek müködése terén annyi szép alkalom kinálkozik, a társadalmi korrupcziónak lehetőleg meggátlására, hogy ezt be nem látni teljes lehetetlenség.

A népnevelési egyletek minőségében ugy az erkölcsi jobb állapotok, mint az anyagi jólét előteremtésére folyton eber figyelem irányul, s ha sikerült azt körünkben elérni, eleje vétethetik sok oly rosz következménynek, mely egy közös nagy bajból zilalt anyagi és süllyedt erkölcsi helyzetből származik. A 14. és 15. pontban felemlitett tanitói egyletek s nyugdijról pedig azt mondja M., hogy ezek oly kérdések, melyek szintén törvények és rendeletek által szabályozva

---

AZ „EGYETÉRTÉS" TÁRCZÁJA.

A szépen mosolygó hölgy.

BOUVIER ELEK REGÉNYE. 23

ELSŐ RÉSZ.

Páris éjjel.

XIII.

Adél levele.

(Folytatás.)

Miután az ügyvéd egy mozdulatot tett, Johanna sietve válaszolt:

— Oh! ne tartson semmitől uram; én esküszöm önnek, hogy azért akarom látni Adélt, mert megegyezésemet adom. Esküszöm önnek, hogy nincs mitől tartania.

— Ön leánya kezét tehát nem tagadja meg, de la Saussaye urtól?

— Nem, uram, nem, erre esküszöm.

— Ön felhatalmazza leányát, hogy rögtön férjhez mehessen?

— Ismételem uram, hogy mindenbe megegyezem, sőt biztosithatom, hogy holnap személyesen megyek a polgármesteri hivatalba a hirdetést kieszközölni.

— Akkor tehát mit akar asszonyom?

— Négy szem közt akarok leányommal szólani.

— De én e tekintetben nem lehetek szolgálatára. Ön őszintének látszik, én hasonlag az leszek. Leánya megértette velem, hogy ezen kérését megtagadom.

— Akkor uram, én sem követem önt. Én nem akarok de la Saussaye ur jelenlétében leányommal találkozni; ezt nem tehetem.

— Ön megtagadja? — kérdezte az ügyvéd, — nagyon elkedvetlenülve, hogy terve dugába dőlt.

— Nem, uram, én leányom kérését nem tagadom meg. Mondja meg neki, hogy kész vagyok kérését teljesiteni, de szólnom kell vele. Ha nem akarja megmondani, hogy hol lakik, határozzon helyet, hogy hol találhatom, és ön érettem jöhet, hogy oda vezessen, de én látni akarom, még mielőtt választottjával szólanék.

Johanna hangjában és arczkifejezésében annyi igazság rejlett, hogy az ügyvédet meggyőzte.

— Én bizom önben asszonyom, én mellőzöm igéretemet és reménylem, hogy ezt nem fogom megbánni. En a legnagyobb érdekkel viseltetem de la Saussaye ur iránt. En őszinte vonzalmat érzek iránta, és épen mert azt hiszem, hogy javára cselekszem, megszegém igéretemet. En önre bizom asszonyom megitélni, hogy mi teendője van. Ön tudni akarja, hogy hol lakik Cordier kisasszony? Passyban, a fő utczában; ő varrónő. Látogassa meg; én csak egy óra mulva fogok oda jönni, de la Saussaye urral.

— Ah! köszönöm, uram, köszönöm.

— De la Saussaye ne lássa önt elmenni.

— Oh! ne tartson semmitől. Köszönöm uram. En a fasorba vezető ajtón fogok kimenni; egy óra mulva hozza el Adélhez, és akkor majd leányom fogja tudtára adni, hogy anyja megegyezik.

— En biztos meggyőződéssel távozom, asszonyom.

Az ügyvéd a konyha hátulsó ajtaján kiment egy kocsiba ugrott és Passyba hajtatott.

De la Saussaye Agoston izgatottan, nyugtalanul türelmetlenkedett a bérkocsiban; és folytonosan kitekintett az ablakon, ha nem lát e valakit. Időnként kiszállott egy kissé fel s alá járt, és ezután ismét visszaült a kocsiba.

Hogy türelmetlenségét kissé csillapitsa, szivarozni akart egy szivarkát vagyis inkább dohányt vett elő, hogy egyet készithessen.

A kocsis oda nyujtá dohányát, mely papirba volt csomagolva.

— Több nincs kedves, polgártárs. Egy kitelik belőle.

Agoston elkészité szivarkáját, kiszivta és embere még sem jött. Hogy türelmetlenségén enyhitsen elvette a dohányzacskót, melyet kiüritett és elkezdé olvasgatni a papirt, a melyben az göngyölve volt.

Figyelmét leköté a következő szavak:

„A Saint Denis utczai eset." A kezdete hiányzott és ismét itt kezdődött: „a bonczolásból kiderült, hogy a szerencsétlen megmérgezve halt meg; az orvosok jelentéséből kitünik, hogy a mellen és hason puffadások látszanak; a máj dagadt, a tüdők csak egy kissé összenőttek; a gyomor, melyen külsőleg semmi különös sem látszik, bizonyos mennyiségü fekete folyadékot tartalmaz, mely hasonló a megaludt vérhez; ebben nagy mennyiségü zöldes kénsav találtatik, mely az ujjak közt szétmorzsolva porrá lesz."

— Oh! oh! az ördegbe, tehát még sem jön, — szólt türelmetlenül a fiatal ember, eldobva a hirlapot.

Johanna már Passy felé hajtatott.

A kocsiban ülve egy sarokba huzódott, és remegett. Ez azért volt, mert leánya levele borzasztó vala rövidségében; csak tiz sorból állott, de e tiz sor borzasztóbb volt a vérpadnál.

Engednie kellett, de előbb meg kellett akadályozni oly közlést, mely vesztét vonná maga után.

Rollandot már több nap óta nem látta volt, és meg kell jegyeznünk, — hogy nem is óhajtotta látni.

Ő akkor szerette, midőn tiltva volt szeretnie. Most miután szabad volt, a szerelem vagyis inkább a vágy meghalt keblében. Miután már nem volt féltékeny ezen emberre, most szigorubban itélte meg; és Adél levele meggyőzte arról, hogy csalódott.

Leánya gyülölte Rollandot. Ezen nyomorult vissza akart élni gyengeségével. E férfi kohoita e borzasztó tervet, melyet ő különben elvetett, hogy tegyék Adél szobájába azon csomagok egyikét, melyeknek tartalmából a szerencsétlen Cordier italába kevertek.

És talán mikor igy cselekedett, igy szólott önmagához:

— En vádolni fogom az anyát és leányát, az egyiknek kedvese vagyok és a másikat hirbe hoztam.

De mind ez nem ugy történt, leginkább a valótól kellett rettegnie, mert a gyermek igy szólhatott volna:

— En hallám, midőn közösen elhatározták atyám halálát; Rolland anyám kedvese volt.

Ez rémitő és borzasztó volt, és Cordier Johanna a kocsi szegletébe huzódva, át engedé magát felénk természete agyrémeinek, és helyzetét a legfeketébb szinekben latta. Majd vádoltatik, elfogatik; végre el is itéltetik.

Fejét a kocsi párnáira hajá, szemeit félig behunyta, már szinte látta a törvényszéki termet, a vörös öltönyöket és feketébe öltözött ügyvédjét, mintha már őt gyászolná; és a bizonyitékok által le volt sujtva. Nem tagadhatta, bünös volt, minden felfedeztetett, bebizonyult, és egész multja igazolni látszott a vádat, mert az tagadhatatlan, hogy a nő, ha egyszer elbukott, nem emelkedik fel többé. Sorban folemlitették gyermekkori nyomoruságát, leánykori szépségét és elhanyagolt nevelését. Mindaz, mi szerencsétlenségét és teslett erkölcseit okozta, a helyett, hogy mentségére szolgálna, ujabb vád volt. Bele élte magát a jelenetbe, midőn védője már bevégezte a védbeszédet és ezután ijesztő csend következett; ekkor tiltakozott a rettegett elitéltetés ellen, igy szólván:

„De kérem uraim mi joggal itélnek el engem? En ifjuságomban csak a nyomort és a kétségbeesést ismertem; hát gyermekkoromban volt-e atyám és anyám, kik szeretni tanitsanak? En már mint gyermek el valék veszve, vezető és támasz nélkül állottam. Ifjuságomban a társadalom nem vezérelt, nem pártfogolt. Mi joggal itélt el most? En az életet ugy ismertem meg, mint minden szerencsétlen, az elhagyottság által. Ha egy kéz felém nyult, ez csak azért volt, hogy átöleljen. En csak azért mentem férjhez, mert kedvesem boldog volt, hogy gyermeke lesz. A nőt vette-e el? Nem, az anyát. És neje valék; ő pirult miattam, én pedig szép, nagyon szép valék. Engem nem neveltek ugy mint önöket; én az erkölcsöt és az életet nem tekintem a társadalom szempontjából; én az életet érzékeim, és az erkölcsöt szerelmem szempontjából nézem. En szeretem a szépet, én szép valék és engem szerettek; nekem módomban volt kiválasztani a szépet. En sohasem gondoltam a családi életre, én ugy akartam élni, ahogy fölneveltettem, gond nélkül; csakis azon körülmény, hogy anya levék, vonta maga után házasságomat. De miután hajdani nevelésem nem készitett elő erre, én átkoztam a gyermeket, mely csökkenthetné szépségemet és én megegyeztem a házasságban, mert ezáltal egy becsült névhez jutottam; ez eltörölte a multat. Midőn férjhez mentem, már nem szerettem férjemet és őt csak az érzékiség füzte hozzám; ő megvetett engem, de szépnek talált. Miután éreztem, hogy nem szerettetem, és nem vezérelt senki, tévedtem, szerettem; és minél többet szerettem, annál jobban gyülöltem férjemet. Mi elidegenedtünk egymástól. Az nem szükséges, hogy a törvény válaszszon el egymástól, ugy is keletkezhetnek áthághatlan gátok; mi arra vágytunk, hogy közülünk egyik meghaljon. És talán még vártam volna, de kedvesem tanácsokat adott; és mi véget vetettünk, én megöltem őt . . . itéljenek el."

Ennyire jutott látományaiban, midőn a kocsi a főutczában megállott.

Johanna hevesen megrázkodott és örült, hogy e gyászos gondolatoktól menekülhetett.

Kiszállott a kocsiból és ekkor a kapu előtt esődületet látott, a rendőr ügynökök egy nőt hurczoltak ki, a ki védekezett. Midőn közelitett megismerte leányát.

— Eresszék el, eresszék el! — kiáltott oda robanva. Ő az én leányom.

A fiatal leányt a kocsiig vonszolták, a néző közönség nem lépett közbe. Néhányan azt mondták:

— Ugy látszik itt egy elvetemült teremtést fognak el.

Midőn Johanna oda rohant, hogy kiszabaditsa gyermekét, Adél meglátta és megismerte.

— Oh! ön ujra kezdi aljasságát! — szólt a leány anyjához. — De ott fenn mégis önt fogják elitélni.

Johanna lesujtottan állva maradt, és egy szót sem tudott szólani. Annyira kővé vált, hogy nem mondhatta gyermekének: — „Hallgass!" És remegett, hogy szólani talal.

Adélt a kocsiba vitték. Két rendőr leült hozzá és a bérkocsi elindult. A kiváncsi tömeg szétoszlott, és Cordier Johanna elhülve állva maradt.

— El vagyok veszve, heb gé zavarodottan.

(Folytatása következik.)

vannak. Ezzel tehát Mayer ur szerint: punctum! No, igy azután el lehet mondani: a betü öl! Én a 14. és 15. pontra nézve más véleményben vagyok. Hazánk tanitóinak ezrei a tanitó-egyleteket csak hirből ismerik. Söt azt sem mondhatjuk el, hogy a ker. esperességek utján volna az egyletekczélozta tanitói müvelődés és továbbképzésről gondoskodva. A törvény előszabta tanitó-egyletek csak a községi tanitókra vonatkoznak s 19 ezernél több felekezeti tanitónknál senki sem ügyel arra, tartoznak-e valamely egylethez, vagy sem?

A nyugdijrai befizetések körüli rendetlenségek miatt pedig a panaszok általánosak. S midőn az állam a 40 évi küzdés és nyomor mellett szolgált néptanitónak 250 frttal a koldusbotot adja kezébe, nincs-e ismét szükségünk a társadalomra, mely az ekként ébhalálra itélt tanitót tantalusi kinjától megszabaditja? A törvény czikkeihez való merev ragaszkodás mellett vajmi sanyaru állapot vár 40 évi szolgálat után a haza első napszámosára, néptanitóinkra; mig, ha a rendes nyugdijon kivül a népn. egyletek is felkarolják a munkaképtelenné vált elaggott tanitót, napjai mégis csak elviselhetőkké válandnak.

Figyelemreméltók még Mayer Miksa ur ezen szavai: „Tagadhatatlan, hogy legjobb lenne, ha az iskolába járatással a párbajok kérdését és a vakok oktatásával együtt az orsz. tanitó szövetség csomóját is meg lehetne oldani.“ Erre a rosz élczre csak annyit mondok, hogy a lelki vakok oktatása által az orsz. tanitói szövetkezet csomóját is biztosan meg lehetne oldani.

S végre még csak ennyit:

Mayer ur kedvencz eszménye, az iskolai és népkönyvtárak népnevelésünk fejlesztéséhez bár hálás, de önmagukban csak egy utat képeznek, pusztán azokkal nem fogunk oda jutni, hová a tervezetem népnevelési egyletek által, hazai népnevelés s oktatásunkat emelheinők.

A nagy társadalom részére oly tevékenységi kört kell kijelölni, melynek hatarai közt ne érezze magát feszélyezettnek, se megkötöttnek, hanem igen is találja meg abban saját szükségleteinek mérve és arányához képest a szellemi és anyagi gyarapodás feltételeinek többféle módozatait.

S igy midőn egyik tekintélyes vidéki lapban is e passust olvasom: „az iskolatörvény intézkedésein tul annyi tenni való vár reánk, hogy Zichy Jenő népnevelési tervezete tulajdonkép még csak minimuma annak, mit a korszerü népnevelés, oktatás előmozditása szempontjából egy életre való s érdekeinknek készséggel szolgálni kész társadalomnak tenni lehetne épen nem irom alá a sokat felölelő tanféle vádat s nem csatlakozom M. ur azon nézetéhez, hogy a tervezetemben fölvett czélok mindegyikére egy külön-külön egylet alkotása lenne szükséges. Ez ideának szép lehet, de gyakorlati kivitelre egyáltalán soha sem fog számithatni!

Zichy Jenő.

Szinház, müvészet.

— Hangverseny. A budai zeneakadémia Szantner Zsiga zeneigazgatója vezetése alatt ma este tartotta ez évi harmadik hangversenyét a redoute kis termében. A legjobban előadott szám Schumann „Szép Rohtraut“ és „Vad rózsa“ czimü két vegyes kara volt. A közreműködők éneke élénk tapsokat nyert. A programm egyéb darabját Mehul nyitánya „József és testvérei“ czimü operához és néhány kétes értékü ujabb kompozició képezte. Mehul nyitánya érdekessé csak a legszabatosabb előadásban válhatik. Mükedvelőknek ép ezért nagyon nehéz, és még inkább nagyon hálátlan föladattá válik. Hallottuk még Gade „Tavaszi ábrándját,“ melyben a zenei gondolat ép oly kevés, mint a milyen czifrázott, keresett a formája. — Ez az ábránd hangversenymü, magán részekkel, négyes szólamokkal, zongora és zenekar kiséréttel; — hanem azért alig köti le figyelmünket ittott egy-egy szerencsés fordulattal, vagy ügyes zenei festéssel. Mindenesetre kiváló gondot kiván előadása, hogy sikeressé legyen. Ép oly kevéssé gyönyörködtető Raff „A sajkán“ czimü vegyes kara. Az egyleti tagok igen csinosan énekelték, de a szerzemény annyira keresett, oly kevéssé közvetlen hatásu, hogy még a legkiválóbb előadásban sem fog nagy örömet okozni. — Hatásosabb „A táncz“ czimü vegyes kar, melynek legalább élénk rhytmusa kelti fel a hallgató figyelmét. A hangversenyt Goldmark egy gyöngébb dolgával a „Scherzo“-val végezték. A nagy eső daczára sok budai volt a hangversenyen, a vendégek közt láttuk Haynald érseket, Pauler minisztert stb. A zene és énekkart, a solistákat minden szám után tapsokkal tüntette ki a közönség.

Egyletek, társulatok.

— Természettudományi estély. A kir. magyar természettudományi társulat ma tartotta rendes estélyét, melyen de Gerando Attila tartott érdekes előadást a Székely földről. Az előadás tárgyát egy néhány hó előtt történt kirándulásából meritette és igen sok uj és meglepő dolgot emlit. A közönség szünni nem akaró tapssal és éljenzéssel fejezte ki háláját az előadásért. A felolvasást a következőben ismertetjük: Székelyföldnek ő előadásában nem azon területét érti, melyet mostanáig igy hivtak, hanem Erdélynek azon részét, hol székelyek laknak egy tömegben és székelyek a volt székely nemzet maradványait és ivadékait érti, azon nemzetét, mely századokig tartó önállóság után 1848-ban bele olvadt ugyan az öszszes magyar nemzetbe, de melynek utódai testi és szellemi sajátságuknál fogva még sokáig élesen kirivó ethnographiai tömböt fognak képezni magyar, szász és román szomszédaik között. Székelyföld hegyei közt elszigetelt magas térségek nyilnak; kiszáradt édes tavak fenekei.

A területet a Hargita és Persányi-hegység 2 részre osztja, melyek égalj, domborzat és lakosságra nézve feltünően különböznek egymástól; az egyik „Külszékelyföld“-nek a másik „Belszékelyföld“-nek, nevezhető. A közlekedés több szekér ut, s két vasuti vonal által történik.

De Gerando Attila pár hóval ezelőtt egyik barátjával egy kis körutat tett e földön és örömmel emlékszik vissza azon időre, melyeket itt töltött. Azon nevezetességek közül, melyeket előadásában felsorol, mi is emlitünk néhányat. A Persányi hegysor hazánk legérdekesebb hegycsucsainak egyike, szép kies tájakban bővelkedik. Gyönyörü erdőségeit medvék és őzek népesitik. Éghajlata szelid.

Az Olt itt egy „Rákosi szoros“ nevezetü uttörést eszközölt folyásával. Ettől éjszakra egy „Rikának“ nevezett rengeteg erdőkkel boritott hegység látható, mely hajdan rablófészek volt. A „Rákosi szoros“ kastélya veres fedelével és tornyaival a 17-ik században épült. Valamikor itt még vulkanikus kitörések alkalmával bazult áramlatok folytak lávaszerüleg délről éjszakra és egészen elzárták az Olt völgyét, de végre a folyó elmosta gátját és igy annak éjszaki része a Turzoni bazalttömeg külön szakadt. Feljebb a völgy ki kezd szélesedni, a hol az érdekes „Függő kő“ látható. Ez egy roppant szirt, mely jobbról kihajlik az Olt fölébe és kivájt tövét örvények mossák, melyben a néphit szerint óriási harcsa tartózkodik, gyémánt korona van fején. Kijutván a Persányi hegységből az „Erdővidék“ gyönyörü lapálya terül elénk több mértföldnyi hosszuságban. Délfelé a völgy megnyilt és Hidvégnél a Barczaság sik terébe olvadván, látni engedte Brassó gyönyörü sziklahegyeit. — Erdővidék vagy huszonkét falut számlál, de csak egy részük székely, az Olt jobb partján. Négyben (Hidvég, Ürmös, Ágostonfalva, Felső-Rákos) vármegyei magyarok, kettőben (Nussbach, Veresmart,) szászok, egyben (Lügel) oláhok, és egyben (Apácza) csángók laknak. 1500-ban Ulászló zálogba adta a brassóiaknak Törcsvárt és a hozzá tartozó falvakat, mely birtokot másfél százados iparkodás után Brassó vágkép elnyerte, lakóit erőszakkal reformátusokból lutheránusokká tette. A csángók leigázásának müve a XVII. század végétől fogva századunk első feléig tartott. — Nagyon dicsérik e népet, hogy jó, nemes és tanulékony, áldozatra kész a közdologban.

Innen a Bárczaságon át Uzon falut látja az ember. Vidám külsejü szép nagy falu, templomát néhány öl magas várfal veszi körül, melyet nem egyszer ostromoltak. Itt látjuk a Székelyföld legrégibb imaházát a „Rétyi templomot“. A folyón átkelve sajátságos területet pillantunk meg; az ugynevezett „Nyir“ homokbuczkákból áll, melyek közé vizzel telt gödrök mélyednek s melyeket a szél ide oda hord. Itt nem terem egyéb, csak apró beteges nyirfabokor.

A nép azt hiszi, hogy ez a homokterület összeköttetésben van a hortobágyi pusztával, s hogy a homok onnan jön ide és innen oda foly. Nem messze innen N.-Borosnyó már jól látszik a háromszéki felvidék erdős kies hegy-koszorujában, melynek legmagasabb pontját képezi a Nemere épen Kézdi-Vásárhely templomtornya felett. Ettől balra látszik a kászonyi völgy széles nyilása, mely messze behat a hegyek közé fel mértföld hosszu hegységet foglalván magában és 5400 lakossal bir. — Borosnyóba érkezve, különösen feltünő a faluház, egy magaslatba emelkedő még be nem végzett óriási épület, mely sok ezrekbe került már és alkalmasint legnagyobb épület lesz egész Székelyföldön. A domb, melyet koronáz, ugyszólván Borosnyónak Acropolissa. E mellett itt van még a templom, melynek udvarán érdekes patriarchalis jelenet volt látható: a napszámosok hosszu asztalok mellett ültek a ház előtt vidáman élénk beszédek közt vacsoráztak. Székelyföldön a napszámost jól kel tartani étellel, most különben igen olcsó, 20 kr. naponkint, aratáskor 40.

A gazdák a vendéget igen tapintatos modorral fogadják, távol van tőlük az önhittség; öltözetük szerény és czélszerü. A székelyeknek az a jó szokásuk van, hogy aratás után, mikor már takarodnak és a telt szekér előtt koldus megy el, ledobnak neki néhány kévét. Iskolájuk nagyon rendezett. Gyönyörü emeletes épület, csérép fedéllel, kis rácsozattal az utcza felé, mely mögött virágok nyilnak, tulfelől a tágas gyepes udvaron testgyakorlási eszközök vannak felállitva. Mindenütt rend és tisztaság uralkodik, hogy a gyermekek kegyelettel menjenek az iskolába és szeressenek ott lenni. A zágoni iskola 1857-ben alapult, eleinte református felekezeti volt, de folyton gyarapodván, 1871-ben községi lett. A tanárok száma hat, három a lányokat és három a fiukat oktatja; mindenik fél 6 osztályra van osztva három-három tanteremmel. Az iskola szépen be van rendezve iskolaszerrel és minden a tanuláshoz szükséglendő gyüjteményekkel. — Székelyföldön aránylag több a tanitó és a tanitók közt több a képesitett, az iskolák közül pedig kevesebb a felekezeti s mi nagyon fontos, mert nagyobb haladásra mutat. Itt van legtöbb iskolai könyvtár és legritkább azon eset, hogy a gyermekeknek ne legyen könyvük, sőt már iskolai takarékpénztárak is keletkeztek. Zágonból egy óra alatt Kovásznára érünk, ez a hegyek alján egy rendetlenségben elnyult nagy falu; itt inkább oláhok laknak, kik a század elején kezdtek ide telepedni. Földbirtokuk kevés; inkább pásztorkodásból, kereskedésből és csempészetből élnek, különösen szépek a nők és öltözetük igen festői.

A piacz közepén egy fürdőház áll, deszkákkal bekeritve; mely néha nagy esős időben a piaczot fojtó levegővel tölti be. A fürdő „Pokolsár“ nevet visel, gyógyhatása igen erős és hatásos. Innen nemsokára Vásárhelyre érünk, melynek csuf, rongyos, házai között rendetlen utczái vannak. A székely nép nagyon kedveli az ipart és gyermekét is különösen annak neveli. Kézmü ipara virágzó, hajdan 13 czéhet számlált, melyek most társulatokká alakultak. — Székelyföldön számos szeszgyár van és ezen ipar náluk igen ki van fejlődve. K.-Vásárhely nevezetességei közé tartozik egy pár közhasznu intézet, köztük a menház és az árvaház. Van számos felső népiskolája, algymnáziuma és kolostora. Székelyföldön többféle visszhang van, van egy, mely 3 szótagot ismétel és egy körviszhang is, a puskalövés 15 másodperczig eltart fogyó erővel. A viz itt tiszta, soha sincs benne hinár, átlátszó, kesernyés izü és sok keszkenős kigyó tartózkodik benne.

— A budai körben szombaton esti 8 órakor szini estély lesz. Ez alkalommal szinre kerül: 1. „Egy jászmapiquet“ és 2. „A báli köpeny“ czimü egy-egy felvonásos vigjáték.

— A kath. legény-egylet elnöksége felhivja a t. budai és óbudai egyleteket valamint a saját egylet védnökeit, tiszteletbeli tagjait és tagjait, hogy f. év nov. hó 1-én hétfőn Mindszentek napján (délután $3^1/_2$ órakor az egyleti helyiségben VI. ker. gyár-utcza 2. sz. minél számosabban megjelenjenek, honnan az összegyültek tömegesen néhai dr. Szabóky Adolf sirhelyére vonulnak, hol Krazsóf János tiszteletbeli tag emlékbeszédet tart és az egylet dalárdája gyász-énekkel zárja be a kegyelet ünnepélyt.

— Párisi magyar egylet. Párisból jelentik, hogy az ottani osztrák-magyar egyesület Munkácsy Mihálynál Beust gróf elnöklete alatt tartott értekezleten elhatározta, hogy a trónörökösnek, egybekelése alkalmából megfelelő ajándékot küld.

Fővárosi ügyek.

— A VII. kerületben épitendő uj r. kath. plebánia templom épitése ügyében közgyülésileg kiküldött bizottság Gerlóczy K. alpolgármester elnöklete alatt ma az uj városházán ülést tartott, melynek fótárgyát egy ideigl. templom épitése iránti előintézkedés képezte. Első sorban elhatározta a bizottság, mely csak 20 tagból áll, hogy a közgyüléstől nyert felhatalmazás alapján magát kétszáz tagára kiegésziti és egyuttal egy albizottság által eszközölt előmunkálatok alapján meg is választotta azokat, kiket a Terézváros polgáraiból a közügyek iránt eddig tanusitott érdeketségüknél fogva arra méltóknak tartott. A megválasztott polgárok egy udvarias levélben fognak erről értesittetni és felkéretni szives közremüködésre. — A 200-as nagybizottságnak, mely legközelebb össze fog hivatni a közgyülés disztermében, feladata lesz a gyüjtést a legerélyesebb módon meginditani és eszközölni. Az egybehivandó nagybizottmány elé inditványképen fog előterjesztetni, hogy a gyüjtés vezetésére és elsősorban egy ideigl. templom épitésére egy 25 tagu végrehajtó bizottságot válaszszon. E végreh. biz. fogja ezután saját kebeléből választani a külön gyüjtő és külön felügy. bizottságot, egy pénztárnokot, egy ellenőrt, ki egyuttal a gyüjtő iveket kezelni fogja. A gyüjtő bizottság által kibocsátandó aláirási s illetve gyüjtőivek a Terézvárosban minden egyes házba elküldetnek oly kérelemmel, hogy a háztulajdonosok vagy kezelők legyenek szivesek azt lakóik között is köröztetni. A kézbesitést közvetlenül egyik e czélból felkért, az illető környéken lakó biz. tag fogja eszközölni, ki magán a gyüjtőiven is meg lesz nevezve, mert ugyanezen biz. tag lesz felhatalmazva a gyüjtőivek visszavételére, a pénz átvételére s a pénztárnokhoz való átszállitására. A tervezet szerint gyüjtőivet fog kapni a főv. thvt. bizottság minden tagja, a főváros egyéb kerületeiben leendő gyüjtés czéljából, további külön gyüjtőivek menesztetnek a fővárosi pénzintézetekhez, gyári- és ipar vállalatokhoz s felkéretnek az adakozásra az ország főpapjai is. — A gyüjtés a végrehajtó bizottság buzgósága folytán szép eredményekkel kecsegtet s igy remélhető, hogy az épitkezés is jövő tavaszszal azonnal foganatba vehető, s mire az uj paplak, mit a főváros mint kegyur kizárólag saját pénztárából épit, lakhatóvá lesz, akkorra már állni fog az isten háza is, ahol a VII. kerület mintegy 26,000 re menő katholikus hivei is ájtatosságukat végezhetik.

— A főváros V. kerületének képviselői ma délután Burián János elnöklete alatt értekezletet tartottak. Tárgyát képezte ez értekezletnek egy szabályzat megállapitása, melyhez képest e kerület képviselői a napirenden levő fontosabb fővárosi ügyeket előleges tanácskozásban letárgyalhatnák. E szabályzat kidolgozására már korábban bizottság küldetett ki, mely javaslatait ma előterjesztette. E szerint a főv. törvényhatósági bizottság azon tagjai, kik V. kerületi képviselők, hogy a fővárost általában és az V. kerület különösen érdeklő kereskedelmi és gyáripari ügyekben a kellő informácziót megszerezhessék, és hogy bármely kérdésben a kezdés szerepét is vihessék, az V. választókerület 6 tagu bizottságot küld ki, mely alkalmas időben sikerült képviselőit összehivja. Az értekezlet a javaslatot egyhangulag elfogadván, Falk Miksa inditványára erről az V. kerület azon képviselői, kik a mai értekezletre meg nem jelentek, értesittetni határoztattak oly felhivással, hogy aláirásokkal hozzájáruljanak. — Az értekezlet Burián, Falk és Wahrmann tagokból álló bizottságot küldött ki, — hogy elnök Burián János mellé a bizottság többi tagját hozza javaslatba. Javaslatok alapján megválasztatott: Gelléri Szabó János, Fuchs Gusztáv, dr. Mezei Móricz Schweiger Márton, Busbach Péter és Takáts Lajos Szóba hozatott egy V. kerületi polgári kör alakitása, de az értekezlet ezt a Lipótváros speczialis viszonyainál fogva nem tartja czélszerünek.

Törvényszéki csarnok.

— Keresztény s nem keresztény közötti polgári házasság érvénye. A legf. itélőszék e napokban — okt. 19-kén Mihailovics Miklós elnöklete alatt igen fontos elvi határozatot hozott azon kérdésre nézve: vajjon az izraelita és protestans között Amerikában kötött polgári házasság törvényeink szerint és biróságaink által érvényesnek tekintendő, s mint ilyen feloldható-e? Alkalmul következő eset szolgált. — Bizonyos Laszki Korlinda evangelika hitfelekezü magyar honos — Kurländer Lajos izraelitával, ki az északamerikai egyesült államok polgárai közé fölvétetett — polgári házasságra lépett Északamerikában az ottani törvények szerint. — Egy pár év mulva mindkettő Magyarországba visszajött, és itt Laszki a férje ellen a bpesti törvényszék előtt engesztelhetlen gyülölség alapján válópert inditott a kötelék végfelbontására. A házasságvédő azt vitatta, hogy a fentebbi polgári házasság törvényeink szerint érvényesnek nem tekinthetik, — miután tehát érvényes házassági kötelék nem létezik, az nem is oldathatik fel biróságaink által; illetőleg itt válópernek helye nem is lehet. A kir. tábla ezen nézetet magaévá tette s felperesnőt kereseti kérelmével elutasitotta — a törvényszék itéletének megváltoztatásával, mely abból indult ki, hogy ezen a keresztény s nem keresztény között Amerikában létesült polgári házasság érvényesnek tekintendő — s azért a házassági kötelék felbontásának is helye van. A legf. itélőszék szintén az utóbbi elvből indult ki, mely szabadelvü jogi felfogás csakis dicseretére valhat. A legfőbb itélőszék itélete, a Szokolai I. által szerkesztett Törv. Csarn. mai számának közlése szerint — következőleg szól: „A kir. tábla itéletének megváltoztatásával, az első biróságé hagyatik helyben indokaiból — annál is inkább: mert azon kérdés, hogy a felek közt létre jött házasság felborinhatásának van-e helye vagy sem? szoros összefüggésben van azon kérdés elbirálásával: vajjon a perben álló felek közt a házasság jogérvényesen megkötöttnek tekintendő-e vagy sem? Miután pedig alperes a felmutatott hiteles okmányok szerint, mint akkori amerikai honos, nemcsak az ottani törvényeknek megfelelő módon, hanem mint izraelita, felperessel mint kereszténynyel jogérvényesen kötötte meg Amerikában a felperesseli házasságot, és felperesnek mint a házasság-kötéskori magyar honosnak a házasság köthetésére vonatkozó személyes képessége iránt sem forog fenn kétség: — miután továbbá a peres felek, — mint jelenleg magyarhoni lakosok az itteni biróságoknak magokat önként alávetették, s alperes a birói illetékesség ellen semmi kifogást nem tett és illetéktelenség hivatalból sem észlelhető: ugyanazért a felek közt jogszerüen létező köteléknek feloldása biróilag kimondható.“ — Tudtunkra ez az első eset, melyben nálunk a polgári házasság érvényessége a legfelsőbb forum által deklaráltatott.

— Fegyelmi tárgyalás. A legfőbb itélőszék fegyelmi tanácsa ma délelőtt tartott ülésében tárgyalta elsőfokulag hivatalvesztésre itélt Schwoy Ferencz csurgói kir. aljárásbiró fegyelmi ügyét. Schwoy ellen a vádpontok egész sorozata van formulázva, nevezetesen, hogy a hivatalos időt nem tartotta meg, ügyeket késedelmesen s a törvény ellenére intézett el, hozott végzéseket megmásitott, beadványokat elintézés nélkül irattárba helyezett, hozott itéletet magánuton felperessel közölt, hivatalos pénzeket magánál tartott, italok élvezetének annyira rabja, hogy emiatt hivatalában és nyilvános tárgyalás alkalmával több izben megbotránkozásnak tárgyát képezte. A legfőbb itélőszék bár vádlottat a hivatalbeli hanyagság vádja alól felmentette, tekintve az adatok által teljesen beigazolt vétségek lánczolatát s azok sulyos természetét — az első foku itéletet egész terjedelmében helybenhagyta.

— Somoskeőy Géza tudvalevőleg sürgönyzött londoni megbizottjának, hogy számára 300 font sterlinget utalványozzon. E sürgönyre azon válasz érkezett, hogy a megbizott jelenleg nincs Londonban s csak pár nap mulva fog oda visszaérkezni. Somoskeőy tehát aligha fog vasárnap vagy hétfő előtt szabadlábra bocsájtatni.

KÖZGAZDASÁG.

Kivitelünk Németországba a vámok behozatala óta.

Mielőtt még a német vámtarifa jogerőre emelkedett volna, életbe léptek a pálinka, eczet palaczkokban, bor, must, déli gyümölcs, kávé és kávé-szurrogatumok, petroleum, dohánylevél és dohánygyártmányok vámtételének felemelése, mi kivitelünkre nagyon hátrányos befolyással volt. A vámfelemelés gyorsasága lehetetlenné tette a vámmentesség és kisebb vám felhasználását. Alább hasonlitjuk össze a kivitelt az első négy hónapban a vámfelemelés előtt és után és hozzátesszük az 1878-ik év eredményeit. Exportáltatott:

	1879 Febr. 1-től Máj. 31-ig	1879 Jun. 1-től Sept. 30-ig	1878 Febr. 1-től Máj. 31-ig	1878 Jun 1-től Sept. 30-ig
	méter mázsa			
Pálinka	64 633	42.615	61 920	41.138
Eczet	88	7	15	14
Bor hordóban	101 771	101 273	57.682	44.005
„ palaczkokban	2,281	2.076	3.314	2.083
Kávészurrogát	1.209	1.062	1.055	925
Finom. olaj	541	372	456	541
Szivar	109	81	5761	5.989
Más dohánygyártmány	4.911	4.105		

Értékesebben hatott a vámfelemelési második sorozata. 1879. jul. 24-én lépett hatályba és kiterjedt a következő czikkekre: Komló, kikészitett kerti és más gyümölcs, repczeolaj, lenolaj és más zsiros olaj, vágó és igás marha, friss és kiszáritott hus, faggyu, sertés- és libazsir, szalonna és más állati zsiradék, vaj és marhazsir, sajt, tojás, paraffin, viasz, méz, vas és vasáru, hangszerek, gépek és járművek. Nem minden czikknél csökkent az összkivitel. A marhakivitelnél kiemelendő, hogy a vesztegzári rendszabályokkal és részen határzár által is megszorittatott. A következő nevezetesebb czikkeknél csökkent a kivitel:

	1879 Apr. 1-től Jul. 31-ig	1879 Aug. 1-től Nov 30-ig	1878 Apr. 1-től Jul 31-ig	1878 Aug. 1-től Nov. 30-ig
	darab			
Vágó ökör és bika	21,745	6.503]	38.260	27.051
Tenyész bika	133	93]		
Borju	11,098	6.222	18 493	15.900
Bárány	16 061	2.745	18.161	2,409
Malacz	10.380	3.926	17.559	6,702
Ló	15.477	9.191	626	16.324
	métermázsa			
Friss hus	3.498	2.081	1.997	1.410
Hus hurka	614	581	648	619
Vaj és marhazsir	25.789	19.211	23.108	22.990
Kül. meg nem nev. állati zsir	2.388	1.813	5.142	7.496
Tojás	149.763	74.724	152.337	93.088
Viasz	713	608	1.450	2,777
Nyers vas	20.754	16.227	8.964	12.194
Ny. vaslemez	318	140	11.164	10.840
Durva öntött vasáru	6.601	6.140	kimut. nem jel meg	
Furók stbféle	626	655	„ „	„ „
Drótáru	117	61	„ „	„ „
Vakaró	57	55	„ „	„ „
Fegyverek	608	107	691	567
Lőfegyver	1.212	775	403	23
Gépek fából	3.490	2.805	2.152	2,201
Gőzkatlan	38	14	kimut. nem jel. meg	
Szövőszék	9	—	„ „	„ „

Az 1879. okt. 1-én ujabb árukra lépett életben a vámfelemelés a bennünket leginkább érdeklő czikkekről közöljük a következő kimutatást: Exportáltatott repcze és repczemag 1879. jul. 1-től szept. 10-ig 379.764 mm., okt. 1-től decz. 31-ig 124.349 mm., 1878. jul. 1-től szeptember 30-ig 308,604, okt. 1-től deczember 31-ig 163.26 mm. Deszka, hordó donga és más szerszámfa 1879. jul. 1-től szept. 30-ig 4.666,351, okt. 1-től decz. 31-ig 2.462,867, 1878. jul. 1-től szept. 30-ig 4.510,920, okt. 1-től decz. 31-ig 3.408,504 mm. Közönséges faáruk 1879. jul. 1-től szept. 30-ig 54.964, okt. 1-től decz. 31-ig 46.116, 1878, julus 1-től szept 30-ig 47.062, okt. 1-től decz. 31-ig 35.578 mm.

Iparügyek.

— **A szövetkezeti eszme terjedése.** Az országos magyar iparegyesület ipartársulati szakosztályában Mudrony Soma egyesületi igazgató inditványt tett az iránt, hogy a fővárosi ipartársulatok ragadják meg a szövetkezeti eszme terjesztésére vonatkozó kezdeményezést. Inditványozó főleg az iparosokat segélyző hitelszövetkezetekre terjeszkedett ki. Most alkalmasnak látszik az idő a szövetkezetek életbeléptetésére és azért hozta fel Mudrony ép most az inditványt, hogy napirend tárgyává tegyék s hogy annak megvalósitásával foglalkozzanak. E szövetkezetek szervezéséből kifolyólag következnék a nyers anyág beszerzési, közös termelő szövetkezetek és majdan közös árucsarnokok létesitése. Ez inditvány beható tárgyalásával a november hó elején tartandó szakosztályi ülés fog foglalkozni.

Vegyes közlemények.

⁂ **Az osztrák hitelintézet igazgatója utra kelt,** mint ujabb időben utazgat több bécsi bankintézet képviselője. Természetes, hogy az ily uthoz a legkülönbözőbb kombinácziókat szokás füzni is. E konbinácziók legérdekesebbje kétségkivül az, hogy Weisz Károly lovag, a hitelintézet igazgatójának utazása szoros összefüggésben áll a magyar kormánynyal, most már komolyan megkezdendő tárgyalásokkal a budapest-zimonyi vasut kiépitésére nézve. E hirből a hitelrészvényekre legalább az az előny hárult, hogy a tartományi bank alapitásának hirére nem szenvedtek nagyobb veszteséget, sőt pár nap alatt visszanyerhették előbbi árfolyamukat. Máskülönben irhatjuk, hogy végleges tárgyalásokról egyelőre még nem lehet szó. Mig a delegácziók ülésezneк és a kardesörtetés napirenden van, nem lehet nagyobb pénzügyi transakczióba bocsátkozni, ennek belátására nagyobb pénzügyi tudomány sem szükséges. A pénzügyminiszter annyit mindenesetre tud, hogy csendesebb időben kedvezőbb feltételeket érhet el. Ha kilátásba vesszük, hogy november végeig a keleti és különösen a szerb kérdés ki lesz egyenlitve, ekkorára tehetjük a budapest-zimonyi vasut tőkebeszerzésének idejét is. A mi különben a hitelintézet igazgatójának utazását illeti, az inkább összefüggésben lehet azon hirrel, hogy a párisi Rottschild ház kölcsön tárgyalásokat kezdett Olaszországgal.

⁂ **Osztrák-magyar bank.** Mint táviratilag már jelentettük az igazgató tanács tegnapi ülésében elhatározta a magyar bankintézet dotaczióját 3 millióval felemelni. E határozatnál mérvadó volt az egyezmény I. czikke, mely igy hangzik: „A budapesti főintézet igazgatóságának a leszámitolási és kölcsönüzletre 50 millió bocsáttatik rendelkezésre, ez összes osztrák helyeken nem helyezhető el. Nagyobb hitelszükséglet esetére az igazgató tanács nagyobb összeget is bocsáthat rendelkezésre a budapesti igazgatóságnak, melyet az igazgatótanács által meghatározott határidőre ismét vissza kell származtatni.“ Az igazgató-tanács tárgyalta továbbá a magyar kormány javaslatát a nyelv-kérdést illetőleg. A határozat lényegileg oda terjed ki, hogy a bankintézetek levelezései Magyarország, Horvátország és Szlavonai hatóságainál magyar, illetőleg horvát nyelven fog folyni és magánosoktól érkező magyar vagy horvát levelekre magyarul vagy horvátul kell válaszolni. A budapesti igazgatóság által kinevezett czenzorok állásaikban megerősittettek. Bemutattattak az uj 100 és 1000 frtosok tervezete és az el is fogadtatott. Schneller főkönyvvivő leköszönvén, helyébe Mecenseffy neveztetett ki.

⁂ **Az arad-temesvári vasut** forgalmi vezetését is átvette a magyar államvasutak igazgatósága.

⁂ **A jász-nagykun-szolnok m. gazd. egylet választmánya** f. évi szeptember hó 13-án tartott gyülésében azon határozatot hozta, hogy miután a megye területén az egylet számára, tagok gyüjtése czéljából szétküldött aláirási ivek beérkezett példányain jelentkező tagok száma sem a megye területével, sem annak leginkább mezőgazdászattal foglalkozó lakosai számával arányban nem áll, s azon várakozásnak, melyet a gazd. egylet a fentebbi tényezők alapján ez irányban táplált — legkevésbbé sem felel meg; e megye mindazon gazdáit, kik létevésünk főalapját képező mezőgazdászatunk pangásban lévő ügye iránt érdeklődnek, kik képesek belátni, hogy az e téren felvetődött kérdések megoldása első sorban a társadalom feladata, s kik nem riadnak vissza az eléjök gördülő akadályok s nehézségek elháritásának férfias munkájától, s honfiui kötelmeik teljesitését nagy hangzásu szavak helyett tettekben keresik és találják fel: a f. év november hó 8-án Szolnokon tartandó megyei közgyülés alkalmából ugyanazon nap délutáni 3 órájára a megyeház nagytermében tartandó értekezletre hivta meg a gazd. egylet.

⁂ **Az Esztergom melletti Drasche-féle kőszénbánya** igazgatósága tárgyalásokat folytat, melyek Esztergom és Buda közötti közvetlen vasuti összeköttetésre irányulnak. A tárgyalások sikerrel kecsegtetnek.

⁂ **A magyar vasuti bank,** a mint értesülünk, az aradmegyei kőrös völgyi szabályozó-társulattal 700,000 frtra rugó kölcsön-üzletet kötött hosszabb amortizálási tartalommal. A magyar vasuti bank, hasonló, jelzálogilag biztositott kölcsönök alapján kötvényeket szándékozik kibocsátani.

⁂ **Az egész budapest-zimonyi vasut** kiépitésének kiadása iránt, a legközelebbi napokban nem fognak tárgyalások végbemenni. A kormány mindazon mütárgyak kiépitését, melyeknek helyreállitása nagyobb időtartamot vesz igénybe — a hid kivételével — már kiadta, s mihelyt a Pétervárad mellett a Duna medrében folytatott furások be lesznek fejezve, a kormány a hidépités kiadása iránt is intézkedni fog. — Az egész vonal többi része semmi nehézséget sem okoz s aránylag igen rövid idő alatt kiepithető. Ennélfogva az ügy elhamarkodása nem is látszik indokoltnak és a kormánynak elég ideje van az egész vonal összes részletes terveit tökéletesen kidolgoztatni, hogy aztán az épitkezés kiadása iránt határozhasson. E részletes tervek kidolgozásán a közlekedési miniszterium kebelében a legnagyobb bozgalommal munkálkodnak.

Pénzügyi és bankhirek. A bécsi bankalapitásokról mint már tegnap is emlitettük Berlinben nem a legkedvezőbben nyilatkoznak. Habár a szaklapokban megjelenő közlemények tendencziózusak és ugy látszik, hogy bizonyos bécsi körök által inspiráltatnak, még sem találjuk érdektelennek közölni a berlini tőzsdelap fejtegetéseit a bankalapitásokról. „Ha betekintünk az osztrák bankok konceszszióba — ugymond az emlitett szaklap — és látjuk mi minden van abban igérve a kereskedelem és ipar támogatására, azt kellene hinni, hogy Ausztria ipar és kereskedelmi viszonyai valóságos eldorádót képeznek. Hogy ez menynyire nem áll, tudja, ki ismeri Ausztria ipari és kereskedelmi viszonyait és épen azon bankok, melyek az ipari és kereskedelmi körökkel összeköttetésben állottak, tönkrementek. Hiszen Németországban is voltak intézeteink, melyek a kereskedelem támogatására alakultak; eleinte támogatták is, de csakhamar átalakultak közönséges üzérkedési intézetekké. — És tényleg sem Ausztriában, sem Németországban nincs bankintézet, mely, ha az ipar emelésére alakittatott, kitüzött czéljához hü maradt volna, sőt valamennyi elitéli az illető köröket és ha a börze megtudná, hogy valamelyik bankintézet részt vesz egy iparvállalatban, mely véletlenül nem vasuti, e lépését részvényeinek leszoritásával fogadná. A bankok alapitása kétségtelenül elősegitené a vasutak kiépitését, de az iparnak nagyon keveset használtak, sőt sok tekintetben ártottak, mert kezdetben olcsó hitel nyujtása által elősegitették uj iparvállalatok keletkezését, melyek aztán, midőn a hiteltől elestek, rögtön halállal multak ki. 1878-tól a mult év végéig azon reményt táplálták, hogy a krizist átélt szolid bankok, tapasztalatokban gazdagodván, szolid üzletmenetnek vetik meg alapját. Néhány tekintélyes intézet meg is felelt e várakozásnak. A jóhirü nagyobb intézetek olyan mérlegeket tettek közzé, hogy a közönség ismét bátrabban vásárolta részvényeiket és valószinü, hogy e bizalom az idei mérlegek által még növekedni fog. De mi történik most? Párisban hirtelen kitört a gründolási láz, mely már első fellépésében oly heves, hogy a kontremine minden birálat nélkül dobálja a régi bankok részvényeit, mert azt hiszi, hogy ezek áldozatul fognak esni a nyugati invaziónak. Azt kellene hinni, hogy a régi intézeteknek, mint az osztrák hitelintézet; a darmstadti bank ztbnek most egyedüli menekvése csak a tartományi bank előtti meghódolás lehet, vagy az, hogy az összeköttetés, mely egyrészről a hitelintézet és a Rothschildház, másrészről Ausztria-Magyarország közt 25 év óta létezik, minden felmondás nélkül megszünik és a chaosból Phönixként támadnak Bontoux és társai“. A tőzsdelap ezután körülbelül 50 sorban dicséri az osztrák hitelintézetet és végül arról biztositja Bontouxt, hogy Rothschildékat nem fog sikerülnie kiemelni a nyeregből. — **A magyar hitelbank Boszniában.** Szerajevoból irják, hogy a magyar hitelbank, mely ott már megkezdte tevékenységét, ezt a terménybizományi üzletre is ki akarja terjeszteni. E határozat jó benyomást keltett Szerajevoban, miáltal megmenekednek a trieszti bizományosok monopoliumától. Valószinü, hogy a pénzforgalom is növekedni fog ezáltal és a terményüzlet lendületet nyer. A dohányforgalom a monopolium behozatala óta igen élénk. Az ujonnan gyártott dohányárukat e hó végével adják át a kincstárnak. Miután Boszniában a dohánybeváltási ár meglehetős magas, valószinü, hogy jövő évben a termelés oly nagy lesz, hogy az az ország szükségletét fedezni fogja. — **Osztrák tartományi bank.** Hir szerint már holnap fog az osztr.-magy. banknál körülbelül $8^1/_2$ mil. befizettetni 20 frankosokban, a többi $16^2/_3$ millió, osztrák bankjegyekben a párisi nov. 3-iki árfolyam szerint fog befizettetni. E befizetés azért történik csak nov. 3-án, mivel különben a küszöbön levő ultimo folytán a pénzpiaczra nagy nyomás gyakoroltatnék. — **Az alapitandó nemzetközi bankról** némely lap ismét azt híresztelte, hogy az engedély megadatott, illetékes helyről azonban megczáfolták e hirt. Hirszerint a haute finance több tagja kijelentette, hogy a tartományi banknál, mely oly jelentékeny tőke erővel alakul, lehetett kivételt tenni, de minden további konverzió csak kártékony hatással lehet a pénzpiaczra. — **A mezőgazdasági bank** — melyről lapunkban már többször volt szó — valószinüleg elnyeri a konczessziót. — **Önálló jelzálogintézetet** szándékoznak alapitani Zágrábban.

⁂ **A biharmegyei viczinális vasutakról.** Előre látható volt az, hogy a helyi érdekü vasutakról szóló törvény országszerte nagy mozgalmat fog felidézni s a vasutnélküli vidékek ipa kodni fognak ily helyi érdekü vasutak felállitásával biztositani maguk részére a vasuti közlekedés nemzetgazdaszati nagy előnyeit. E téren az első nagyobb mozgalom Biharmegyében indult meg. A megye szeptemberi közgyülésére Cavalier Edmund angol vállalkozó a maga és érdektársai nevében egy ajánlatot adott be, mely szerint hajlandónak nyilatkozik a Körös és Berettyó védtöltéseinek felhasználásával két helyi érdekü vasutvonalat kiepiteni, — az egyiket Margittától Szalárd és Berettyó-Ujfalu felé Szeghalomig, illetve Mező-Turig, a másikat pedig Nagy-Váradtól Szeghalomig. — Amaz Szalárdtol Szeghalomig a Berettyó partján, emez pedig NagyVáradtól a Szeghalomig a Sebes-Körös partján, ezen folyók védtöltéseinek felhasználásával fogna kiépittetni. E két vasutvonal biharmegyei része összesen mintegy 20 mértföld hoszszuságu lenne és ajánlattevő vállalkozó Biharmegye közönségétől a 20 mértföld vasut után 10 év tartamára évenkint 75 ezer frt szubvencziót kért. A megye közönsége ezen ajánlat folytán egy több tagból álló küldöttséget választott azon megbizással, hogy magukat az ajánlattevőkkel érintkezésbe tevén, a vállalathoz tartozó minden kérdést igyekezzenek tisztába hozni; különössen igyekezzenek a megye és egyes községektől igényelt anyagi támogatás mérvét a lehető legkisebb mértékre leszállitani, a vállalkozók kötelezettségét pontosan meghatározni s az eredményről, ez ügy minden oldalát megvilágositó javaslatuk kiséretében tegyenek jelentést. Időközben az ajánlattevők alapos meggyőződést szereztek arról, hogy Biharmegyében fontossággal nem az általuk kiépiteni szándékolt közös- illetve berettyó-vidéki, hanem a nagyvárad érmelléki vasut bir. Tenyulmányozták ezen vonalat is és szerzett tanulmányaik folytán pótajánlatot adtak

be a megyéhez arra nézve, hogy ők is hajlandók Nagyváradtól Székelyhidig az érmelléki vasutat is kiépiteni és ezen nem egészen 6 mértföld hosszuságu vonalért a megyétől 10 év tartamára évenként 30 ezer forint szubvencziót kérnek. — Tehát a Biharmegye területén épitendő összesen mintegy 26 mértföld hosszuságu vasutat a megyének 10 évig évenként 105 ezer forinttal kellene szubvenczionálni. — E tárgyban f. hó 23-ikán ülést tartott a megyének e kérdés tárgyalására kiküldött bizottság s ez alkalommal egy albizottságot küldött ki a végett, hogy Cavalier urral folytatandó tárgyalások utján a tervezett vasut létesitése esetére a vasut igazgatására, tarifájának megállapitására vonatkozólag a megye részére megfelelő befolyást, — továbbá a megye szállitmányai részére nagyban kedvezményezett vitelbért biztositson.

⁂ **Az osztrák-magyar bank állása** 1880. évi október 23-ról. (Az osztrák-magyar bank alapszabályainak 104-dik czikke szerint.) Követelések: Érczkészlet 164,985,474 frt — kr. Érczben fizetendő váltók 20.602,761 frt 67 kr. Leszámitolt váltók és értékpapirok: Bécsben 51,741.189 frt 64 kr. az osztrák fiókintézetekben 40,964 547 frt 92 kr. Budapesten 25.348,377 forint 15 kr, a magyar fiókintézetekben 12.448,696 frt 75 kr, 130.502.811 frt 34 kr. Kölcsönök kézi zálogra: Bécsben 9.435,500 frt, az osztrák fiókintézetekben 7,046,300 frt Budapesten 3,123.000 frt, a magyar fiókintézetekben 1,888.100 frt, 21,492,900 frt. Osztrák és magyar állami és országos adósságok beváltott lejárt értékpapirjai és szelvényei 15,056 frt 12 kr. Államjegyek 1,474.906 frt. A birodalmi tanácsban képviselt királyságok és országok államkormányának kölcsönadóssága az 1878-ik évi jun. 27-iki törvény szerint (birod. törv. lap 65-ik szám) 79.748,918 frt 78 kr. Jelzálog kölcsönök 101,148,309 frt 87 kr. A banknak tőzsdeszerüen megvett záloglevelei 5.823.528 frt 65 kr. A tartalékalap értékpapirjai 17,227 165 frt 39 kr. A folyó jövedelmekből megvett értékpapirok 1 500.000 frt. A nyugdijalap értékpapirjai 3.294,054 frt 18 kr. Épületek Bécsben és Budapesten, valamint az összes fundus instructus 2.910,391 frt 15 kr. Kiadások 1.972,258 forint 86 kr. Egyéb követelések 1.466 780 frt 27 kr. Összesen 554,165,316 frt 78 kr. Tartozások. Bankalap 90.000,000 forint. Tartalékalap 18.162,060 frt 78 kr. Bankjegyforgalom 331,094.680 frt. Forgatmányi (giro) betétek 808,088 frt 37 kr. Egyéb azonnal lejáró tartozások 2,886.025 frt 23 kr. Forgalomban levő záloglevelek 100.532,890 frt. Nyugdijalap 3.294,083 frt 12 kr. Az 1879-dik évnek szét nem osztott jövedelme ——.—— frt — kr. Folyó jövedelmek 1880. I. félévi részvényosztalék levonása után és bevételek a záloglevelek kamatozása fejében 6,817.485 frt 61 kr. Egyéb tartozások 540.003 frt 66 kr. Összesen 554,165 316 frt 78 kr. — Bécs, 1880 évi október 27-én. A főkönyvvezető képviseletében Mecenseffy, az osztrák-magyar bank könyvvezetője. Bank-kamatláb 1879. évi május 9-ike: Minden osztályzatu váltókért 4 száztóli. Kölcsönökért kézi zálogra 5½ száztóli.

⁂ **Bukás.** Gyöngyösről irják a „P. L."-nak, hogy a Trebitser Salamon czég, 30 év óta bejegyzett kézmüáru üzlet tulajdonosa, beszüntette fizetéseit. A gyöngyösi pénzintézeteknek 5000 fttal tartozik.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

Gabonatőzsde.

— okt. 29.

— Hivatalos jelentés. —

Gabnaüzletben semmi változást nem jelenthetünk. Buza ma is gyengén volt kinálva, a vételkedv mérsékelt, az irányzat lanyha s csak egyes kisebb tételek köttettek nyomott árakban. Kötések hivatalosan nem jegyeztettek.

Más gabonanemek lanyha irányzat és igen csekély forgalom mellett változatlanok maradtak.

Határidőre: Tavaszi buza 2½, tavaszi zab szintén 2½ krral csökkent, b.-tengeri 1881. május—juniusra azonban valamivel kellemesebb lett.

Hivatalos árak kész áruban:

				frtól	frtig
Buza uj Tiszavidéki	75	80		12.10	12.90
„ Pestvidéki	75	80		11.85	12.60
„ Fehérmegyei	75	80		12.10	12.80
„ M. é. vidéki	75	80		11.45	12.30
Rozs 70 kltól 72 klig				10.10—10.35 frtig	
Árpa uj 60—62 klig				6.20— 6.40 frtig	
„ „ 62—64 klós				7.30— 8.10 frtig	
„ „ 64—66 klós				8.30— 9.30 frtig	
Zab uj 37 kltól 40 klig				6.15— 6.40 frtig	
Tengeri bánsági				7.85— 7.90 frtig	
„ másvidéki				7.80— 7.85 frtig	
Köles nyers				6.00— 6.25 frtig	
Káposztarepcze				12.25—12.50 frtig	

Hivatalos árak határidőre:

Szokvány buza tavaszra	12.17½—12.22½
„ „ őszre	11.55—11.65
Zab tavaszra	6.40— 6.45
„ őszre	—.— —.—
B. tengeri 1881. máj.—juniusra	6.12½— 6.17½

— Az „Egyetértés" tudósitása —

A mai s ugy a már pár napok óta tartó kedvező időjárás, gabnaüzletünkre nagy befolyást gyakorolt. Habár a külföldi tudósitások nem épen kedvezőtlenek is, vevők daczára annak, hogy tulajdonosok a csekély behozatalok miatt igen gyér ajánlatokat tettek, mégis igen tartózkodók maradtak a vételtől, s olcsóbb árakat követeltek. Eladók engedményeket tenni egyáltalában nem akartak, miért is az egész napi forgalom csak 45.000 mmázsára szoritkozott, melyek nagyobbára a lehetőleg legalacsonyabb, részben pedig, különösen alábbrendelt minőségü 5—10 krral olcsóbb árakban vétettetnek piaczról. Az irányzat lanyha, s az árak inkább névlegeseknek mondhatók.

Magánuton az alábbi kötésekről értesülünk:

Buza. Pestmegyei: 200 mm. 77·5 k. 12.40, 100 mm. 78 k. 12.45.

Tiszavidéki: 300 mm. 78 k. 12.50. 200 mm. 76·8 k. 12.45, 100 mm. 77·3 k. 12.30, 200 78 5 k. 12.80, 300 mm. 77 k; 12.40 kevert, 200 mm. 76 k. 12.45.

Fehérmegyei 500 mm. 76·5 k. 12.30.

Magyaréjszakvidéki: 200 mm. 77.5 k. 12.05, 300 mm. 77.1 k. 12.10.

Mind három havi időre adatott el.

Rozs és a többi gabnanemekben csendes az irányzat. A kinálat gyér, a vételkedv lanyha, miért is az árak névlegesen változatlanok maradtak. Az alábbi kötésekről értesülünk.

Eladatott:

O tengeri 500 mm. 7.75.

Árpa takarmányáru 600 mm. 5.90.

Zab fehér elsőrendü 100 mm. 6.42. Mind készpénz fizetés mellett adatott el.

Határidőüzletben igen lanyha a forgalom, üzérek tartózkodók. Az árakban igen csekély változás volt.

Délelőtt eladatott:

Szokványbuza tavaszra 2500 mm. 12.17½.

Bánáti-tengeri 1881. május—juniusra 2500 mm. 6.15.

A déli tőzsdén

csak két kötés fordult elő lanyhább irányzat mellett.

Szokványbuza tavaszra 2500 mm. 12.15.

A délutáni tőzsdén

valamivel szilárdabb volt a hangulat, mivel Berlinből kedvezőbb jelentés érkezett. A forgalom csekély. Eladatott.

Szokványbuza tavaszra 2500 mm. 12.20.

Zab tavaszra 1400 mm. 6.40.

Esti zárlat:

Szokványbuza tavaszra	12.20—12.22½
Szokványbuza őszre	11.55—11.65
Zab tavaszra	6.40— 6.45
Zab őszre	—.— —.—
Bánáti tengeri 1881. május—juniusra	6.15— 6.20
Káposztarepcze 1881. aug.—szept.	12.¾ 13.00

Tegnap késő este eladatott 3000 mm. tiszai buza a szojali uradalomból 79 k. 13 frtjával.

Terménytőzsde.

A forgalom ma is szük korlátok közt mozgott.

Disznózsir városi, hordóval 68, hordó nélkül novemberre 63.50, nov.—decz.-re 63 on köttetett.

Szesz szilárdabb 34.50—35.

Sajtóélesztő 35 50—36.

Szilvaiz részint régi, részint uj áru 14.50—18.50, több száz hordó prima szlavoniai 22-ön köttetett.

Értéktőzsde.

Az üzlet helyzete meglehetősen változatlan. Az alaphangulat általában szilárd és csak időközönként váltja fel némileg lanyhább irányzat. Az üzlet rendes határok közt mozgott.

Előtőzsde.

Szilárd irányzat mellett nyilt meg az előtőzsde. Az üzletfolyamon Bécsből elhelyezési nehézségeket jelentettek, mire a hangulat csendesült és az árfolyamok gyengültek. — Osztrák hitel 279.50-en indult, lement 278.80 ra, magyar aranyjáradék 107.25-ön indult, emelkedett párisi magasabb boulevard-árfolyamokra 107.45 re.

11 óra 30 perczkor zárulnak osztrák hitel 270, magyar aranyjáradék szállitásra 107.40 pénz.

Déli tőzsde

Jelentékeny árfolyamhullámzásnak voltak alávetve az értékek és különösen játékpapirok. Több figyelemben részesültek helyi papirok. Osztrák hitel 278.90-en indult, lement 278.10 re, magyar hitel 247 pénz, magy. leszámitoló és pénzváltó bank 120-on köttetett, magyar aranyjáradék 107.35—107.10-en köttetett, magy. vasuti kölcsön 122.75—120, keleti vasut II. kib. 96.50, szőlődézsmaváltság 94 25-ön köttetett.

Helyi értékek közül Pannonia malom 1080, közuti vaspálya 368, Ganz vasöntőde 492, I. magy. biztositó 3525—3570, kassa-oderbergi vasut 126.50, északkeleti vasut 5%-os arany záloglevél 101-en köttetett. Birodalmi márka 57.85, váltó Brüsszelre 46.10, Párisra 46.17½, Londonra 117.75-ön köttetett.

1 óra 30 perczkor zárul osztrák hitel 278 pénz, magyar aranyjáradék 107.10 pénz.

Utótőzsde.

Az utótőzsdén az értékek gyakori hullámzásnak voltak kitéve, osztr. hitelrészvények kezdtek 277.70, csökkentek 277.50-re később 277.30-ra, emelkedtek ismét 277.50-re, magyar aranyjáradékban csak medióra fordultak elő kötések 107.15-ön, 107.20 és 107.25-ön.

Zárultak 4 óra 30 perczkor oszt. hitelintézet 277.70 en, magyar aranyjáradék 107.35-ön medióra.

Esti tőzsde.

Az esti tőzsde kezdetében a hullámzások csekély forgalom mellett folytatódtak, mig kedvező külföldi árak és azon bécsi hir, hogy az osztr. hitelintézet részvényeit Weisz és Fischhof bankárokszámáravásárolja össze, a hangulat lényegesen megélénkült, és az árak emelkedtek. Osztr. hitelrészvény 278-on kezdettek, csökkent 277.50-re, fönnemlitett hirre 278.40-re rohamosan emelkedett. Magy. aranyjáradék 107.45-ön köttetett, esett rohamosan 107.25-re és **zárultak 6 órakor**: osztrák hitelrészvény 278.70 en, magyar aranyjáradék 107-45-ön medióra.

Leszámolási árfolyamok

Magyar aranyjáradék	107.—
„ hitelbank	247.—
„ leszámitoló	120.—
„ földhitel	—.—
„ jelzálogbank	—.—
Osztr. hitel	278.—
Angol-osztrák	—.—
Unio-bank	—.—
Tiszai sorsjegy	108.—

Szelvényekre esedékes kamat okt. 30-án.

Magyar államadósság:

Magyar vasuti köles. 120 frtos darabonként 5%	1.98[33]
Magyar gömöri államvasuti zálogl. darabonként 5%	1.85.[41]
Magy. 1869. kelet. v. áll. kötv. elsőbbs. adom. 5%	4.95.[84]
Magy. 1873. kelet. v. áll. kötv. elsőbbs. ar. v. ezb 5%	1.65.[28]
Magyar 1876. kelet. v. áll. kötv. aranyb. 5%	1.65[28]
Tiszai és szegedi kölcsön drbonként 4%	0.32[22]
Magyar aranyjáradék 100 frt után 6%	1.98[83]
Magyar földtehermentesitési kötv. 100 frt után 5%	2.42.[80]
Erdélyi földtehermentesitési kötv. 100 frt után 5%	1.61[38]
Szőlődézsmaválts. kötv. 100 frt után 5%	1 53.[74]

Osztrák államadósság:

Osztrák államadósság papirért 5% 100 frt után	2 08[83]
Osztr. államadós. ezüstben jan.—jul. 5% 100 frt után	1.38[83]
Osztr. államadósság ezüstben apr.—okt. 5% 100 frt u.	0 33[83]
Osztrák államadósság kisorsolás 1860. egész 5%	9 94.[45]
Osztrák államadósság kisorsolás 1860. ötödrész 5%	1.93[89]
Osztr. államadósság kisorsolás 1854. egész 5%	4.87.[67]
Osztrák aranyjáradék 4% 100 frt után	0 32[22]
Pest város kölcsöne 1870. vagy 1871-diki 5%	1.98.[33]

Vasuti papirok:

Alföld-fiumei 5% drbként	3 30.[55]
Báttaszék-dombovár-zákányi 5% „	3 30.[55]
Déli vaspálya 5% „	4 98.[22]
Északkeleti vaspálya 5% „	3.30[55]
Erdélyi vaspálya 5% „	3.30[55]
Kassa-oderbergi 4% „	2 64.[45]
Osztrák állami 5% „	3.30.[55]
Pécs-barcsi 5% „	3 30.[55]
Tiszai 5% „	3 30.[55]

Záloglevelek:

Magyar földhitelintézet papirértéke 5½% 100 frt után	2.73[30]
Magyar földhitelintézet papirértéke 5% 100 frt után	2.48.[60]
Magyar földhitelintézet papirértéke 4½% 100 frt után	0.36.[25]
Magyar földhitelintézet ar. v. ezüst 120 frt után 5%	0.97.[33]
Magyar jelzálogbank 5½% 100 frt után	1.81.[80]
Magyar általi. földh. részvény-társaság 6% 100 frt után	2.48[33]
Magyar által. földh. részv.-társaság 5½% 100 frt után	2 27.[64]
Osztrák-magyar bank 5% 100 frt után	1.65.[28]
Pesti magyar kereskedelmi bank 6% 100 frt után	1.48[33]
Pesti magyar kereskedelmi bank 5½% 100 frt után	1.35.[98]

Elsőbbségek:

Báttaszék-dombovár-zákányi vasut 5% drbként	0.80.[55]
Dunagőzhajózási társaság 5% „	4.95.[82]
Északkeleti vasut 5% „	1 20[83]
Magyar-galicziai vasut 5% „	1.63[88]
Első erdélyi vasut 5% „	0.80.[55]
Kassa-oderbergi vasut 5% „	3 30.[55]

Sertés-kereskedelmi csarnok Budapest-Kőbányán.

Kőbánya, okt. 29. Az üzlet és árak változatlanok. Magyar öreg tulsulyu 55—56, fiatal nehéz 56½—57, közép 56½—57, könnyü 58—58½, szedett 52—55. Oláh nehéz 56, közép 55. Szerb közép 58, könnyü 57 kr. Az árak kilogrammonként értendők.

Amerika aratása.

A „New-York Paper" szerint Amerika aratása következő:

	Bushel
Nyugati államok	338,067.000
Déli államok	41.929 000
California és Oregen	38 000 000
Közép-Amerika	36,595.000
Colorado, Nevada stb.	11,100.000
összesen	465,691.000

Az aratási eredmény, Illionis és Jova, e két legjelentékenyebb termelő államban, az eddigi becslések mögött maradt és valószinü, hogy a cséplés után az összeredmény sem lesz több 450,000 000 bushelnél.

Az Egyesült-Államnak kivitele az utolsó esztendőben 185,000.000 bushelre rugott, mi egyenlő 64,750.000 hektoliterrel. Az ország fogyasztási szükséglete 261,000.000 bushelre becsülik is azért; az összeredményül 455,000.000 bushelt véve, a kivitelre marad 181,000.000 bushel azaz 64,400,000 hektoliter.

Burgonya.

London, okt. 24. Az üzlet az elmult héten nagyon csendesen folyt le a zord időjárás és hó esés sem kölcsönzött az üzletnek élénkséget. Jó német burgonya iránt mutatkozott ugyan élénkség, de az árak nem tarthatták magukat, mivel az erős hozatalok Skócziából leszállitották azokat.

Az árak következők: Legjobb veres 100—105, közép 75—90, közép 65—70, fehér 85—95, közönséges 60—75 sh. tonnánként.

Vásári tudósitás.

Lipcse, okt. 27. (Tüll és csipke) A divatirányzat az utolsó években a rococo és renaissancera tért és annak izléses mintáit utánozza. Élénken hatott a tüll és csipkeárura, mely magát a nővilágnál izlésessége által kedveltté tette. A tavasz óta a kereslet ugy aleucon-csipkében, valamint valódi és gyárilag készitett csipkében nagyon élénk, ugy hogy min-den készlet megvételtett, a szükségletnek meg sem felelt. — Ugyanily keresletnek örvendett a crémszinü csipke fentebbi nemben, mely a rüschek gyártásához szükségeltetik. Rüsch nagyon élénk czikk, mely a lipcsei nagykereskedők által egész világban elterjedt, eddig meglepő nagy mennyiségek rendeltettek, Trimming ugy mint ezelőtt a fehérnemü divathoz keresett, mihez az izletes déssin járul hozzá. Valódi guipure csipkére most kezdtek figyelmessé lenni, mi az Érczhegység lakoira nagyon örvendetes. Szász tarlatan és organdys is a franczia gyártmányokkal minden tekintetben versenyez, valamint száraz moll és indiai moll, utobbi nagyon gyengédszinü fehérben és crémeszinben, jelenleg nagyon kedvelt; nagy mennyiségben vásároltatott. Az alsó dunavidékekről is több vevők érkeztek és reményljük, hogy ezen fogyasztó vidékekről jövendőre nagyobb megrendelések érkeznek, mi kereskedelmünkre nagyon örvendetes volna. Egyptomból is voltak vevők s ugy tetszik, hogy ezekre a német czikkekben nagyobb összeköttetés képződik. Dániai és hollandi vevőket is láttunk, kik szükségleteiket fehérnemüben fedezték. Orosz vevők, kik a lipcsei vásárkor mindig tömegesen érkeztek, a rossz termés és a valuta csökkenése miatt csak csekély számmal voltak. A sok panasz ellenében, melyek sok czikkben hallatszanak, az egyszer hazai czikkünkre az ellenkezőt mondhatjuk. A szász géphimzés jelenleg virágzásnak örvend, az áru nagyon keresett, különösen Amerika és Anglia számára nagyon vásároltak. Mindennemü szőnyegben az árak emelkedtek, különösen brüsszeli szőnyegek, kevésbbé pedig Tapszsiry és Velvet szőnyegek. — Ez utóbbit a közönség keveset keresett, örvendve konstatáljuk, hogy a fogyasztók inkább a minőségileg és szinezeténél fogva sokkal jobb brüsszeli szőnyeget (Jacquard gép által előállitva) vásárolják. Mi a Dessin gyártmányát illeti csak a halványszinü török kompoziczióval adható el jobb áron. A jobb czikkek kivételével az ugynevezett skót két és háromszinü 180 centimeter széles szőnyegek szivesen vásároltatnak, mivel egyrészt olcsók, másreszt pedig ha divatszerüségre nem fektetik suly, nagyon tartósak. Nagy forgalom szőnyegben nem fejlődött ki, mivel már a vevők magukat a vásár előtt ellátták. Kivételt képeztek a kisebb szász és thüringiai gyártmányok, e falusi vevőknek szánt készitményekből, (tehénszőr és lenfonálból előállitott anyag) nagy mennyiséget hoztak be, mit könnyen elárusitottak. Különösen münchendorfi és nehány száz gyáros által hozott áru majd teljesen eladatott A fő kerdezősködés Jacquard és brüsszeli ugynevezett germania szőnyegekben volt. Vevők kelet és nyugati Poroszországból, valamint Vesztfália és D Inémeországból voltak jelen, utóbbiak gyártmánya nagy keresletnek örvend és a gyárosok jövendőre el vannak látva megrendelésekkel.

Napirend okt. 30-án.

Naptár. Szombat. Kath. Kolozska. Alfonz Protest. Kemény. Klaud. Görög Orosz. 18. Lukács.

Muzeum nyitva van a képtár d. e. 9 órától d. u. 1 óráig.

A tudomány és müegyetemi olvasókör vigalkozó estélye 6 órakor. Előadó Orsó Mátyás 4 é. joghallgató.

A kereskedő ifjak társulatának 15 évi fennállási ünnepélye saját helyiségében.

Képzőmüvészeti társulat őszi kiállitása d. e. 9-től d. u. 5 óráig (sugáruti palota). Belépti dij 9—12-ig 50 kr., d. u 1—6-ig 20 kr.

A „Präuscher"-féle anatomiai muzeum a Vigadóban d. e. 9-től d. u. 6 óráig.

Iparmuzeum a müesarnokban d. u. ½3—½6 óráig.

Muzeumi könyvtár nyitva d. e. 9 órától d. u. 6 óráig.

Egyetemi könyvtár nyitva d. u. 2—6.

Akadémiai könyvtár nyitva d. u. 2—6.

Állatkert nyitva egész nap.

Bergheer szellem-szinháza a sugáruton. Kezdete 7 órakor.

Hajóforgalom.

Okt. 29-én. A Duna balpartján következő vizijárművek kötöttek ki. Gény András 1 dereglye tengeri 397 mm. köles köles 60 mm. zab 251 mm. Dunaföldvárról. — Budai András mh. burgonya 25 mm. bor 4 hektoliter Tóthfaluból. — Stauber Lipót „Mária" mh. buza 1140 mm Dunaföldvárról. — Meleg Mihály mh. „Julcsa" buza 1700 mm. Tocsáról. — Schimágh János 2 dereglye káposzta 8000 drb Vaczról. — Lengyel Ferencz 1 dereglye hagyma 30 mm. Benedekről. — Farkas Ferencz mh. márványkő 400 mm. Süttőről. — Tokody Mihály 1 dereglye káposzta 7500 drb Párkányból. — Heim Brodésius hhajó tengeri 160 mm. Szigetujfaluból.

Kivonat a hivatalos lap okt. 29-ik számából.

Árverések a vidéken. Czinderi Mihály 427 frtra b. ingatl. nov. 8. Orosztonyban (Nagykanizsa.) Lukitz Szána 540 frtra b. ingatl. nov. 18. R.-Nagyszentmiklóson. Gligor Helena 518 frtra b. ingatl. nov. 22. Valkányon. Magyar Antal 400 frtra b. ingatl. nov. 20. Tapolczán. Meiz György 333 frtra b. ingatl. jan. 4. Nagy-Récsén (Nagykanizsa.) Folbei Katalin 470 frtra b. ingatl. nov. 22. Szilágy-Somlyón. Balázs Ferenczné 8240 frtra becs. ingatl. nov. 4. Alsó-Szemeréden (Ipolyság.) Nikola György 670 frtra b. ingatl. nov. 10. Alsó-Galdon Ivánesik István 668 forintra becsült ingatlanaira november 19. Darázson (Nyitra.) Radulovics Vasza 1167 frtra b. ingatl. nov. 6. Fehértemplomban. Fodor György 936 frtra b. ingatl nov. 12. Magyar-Szákoson (Buziás.) Komaromy Zsuzsanna 1964 frtra b. ingatl. nov. 8. Ujpesten. Őrhegy János 1356 frtra becs ingatl decz. 3 Ip.-Pásztón (Ipolyság.) Pomothi János 3568 forintra b. ingatl. nov. 22. Korhiban (Ipolyság) Nagy Terézia 518 frtra b. ingatl. nov. 5. Rékás (Czegléd.) S Tóth Lajosné 11503 frtra b. ingatl. nov. 26. Mezőturon. Popovics Istvánné 863 frtra b. ingatl. nov. 27. Rózsafalván (N.-Várad.) Nyanuzu Ivon 950 frtra b. ingatl. nov. 15 Szilason. Krausz Imre 330 frtra b. ingatl. nov. 15. Beleznán (Kaposvár.) Tóth Amália 1700 frtra b ingatl. nov 10. Kecskeméten. Buday Ignácz 1200 frtra b. ingatl. nov. 26. Szelőczén (Nyitra) Csató Ábrahám 1080 frtra b. ingatl. decz. 13. Csik-Szeredán. Básthy Barnabás 12636 frtra becs. ingatl. decz. 16. Karancskeszin (B.-Gyarmat) Bagi András 1180 frtra b. ingatl. nov. 8. Gyöngyösön. Lujansky Piada 605 frtra becsült ingatl. november 18. Pancsován. Bogyay Géza 70,000 frtra b ingatl. nov. 13. Remetén (Lengyeltóti.) Löffler Magdolna 676 frtra b. ingatl. nov. 4. Berkenyén (B.-Gyarmat.) Balogh Péter 2817 frtra b. ingatl. decz. 3. Vásáruton (Dunaszerdahely.) Szilvasy Flórián 12.0 frtra b. ingat. nov. 12. Tos-Nyarasdin (Galántán.) Lász Ignácz 11.005 frtra b ingatl. decz. 21 Bártfán. Szeghő, József 650 frtra becsült ingatl. nov. 18. Alsó-Szőllősön (Érsekujvár.) Csiba István 5813 frtra b. ingatl decz. 2, Várkonyon (Dunaszerdahely.) Novák József 773 frtra b. ingatl. decz. 7. Binóczon (Nagy-Szombat.) Deme Antal 9327 frtra b. ingatl. nov. 11. Imolán (Rimaszombat) Steinhard Jakab 7316 frtra b. ingatl. nov. 18. Bezdéden (Kisvárda) Bukorála Filakt 5459 forintra becsült ingatlanaira november 10. Perlaszon. Nemes Alexandruné 347 forintra b. ingatl. nov. 9. Dindon (N.-Enyed.) Mikus Miklós 657 frtra b. ingatl. nov. 27. V Szerdahelyen (Nyitra). Laden Mátyás 497 frtra b. ingatl. február 1. Hodason (Duna-Szerdahely). Weisz Farkas 5800 f. b. ingatl. nov. 15. Vaálon. Toma György 500 frt nov 9. Magyar-Szákoson (Temesvár). Klucsarits Lénárd 30'5 frtra b. ing. nov 23. Palovenen (Csáktornya). Kerti János 2356 frtra b. ingatl. nov. 16. Tengődön (Tamási). Barjaktárovits Gregor 3161 frtra b. ingatl. nov. 22. Pancsován. Stelenits János 2115 frtra b. ingatl. nov. 18. Kerék-Telekin (Veszprém). Roller István 750 frtra b. ingatl. nov. 4. Miskolcz Deák Gábor 851 frtra b. ingatl. decz. 13. Endrefalván. (B-Gyarmat). Dál Gyovai Imréné 1490 frtra b. ingatl. nov. 23. Szegeden. Hocza Anna 1723 frtra b. ingatlanai nov. 13. Iklodán (Buziás) Irgeszán Joszim 2982 frtra b. ingatlana nov. 11. R.-Szt-Mihályon (Temesvár.) Princz Emilia 597 frtra b. ingatl. nov. 12. Pancsován.

Csődhirdetmény. Regenbogen Sámuel gyulafehérvári keresk. ellen bej. decz. 7, perü. Rajnai Ignácz ügyvéd. Reiter Jakab budapesti keresk ellen bej. nov. 24. 25. és 26. id. tömegg. és perü. Décsy Imre ügyvéd Fleischer Herman debreczeni ékszerész ellen bej nov. 25. 26. és 27. perü. Ozory István ügyv. id. tömegg. Ujházy Sándor.

Csődmegszüntetés. Leonhard et Comp. piskii kereskedő ellen.

Pályázat a gölniczbányai kir. tvszéknél szolgai állomásra.

CSÁVOLSZKY LAJOS

felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos.

Elhaltak Budapesten október 28.

Kenyeres Mihály 56 é. rokkant honvéd IX. k. honvédmenház tüdővész. — Waschek István 19 é drótos utról tüdőlob. — Körmendik Fülöp Julia 39 é. napszámosnő IX. k. pipa u. 15. tüdővész. — Klein Lajos 34 é. napszámos IX. k. Csepelrakpart, hagymáz. — Katona Márton 39 é. faragó VI. k Laudon-utcza 5. tüdőlob. — Weber Florián 35 é. kocsis IV. k. sütő-utcza 12. mellszuródás. — Nagy Sarly Julia 53 é. hivatalnok neje III. k. vöröskereszt-utcza 18. vérhas. — Valigula Anna 2 é. napszámos leánya III. k. vörösvári utcza 18. görcsök. — Stangl Irma 3 é. kőmüves leánya I. k. gyökér u. 11. vörheny. — Berger Katalin 53 é. nyomdai szolga neje II. k. szegényháza, öngyilkosság. — Jahl Emilia 25 é mérnök neje II. k. Corvintér 5. tüdővész. — Mereniczky Róza 1 é kertész leánya VIII. k. Ludoviczeum 20. himlő, — Bar Ferencz 53 é. napszámos VIII. k. vig-utcza 22. hashártyalob. — Muchler Nándor 2 é. napszámos fia VIII. k. szigony-utcza 6. légcsőlob. Zermann Csermák Antonia 63 é. I k. aranykakas-utcza 23. szervi elfajulás. — Kupka István 39 é. napszámos I. k. Virág-utcza 2. tüdőgümő — Novák Kehl Vilma 52 é. zenész neje VII. k. kertész-utcza 23. gyomorfekély. — Latkovszky Albert 47 é. hivatalszolga VII. k Damjanich-utcza 1. szivbaj. — Lőrinczy József 1 é pályaőr fia Rákos bélhurut. — Szegfü Waczalik Mária 35 é. napszámosnő IX. k. pipa-utcza 11. tüdőlob. — Humann Lipót 64 é. kőmüves VII. k. dob-utcza 6. önlövés. — Petrás Borbála 2 é. Jánoskórházban roncsoló toroklob.

IDEGENEK NÉVSORA.

Nemzeti szálloda.

Szkó R igazg. Debreczen.
Magyary S. birt. Szt.-Márton
Hoitsy S. birt. Dános.
Barany R. birt. Temesvár.
Dr. Schönberger J. Eger.
Gruden J. mgzóné Esztergom
Jerabek A. mgzó Bécs.
Szendi A. ügyv. Szolnok.
Helfer A. mgzó Kalocsa.
Stein J mgzó Bécs.
Stöckl A. kdő Bécs.
Philippen K. mgzó Cetti.
Kemósdy L. kdó Kömlöd
Weiss A. kdó Eszék.
Senzel A. mgzóné Gyöngyös.
Fábián F. mgzóné Mohács.

Europa szálloda,

Br. Eder J. konzul Bukarest.
Schenk A. bankár Bécs
Figdor J. bankár Bécs.
Dr. Wiedrhofer B. cs.
Papper A. fldb. Bécs.
Mayr R. bank-igazg. Bécs.
Guttmann A. mgzó Bécs.
Kuppelwieser D. Wittkovitz.
Rott E. O. mgzó Bécs.
Maxime D. mgzó Páris
Vidal J. mérn. Páris.
Meynier Ch. bankár Páris.
Poissonier Ch. mérn. Páris.
Bavier V. mgzó Bécs
Eissler H. gyáros Bécs.
Guttmann M. fldb. N.-Várad.
Stern P. fldb. N.-Várad.
Majer L. mérn. Brescia.

Pannonia szálloda

Horner G. polgm. Gyöngyös.
Himfy J. birt. Gyöngyös.
Rosti S. birt. Velencze.
Nagy G. polgm. K.-Szt.-Márt.
Reiner S. birt. Pásztó.
Suhajda J. birt. Polyád.
Fleischer F. birt Borsod.
Deák L. fldb. Kecskemét.
Kaufman M. bérlő Versetz.
Andrásy J. mgzó Haraszti.
Stál G. vendéglős Szeged.
Gilitzer A. mérn. Pécs
Schweitzer J. kdő Gyöngyös.
Ehrenzweig F. gazda Perbete.

Vadászkürt szálloda.

Gr. Szapáry L Kassa.
Wagner J. szállodás Kassa.
Pongrácz Gy. fldb Nyitra.
Posztoczky Gy. fldb. Ráczalm.
Paasch O. porosz tiszt Berlin.
Ostreasy J. drágaszeres Bécs.
Raszmayer F. gab.-árus Tolna
Kéry J. fldb. Szeged
Laszkáry Gy. fldb. Romhány.
Marton P. fldb. Esztergom.
Lautschik M. fldb Érsekujvár
Gömöry S. b.-igazg. S.-Tarján
Ágoston K. mérn. Szegszárd.
Cristodor D kdő T.-Severin.
Singer L. kdő Bécs.

Orient nagy szálloda.

Petrin G. fldb Kutina
Komlósy L. fldb Lebeny.
Liptay J fldb. Tápió.
Fay B. fldb. Nograd.
Stielly G. fómérn. Losoncz.
Baumgartner S. Lemberg.
Stenitz M. kdó Arad.
Seukl G. mészáros Sütő.
Losittzer J. gyáros Bécs.
Menczer E kdő Bécs.
Bader J. kdő Frankfurt.
Erlich J. tan.-igazg. Tolcsva.

Arany sas szálloda.

Br. Majthényi B. A.-Maroth.
Lovassy A. birt. T.-Füred.
Göbel L. birt. Mocsó.
Simonyi J. birt. Turkeve.
Mucsy K. fldb-né Szabadka.
Voinics J. birt-nó Szabadka.
Hunyady D. ügyv. Tasnád.
Stein D. bérlő Aszód.
Mázor J. kdő Szarvas.
Hustá G. kdő Szihalom.
Novák L. főerd. Zólyom.
Vajekó A. birt. N.-Kőrös.

Erzsébet szálloda.

Vasady L. tan. Szöl.-Rigarda
Sarkány J. fldb. Kis-Kőrös.
Greiser A. mgzóné Miskolcz
Badiny Gy ügyv. Rimaszomb.
Guttman K kdő Ansbach.
Kalmár L. ügyv. Arad
Vida G. joggyak. Pozsony.
Szilágyi J. ügyv. Ráczkeve.

Fehér ló szálloda.

Pock K. fldb. Poroszló.
Szüts S. fldb. Heves.
Matzkó P. fldb. Pásztó.
Papik S. áll.-főnök Báton.
Bleuer A. kdő Kóka.
Schmutzer G. kdő Metzenszeif
Jakabovics kdő Czegléd.
Bauer J. kdő Jászkisér.
Neidhárd F. utazó Pécs.
Starcz S. hvtln. Zágráb.

Hungária szálloda.

Nannai T. fldb. Polgárd.
Sváb S. titk. Bécs.
Haas E. kdő Bécs
Oetkay F. fldb. Sopron.
Bing E kdő Páris.
Gr. Vay K. fldb. Miskolcz.
Rosenbaum M. kdő Szeged.
Schwarz S. kdő Kaposvár.
Komlósy N kdő Bécs
Dr. Matuska A. Ipolyság.
Dinei M. fhdn. Bruck.
Dr. Stael P. Bécs.
Schmid D. kedő Berlin.
Rochol S. fhdn. Bruck.
Meiszna E. mgzó Grácz.
Sgelreder V. gyógysz. Bécs.
Harson R. kdő Bécs.

BUDAPESTI SZINLAPOK.

Szombat, okt. 30-án

Nemzeti szinház.

PARBONI A. ur utolsó vendégjátékául:

RIGOLETTO.

Opera 4. felv. Irta Piave F. M. Olaszból ford. Nádaskay L. Zenéjét szerzette Verdi.

Mantua hg	Perotti	Marullo	Erdei
Rigoletto	Parboni	Borsa Mateo	Kiss D.
Gilda	Maleckyné	Ceprano	Törzsök
Sparafucile	Kőszeghy	Ceprano grófné	Rosenzweig
Magdaléna	Bartolucci	Porkoláb	Szalay
Giovanna	Smiduné	A hg aprédja	Gábos K.
Tallián	Tallián		

Kezdete 7 órakor.

Holnap, vasárnap okt. 31-én.

MUKÁNYI.

Vigjáték 4 felvonasban. Irta Csiky Gergely.

Népszinház.

Ötvenedszer.

BOKKÁCSCSÓ.

Nagy operett 3 felv. Szövegét irták Zell F. és Genée R. Forditotta Evva Lajos. Zenéjét szerzé Suppé Ferencz.

Személyek:

Bokkácscsó	Blaháné	Lambertucscsó	Együd
Pietró	Solymosi	Peronella	Rózai Irma
Szkaldza	Komáromi J.	Fiametta	Komáromi M.
Beatricze	Sziklai E	Leonettó	Hatvani
Lotteringi	Kápolnai	Utczai könyvárus	Karikás
Izabella	Csatai Zs.	Mariettá	Vasváriné

Kezdete 7 órakor.

Holnap, vasárnap október 31-én.

Blaháné Luiza asszony mint vendég.

A szerelem sötét verem.

Ered. szinmü dalokkal 3. felv. Irta Lukácsy Sándor.

Vár-szinház.

Az iskola-alap javára.

A FOURCHAMBAULT CSALAD.

Szinmü 5 felv. Irta Augier Emil. Forditotta Fáy J. Béla.

Személyek:

Fourchambault	Szigeti J	Rastiboulois	Vizvári
Fourchambaultné	Sz. Prielle	Bernardné	Felekiné
Leopold	Halmi	Bernard, fia	Nagy I.
Blanche	Márkus	Lotellier	Helvey

Kezdete 7 órakor.

Halóközlekedési utmutató.

Indulás

Budapestről Bécsbe indul	6 órakor	este
Budapestről Ujszőnybe indul	2 „	délut.
Budapestről Dömösre indul	4 „	délut.
Budapestről Mohácsra indul	12 „	délben
Budapestről Paksra indul	12 „	délel.

Budapestről Orsova—Galáczra (vasárnap, szerdán és pénteken) indul ... 11 „ éjjel.

Budapestről Zimonyba (kedden, csütörtökön, szombaton, minden állomást érintve, és vasárnap, szerdán és pénteken korlátolt állomás érintéssel) indul ... 11 „ éjjel.

Érkezés.

Bécsből Budapestre érkezik	este 6 óra után
Uj-Szőnyből Budapestre érkezik	reggel 8 óra után
Dömösről Budapestre érkezik	reggel 7 óra után
Mohácsról Budapestre érkezik	reggel 4 óra után
Pakról Budapestre érkezik	reggel 2 óra után
Galacz-Orsováról Budapestre érkezik	délután 3 óra után
Zimonyból Budapestre érkezik	délután 3 óra után

Vasut közlekedési utmutató.

A vonat indul.	A vonatok minősége	Indulási idő
Az osztrák államvaspálya indóházából.		
Budapestről—Vácz, Esztergom, Pozsony, Bécs felé a	gyors vonat „ „ szem. vonat „ „ vegyes von.	8 óra 10 p. regg. 2 óra 50 p. d. u. 9 óra 20 p. d. e. 9 óra 30 p. este 11 óra 35 p. d. e.
Budapestről Érsek-Ujvárig Budapestről Nagy-Marosig	„ „	4 óra 55 p. d. u.
Budapestről Czegléd, Szeged, Temesvár, Orsova felé	gyors vonat szem. „ vegyes „	10 óra 5 p. este 7 óra 30 p. reg. 6 óra 25 p. este
Budapestről Czegléden keresztül Szolnok, Arad, Temesvár felé	szem. vonat „ „	8 óra 25 p. regg. 8 óra 10 p. este
Budapestről Czegléden keresztül Püspök-Ladány, N.-Várad, Kolozsvár felé	gyors vonat szem. vonat „ „	10 óra 5 p. este 7 óra 30 p. regg. 6 óra 25 p. este
Budapestről Czeglédig	vegyes von.	3 óra 20 p. d. u.
A magyar államvasut (losonczi) indóházából.		
Budapestről Hatvan, Losoncz, Ruttka, Oderberg felé	gyorsvonat szem. vonat vegyes von.	6 óra — p. regg. 7 óra 34 p. regg. 3 óra — p. d. u.
Budapestről Hatvan, Miskolcz felé	gyors vonat szem. vonat vegyes von	10 óra 50 p. este 7 óra 34 p. regg. 9 óra 5 p. éjjel
Budapestről Hatvan, Miskolcz, Kassa, felé	gyors vonat szem. vonat	10 óra 50 p. este 7 óra 34 p. regg.
Budapestről Hatvanig	helyi vonat	9 óra 45 p. d. e.
A déli vasut (budai) indóházából		
Budapestről, Székesfehérvár, Kanizsa, Pragerhof, Trieszt felé	szem. vonat gyors „ vegyes von.	7 óra 10 p. regg. 5 óra d. u. 7 óra 45 p. este
Budapest Székesfehérvár felé	„ „	11 óra — p. d. e.
Budapest Kanizsa felé	„ „ szem. vonat	7 óra 45 p. este 7 óra 10 p. regg.
Budapest Székesfehérvár, Veszprém, Kis-Czell, Szombathely, Grátz	gyors von. szem vonat gyors von.	5 óra — p. d. u. 7 óra 10 p. reg. 5 óra — p. d. u.

A vonat megérkezik.	A vonatok minősége.	Megérkezési idő.
Az osztrák államvasut indóházába		
Bécs, Pozsony, Esztergom, Vácz felől a	gyorsvonat „ „ személy von „ „	2 óra 31 p. d. u. 9 óra 45 p. este 5 óra 38 p. „ 5 óra 57 p. regg.
Érsekujvárról Nagy-Marosról	vegyes von. „ „	12 óra 36 p. d. u. 8 óra 28 p. regg.
Orsova, Temesvár, Szeged, Kecskemét felől a	gyorsvonat szem. vonat vegyes „	7 óra 30 p. regg 8 óra 26 p. este 7 óra 55 p. regg.
Kolozsvár, Nagy-Várad, Püspök-Ladány, Arad, Szolnok felől	gyors vonat szem. vonat	5 óra 32 p. regg 8 óra 26 p. este
Czeglédről	vegyes von.	7 óra 55 p. regg.
A magyar államvasut (losonczi) indóházába.		
Oderberg, Ruttka, Losoncz felől	gyorsvonat vegyes von. „ „	11 óra 6 p. éjjel 12 óra 20 p. d. u. 7 óra 53 p. este
Miskolcz, Hatvan felől	gyors vonat szem. vonat vegyes von.	7 óra 33 p. regg. 7 óra 58 p. este 6 óra 30 p. regg.
Kassa, Miskolcz, Hatvan felől	gyors vonat szem. vonat helyi vonat	7 óra 33 p. regg. 7 óra 58 p. este 6 óra 50 p. regg.
Hatvanból	„ „ „ „	7 óra 58 p. este 10 óra 8 p. este
A déli vasut (budai) indóházába.		
Trieszt, Pragerhof, Kanizsa, Székesfehérvár felől	gyors vonat szem. vonat	8 óra 47 p. este 7 óra 38 p. reg.
Grátz, Szombathely, Veszprém felől	vegyes von. „ „	3 óra 58 p. d. u. 8 óra 25 p. d. e.
Győr, Pápa, Kis-Czell felől Kanizsáról	szem. vona vegyes von.	8 óra 26 p. este 2 óra 14 p. d. e.

Meteorologiai jegyzetek.

A meteorologiai magy. kir. központi intézet időjárási távirati jelentései 1880. évi okt. 29-ről, reggeli 7 óra.

Észlelési állomás	Légnyomás m. m.	Hőmérséklet C°	Szél iránya	Szél erősség	Felhőzet
Bregenz	751.6	+ 10.0	ENy	1	borult
Prága	744.7	+ 14.2	DNy	4	„
Bécs	745.7	+ 7.2	Ny	1	felhős
Sopron	744.2	+ 17 3	DNy	6	derült
Magyar-Óvár	745.9	+ 14.0	DK	3	felhős
Trencsén	746.8	+ 13.8	E	1	borult
Beszterczebánya	749.0	+ 8 5	—	—	—
Budapest	749 2	+ 12.6	DK	1	felhős
Szolnok	749.1	+ 10.8	D	4	„
Debreczen	752 4	+ 11.6	D	6	borult
Ungvár	749.8	+ 12.6	D	3	„
Szatmár	—	—	—	—	—
Nagy-Szeben	754.3	+ 8 9	DK	3	felhős
Orsova	756.9	+ 6 0	—	—	derült
Temesvár	755 3	+ 11.2	DNy	1	—
Szeged	752.0	+ 10.3	DNy	2	felhős
Csáktornya	748.6	+ 15.6	D	3	„
Zágráb	750.7	+ 15.3	DK	3	„
Fiume	754.9	+ 17.8	D	1	derült
Pola	753.0	+ 18.0	DNy	1	felhős
Lesina	—	—	—	—	—
Selmeczbánya	749.4	+ 8.8	ENy	2	borult

A megelőző 24 óra alatti tüneméynek. A légnyomás mindenütt sülyedett, M.-Óvárt 7.2 mm.-rel A hőmérsék mindenütt kevéssel emelkedett, Trencsénben 5 0 fokkal. Eső: Prága 5, Bregenz 3, Sopron 1, Fiume 23 mm. Ozon Budapesten nappal 1, éjjel 4.

Vizállás és időjárás.

Október	Névszerint	Méter 0 fölött	Méter 0 alatt	Változik:	Időjárás
29	Budapesten	3.51	—	áradó	tiszta
29	Pozsony	3 31	—	apadó	száraz
29	M.-Szigeten	1.03	—	„	felhős
29	Szatmáron	1 70	—	„	„
29	Tokajban	4.95	—	áradó	tiszta
29	Szolnokon	3 85	—	„	felhős
29	Szegeden	3 38	—	„	„
28	Aradon	0 88	—	„	„
28	Becskereken	-	—	—	—
28	Bezdánnál	—	—	—	—
28	Verbászon	—	—	—	—
29	Eszéken	2.59	—	apadó	felhős
29	Barcsen	1.10	—	„	száraz
29	Sziszeken	4.30	—	„	—
29	[illegible]	2.47	—	áradó	tiszta
—	Ujvidéken	—	—	—	—

Sorsolási naptár 1880. évi november hóra.

Huzás napja	A sorsjegy neme	Fő-nyeremény	Legkisebb nyeremény	Kifizetés napja
2	Osztrák állami sorsjegy 1860-ból	300000 frt o é.	600 frt o. é.	1881. február 1.
2	Amsterdami iparpalota-sorsjegy 10 frtos	1100 holl. frt	17 hollandi frt	1881. február 1.
2	Braunsveigi 20 talléros sorsjegy	Nyereményh.	1880. decz. 31.	—
2	Bukaresti 20 frankos sorsjegy	100,000 frank	20 frank	1881. márczius 5.
2	Finn 10 talléros sorsjegy 1868-ból	15,000 tallér	12 tallér	1881. február 1.
2	Florencz város 250 frankos sorsjegye á 4% 1868-ból	35,000 frank	500 frank	1881. ápril 1.
2	Neuenburgi 10 frankos sorsjegy	5000 frank	12 frank	1881. február 1.
2	Genua város 150 lirás sorsjegye	80,000 lira	165 lira	1881. február 1.
2	Lüttich város 100 frankos sorsjegye 1860-ból	10,000 frank	100 frank	1881. február 1.
2	Oldenburgi 40 talléros sorsjegy á 3% 1871-ből	10,000 tallér	10 tallér	1881. február 1.
2	Szász-meiningeni 7 frtos sorsjegy 1871-ből	Nyereményh.	1880. decz. 1.	—
2	Svéd 10 talléros sorsjegy	10,000 tallér	13 tallér	1881. február 1.
2	Belga 3%-u községi kötvény á 100 frank 868-ból	15,000 frank	100 frank	1881. ápril 1.
2	Reggio város 120 frankos sorsjegye á 3½% 1871-ből	15,000 frank	120 frank	1881. márczius 1.
2	Verviers város 100 frankos sorsjegye á 3% 1873-ból	15,000 frank	125 frank	1881. márczius 1.
2	Albrecht-pálya elsőbbségi kötvényei	—	—	1881. január 2.
2	Prágai vasipar elsőbbségi kötvényei I. kib	—	—	1881. május 1.
2	Morva italmérés-megváltási kötvények	—	—	1881. május 1.
2	Észak-nyugoti pálya elsőbbségei lit. B.	—	—	1881. május 1.
5	Páris város 500 frankos sorsjegye 1875-ből	100,000 frank	500 frank	1880. november 25.
10	Páris város 500 frankos sorsjegye 1876-ból	100,000 frank	1000 frank	1880. november 25.
15	Ausbach-Gunzenhauseni 7 frtos sorsjegy	Nyereményh.	1880. decz. 15.	—
15	Antwerpen város 100 frankos sorsjegye 1874-ből á 3%	100,000 frank	100 frank	1880. deczember 15.
15	Brüsszel város 100 frankos sorsjegye á 3% 1867 ből	12,000 frank	115 frank	1881. január 2.
15	Freiburg kanton 15 frankos sorsjegye	40,000 frank	19 frank	1881. február 15.
15	Lüttich város 100 frankos sorsjegye 1874-ből	10,000 frank	100 frank	1881. január 2.
15	Nápoly város sorsjegye 1871-ből	20,000 lira	250 lira	1881. február 1.
20	Barletta város 100 frankos sorsjegye 1870-ből	50,000 frank	50 frank	1881. május 20.
20	Brüsszel város 100 frankos sorsjegye á 3% 1874 ből	30,000 frank	125 frank	1881. május 1.
26	Badeni 35 frtos sorsjegy	Nyereményh.	1880. decz. 31.	—

A budapesti áru- és értéktőzsde hivatalos árjegyzései (azonos a P. Lloydéval) október 29.

Termény		Irányzat	Minőség hektol.	Ár 100 kilogramm. frttól	frtig	Minőség hektol.	Ár 100 kilogramm. frttól	frtig
Buza								
Tiszavidéki	uj	lanyha	74	—.—	—.—	75	12 10	12 20
"	"		76	12 30	12 40	77	12 45	12 50
"	"		78	12 60	12 70	79	12 75	12 80
"	"		80	12 85	12 90	81	—.—	—.—
Tiszavidéki	uj	"	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
"	"		76	—.—	—.—	77	—.—	—.—
"	"		78	—.—	—.—	79	—.—	—.—
"	"		80	—.—	—.—	81	—.—	—.—
Pestvidéki	uj	"	74	—.—	—.—	75	11 85	11 95
"	"		76	12 05	12 15	77	12 20	12 25
"	"		78	12 30	12 35	79	12 40	12 50
"	"		80	12 55	12 60	81	—.—	—.—
Pestvidéki	uj	"	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
"	"		76	—.—	—.—	77	—.—	—.—
"	"		78	—.—	—.—	79	—.—	—.—
"	"		80	—.—	—.—	81	—.—	—.—
Fehérmegyei	uj	"	74	—.—	—.—	75	12 10	12 20
"	"		76	12 35	12 40	77	12 45	12 50
"	"		78	12 60	12 70	79	12 75	12 80
"	"		80	12 85	12 90	81	—.—	—.—
Bácskai (?) éjszakk.	uj	"	75	11 45	11 55	76	11 65	11 75
"	"		77	11 80	11 85	78	11 90	11 95
"	"		79	12 05	12 15	80	12 20	12 30

Termény		Irányzat	Faj	Minőség hektoliterenk.	Ár 100 kilogrammként frttól	frtig
Rozs	uj	szilárd	—	70—72	10.10	10 35
Árpa	"	"	takarmány	60—62	6.20	6 40
"	"	"	égetni való	62 64	7.30	8.10
"	"	"	sörfőzdei	64—66	8.30	9 30
Zab	"	"	—	37—40	6 15	6 40
Tengeri	ó	szilárd	bánsági	75	7.85	7 90
"	"	"	másnemű	73	7 80	7 85
Köles	uj	"	—		6.—	6 25
Repcze	uj	"	káposzta	nélkül	12 ⁵/₈	12 ⁴/₈
"	"	"	bánsági		— —	— —

Szokványgabona határidőre	Irányzat			100 kilogramm árubau
buza	lanyha	tavaszra	12 17½	12 22½
"	"	őszre	11 55	11 65
"	"	október		
tengeri	szilárd	1881 május—jun.	6 12½	6 17½
zab	"	tavaszra	6.40	6 45.—
"	"	őszre	—.	—.—
repcze k.		aug.—szeptemb.	— —	— —
rep. bánsági		julius—auguszt.	— —	— —

Szilva lanyha bosn. hord. p. 16 90 á. 17.40 zsák p. 17 40 á. 17 85 zsrb. h. 16.— á. 16 50
Szesz szilárd p 34 50 —.— áru 35
Szesz szilárd élesztő p 35 50 á 36 —

Értékpapirok

	Utolsó árkelet pénz	áru
Államadósság		
Magyar vasuti kölcsön 5%	122 75	123 —
" 100 frt egyes darabokban 5%	123 —	123 50
Gömöri államvasuti záloglev. 5%	— —	— —
Magyar keleti vasut ált.-kötv. (elsőbbs) adóm. 1869-ről 5%	80 75	81 —
" " " 1876-ról 5%	97. -	97 50
" " államkötv. az 1876-ról 5%	84 50	84 75
" nyeremény-kölcsön 100 frt	108.50	109.—
" 50 frt	107.50	108.-
Tiszai és szegedi sorsjegy-kölcsön 4%	108 10	108 30
1871-iki magyar államk.-kölcsön v. ezr. f. cs. 5½	100.—	101 —
1872-iki " v. ezr. f. cs. 5½	— —	— —
Magyar aranyjáradék 6% adómentes	107 10	107. 25
Földtehermentesitési kötvények 5%	95 25	95.75
" 1867. záradékkal 5%	94 50	95.—
" temesi 5%	93.75	94·25

Értékpapirok

	Utolsó árkelet pénz	áru
Erdélyi földtehermentesitési kötvények 1867. záradékkal 5%	93.25	93.75
" horvátországi 5%	— —	— —
" erdélyi 5%	93 50	94 —
Magyar [illegible] jel. úrbéri váltság. kötv. (100 frt) 5%	90 —	91 —
Szőlődézsma váltsági kötvény (100 frt)	94.—	94 50
Magyar kir. pénztárjegyek 6 hóra (100 frt)	— —	— —
Osztrák államadósság papírban 5%	71 80	71 95
" ezüst kamat jan.—jul. 5%	72 80	72 95
" apr.—okt. 5%	72 80	72 95
Osztrák aranyjáradék 4 kamat	86 75	87 —
Osztrák államadósság kisorsolással 1860-ból á 500 frt	129 50	130 —
" 1860-ból á 100 frt	132 —	132 50
" 1864-ből á 100 frt	172 50	173 —
" 1864-ből á 50 frt	172 —	172 50
Pest város kölcsöne 1870-ből 6%	102 50	103 —
" 1871-ből 6%	102 50	103 —

Értékpapirok

	Osztal. 1879-re	pénz	áru
Bankok.			
Ált. m. municip. hitelb. befiz. 200 frt	12 —	114 —	114 50
Angol-osztr. bank 120	9 —	86.—	87 —
Franko-m. b. lesz. a. 200	— —	—.—	— —
Horvát leszámitoló-bank 100	4.—	48 —	53 —
Iparbank, budapesti 80	— —	— —	— —
Kisbirt. földh.-intézete 100	— —	—.—	— —
Közp. ipartárs. hitelint. 140	2 —	— —	— —
Lipótv. bank r.-társ. 100	— —	— —	— —
Magy. ált. földh. r.-társ. 200	25 —	247 —	248 —
Magy. ált. hitelb. 100	— —	70	71 —
Magy. jelzálog hitelb. 100	17 —	119 50	119 75
Magy. lesz. és pénzváltób. 100	18 —	278 —	278.30
Osztrák hitelintézet 300	— —	812 —	815. -
Osztr.-magyar bank 150	— —	154	156.—
I. magyar iparbank 150	— —	— —	—.—
I. magy. ipárb. II. kib. 500	— —	615 —	620 —
Pesti keresked. bank 100	42 —	— —	— —
Pest-budai kézm. bank 100	7.—	— —	— —
Tiszaeki hitelbank 100	—.—	1.0 —	110 50
„Unio" bank	7 —		
Biztositó társulatok.			
Első magy. bizt. társ. befiz. 1000 frt	200.—	3500 —	3550 —
Magy.-francz. bizt. társ. 50	90 —	1090 —	1110 —
Pannonia viszb. társ. 300	— —	— —	—.—
Pesti bizt. intézet 100		120.—	130 —
Unio viszbizt. társ. 300			
Gőzmalmok.			
Concordia malom befiz. 500 frt	—.—	485.—	490 —
Első budapesti 500	—.—	1375 —	1385 —
Erzsébet sz. m. ált. j. nélk 200	30.—	218 —	220 —
Erzsébet malom II. kib. 70	40 —	210 —	212 —
Hengermalom 600	75.—	660 —	670 —
Luisa szelv. nélk. 160	50 —	210.—	213 —
Molnárok és sütők 200	50 —	323 —	327 —
Pannonia szelv. nélk. 1000	200 —	1080 —	1100 —
Victoria 300	200 —	425 —	428 —
Közlekedési vállalatok.			
Alföld-fiumei 200	— —	153 —	154.-
Báttaszék-dombovári 200	— —	— —	— —
Déli vasut 200	— —	81.—	81 50
Északkeleti vasut 200	—.—	144.—	144 50
Erdélyi vasut 200	— —	137.25	137.75
Győr-sopron-ebenfurthi vas. 200	—.—	—.—	— —
Kassa-oderbergi vasut 200	— —	126 50	127.—
Osztrák államvasut 200	— —	276 —	276.50
Pécs-barcsi vasut 200	—.—	— —	— —
Tiszavidéki 200	— —	243 —	244 —

Értékpapirok

	Osztal. 1879-re	pénz	áru
Osztr. dunagőzhajózási társ. 500	6 —	99 —	98 —
Budai hegypálya 700	24 —	363 —	369 —
Pesti közuti vaspálya 200	— —	193 —	200 —
" " " élv. jegy			
Takarékpénztárak.			
Budapest III. kerületi 50	— —	— —	— —
Czeglédi	— —		
Országos központi 100	9 —	149 —	150 —
Pesti első hazai 1000	225 —	3780 —	38 0 —
Pest-budai fővárosi 200	30 —	430 —	432.—
Pest-külvárosi 150	4 —	70 —	71.—
Pakracz-daruvár-kutinjai 50	— —	— —	—.—
Vas-zalamegyei első 100			
Különféle vállalatok.			
Alagut befiz. 105 frt	7 —	103 —	105 —
Ált. waggon-kölcsönző trs. 80	—.—	— —	— —
Franklin-Társulat 150	30·—	143 —	150 —
Ganz és társa vasöntöde 400	24·—	491 —	493 —
Gschwindt-féle szeszgyár 200	12.—	310 —	320
Gyapjum. és biz. e. m. 200	26.—	205 —	215
Keresked. test. épülete 210	40·—	535 —	550
Könyvny. „Athenaeum" 200	50.—	550 —	555
" Pesti részv.-társ. 500	—.—	640	660 —
Kőszén- és téglagyár (Drasche) 200	—.—	131.50	132 —
Pesti épitő-társaság 85	—.—	— —	— —
Rima-murányi vasmű	— —	— —	—.—
Salgó-tarjáni kőszénb.	7.—	109 50	110 —
Salgó-tarjáni vasöntöde 100	15.—	136 —	138 —
Schlick-féle vasöntöde 100	— —	163 —	165 —
Serfőzde első magyar 200	40.—	600	610
Sertéshizlaló 500	20 —	187 —	189
Sóskuti kőbánya 200	— —	33 —	33 —
Spodium és csontlisztgyár 200	— —	285 —	290
Szálloda-részvénytársaság 200	—.—	— —	— —
Tégla és mészégető ujlaki 200	— —	1 3 —	1 5 —
Téglagyár, kőbányai 160	— —	172 —	173 —
Záloglevelek.			
Magy. földh. int. papir érték 5½%		100.75	101 —
" 5%		98 ⁷/₈	99 ¹/₈
" 4½%		91 25	91.50
" arany v. ezüst 5%		118 25	118 50
" jelzálogbank 5%		96 75	97 25
" ált. földh. részv. társ. 6%		105 —	105 50
" 5½%		99	100 —
Osztr.-magyar bank p.p. 5%		— —	— —
Osztr.-magyar bank o. é. 5%		101.75	102.—
Pesti magy. kereskedelmi bank 6%		101 25	101.50
Pesti magy. kereskedelmi bank 5½%		100 25	100 50

Értékpapirok

	Utolsó árkelet pénz	ár
[illegible]	—.—	— —
„Albina" tak. és hit. int. 6%	98.—	98 50
Elsőbbségek.		
Báttaszék-Dombovár-zákányi vasut befiz. 200 frt 5%	79 50	80 50
Dunagőzhaj. társ. 500 6%	— —	—
" 100/200 5%		
Észak-keleti vasp. 5% befiz. 200 frt	82 —	82 50
" " ar. 5% 300	102 —	102 50
" " ar. 6% 1000	— —	— —
Magy.-gallczia vasp. 5% 300	—.—	—
M. vas. els. kölcs. beruh. ezüst ar. 200/1000	— —	— —
I. erdélyi vaspálya 5% 200	80 —	80 50
Győr-sopron-ebenf. vas 5% 200	— —	— —
Kassa-oderbergi vasut 5% 300	87 —	87 50
K.-oderb. v. (sp.-tarn. v.) 5% 300	— —	— —
" (osztr. v.) 5% 200	— —	—.—
" (m.-v.) 5% 200	— —	— —
Osztr. állami vasut 5%	—.—	—.—
Tiszavidéki vasut 5% 100	— —	— —
Budapesti lánczhid 6% 100	102 —	103 50
Budapesti malom 6% 100	—	—
Kőszén és téglagy. kötv. 6% 100	—	—.—
Lloyd- és tőzsde-épület 6% 100	93 —	93 50
Magánsorsjegyek.		
Osztrák hitelintézet	177 -	178 —
Pénznemek.		
Cs. kir. arany (vert)	5 63	5 65
Cs. kir. arany (kör.)	5.61	5 63
Osztrák-magyar 8-frtos arany	9 34	9 35
20-frankos arany	9 34	9 35
Török aranylira	— —	— —
Osztrák és magyar ezüst	— —	— —
Német birod. bankj. 100 márkáért	57 85	57 95
Váltók árfolyama. (3 hóra.)		
Német bankpiaczok 100 márk 5%	57 50	57.65
Amsterdam 100 holland frtért 3%	— —	— —
Brüssel 100 frankért 3½%	46 10	46.20
Páris 100 frankért 3%	46.15	46.25
Marseille 100 frankért 3%	— —	— —
Svájczi pénzpiaczok 100 frkért 3%	46 10	46 20
Zürich 100 frankért 3½%	46 10	46 20
London 10 font sterlingért 2½%	117 20	117 35
Szentpétervár 100 rubelért 6%	— —	— —
Milánó 100 lire nuovo ital. 4%	— —	— —

Bécsi tőzsde októb. 28.

A. Államadósság 100 frt.	Pénz	Áru
Egységes járadék, jegy. máj.—nov. 5%	71.85	72.—
" feb.—aug. 5%	71 95	72.10
" ezüst. jan.—juli. 5%	72 75	72.90
" apr.—okt. 5%	72.80	72.95
Sorsolással 1854-ből 250 ft sorsj. pp. 4%	122.75	123.25
1860-ból 500 ft o. é. 5%	129 75	130.25
1860-ból 100 ft 5%	132.	132 50
1864-ből 100 ft	172.50	173 —
1864-ből 50 fr.	172. -	172 50
Como járadék 42 lira	29.—	30.—
Államjószági jelzáloglevél 120 ft 5%	144. -	—.—
Osztr. pénztári jegyek 100 ft 5%	100.30	100 70
Osztr. arany rente 4%	87.10	87 25
B. Földteherm. k. 100 frt pp.		
Csehországi 5%	104.50	—.—
Bukovinai 5%	96.	97.—
Galicziai 5%	97.50	98.—
Karintiai 5%	98.—	—.—
Krajna és tengerparti 5%	101. -	102. —
Morvaországi 5%	102.50	103.50
Alsó-ausztriai 5%	104 50	105.50
Felső-ausztriai 5%	102.50	—.—
Salzburgi 5%	100.50	—.—
Sziléziai 5%	98.—	—.—
Stiriai 5%	104.25	104.75
Tiroli 5%	98.—	—.—
Horvát- és szlavonországi 5%	96.—	97.50
Erdélyi 5%	93. -	93 75
Temesi bánság 5%	94 —	94 75
" 1867-iki sorsolási záradék 5%	93 75	94.25
Magyar 5%	95.—	95.75
" 1867-iki sorsolási záradék 5%	94.25	94 75

C. Más közkölcsönök.	Pénz	Áru
Dunaszabályozási sorsj. 100 frtos 5%	112.80	113.-
Magy. aranyrente adómentes 100 ftos 6%	107.65	107.80
Magy. vas. kölcs. 120 frt 5%	123. —	123.50
Gömöri államvas. záloglevel 150 frt 5%	80.40	80.80
Keleti vasuti els. 1869 adóm. 100 ft 5%	97.20	97.50
Magy. államkötv. 1873. adóm. 100 ft 5%	84.25	84 50
Magy. állami kötv. 1876. 100 ft 5%	108 50	109 —
Magy. nyeremény 100 frt	—.—	—.—
" állami kölcs. 1871. 3 millió 5%	—.—	—.—
" 1873. 5.400,000 5%		
szőlődézsma-váltság 100 frt 7%	93.50	94.50
Pestvárosi kölcsön 1871. 100 frt 6%	—.—	—.—
Bécs városi kölcsön visz. ez. 100 ft 5%	102.60	103.—
Bécs városi kölcsön 100 ft 5%	115.25	115.50
Török vasuti kölcs. 400 fra. kam. nélkül	14.50	15.—
D. Bankok részvényei.		
Angol-osztr. bank 200 ftos 120 ft bef. 5%	114.—	114 25
Magy. ált. földh. r. 200 ftos 70% bef. 5%	—.—	—.—
Osztr. földh. int. 200 ftos 40% bef. 5%	232 50	233.50
Keresk. és kézm. hitelint. 160 frtos 6%	279.75	280.-
Magy. ált. hitelbank 200 ftos 5%	247.50	248.—
Alsó-ausztriai leszám. társ. 500 ftos 5%	765.—	775.—
Bécsi giró-és pénztáregylet 200 ftos 5%	—.-	—.—
Osztr. jelzál. bank 200 frt. bef. 25% 5%	84 —	86 —
Magy. ált. municip. és hit. 200 frt 5%	—.—	—.—
Osztrák-magyar bank 600 frt 5%	813.—	815.—
Unió-bank 100 frt 5%	110.75	111.—
Forgalmi bank ált. 140 frt 5%	128.25	128.75
Bécsi bankegylet 100 frt 5%	136.75	137 25

E. Közlekedési vállalatok részv.	Pénz	Áru
Albrecht pálya 200 frt	72.50	73 50
Alföld-fiumei pálya N.-Eszék 200 frt 5%	152.50	153.—
Báttaszék-dombovár-zákányi p 200 5%	144	144·50
Osztr. dunagőzhaj. társ. 500 ftos pp. 5%	540.—	542.—
Erzsébet pálya 200 frt p. p. 5%	188.	188.50
Lincz-Budweis 200 frt 5%	170. -	—.—
Ferdinánd északi pálya 1000 ft pp. 5%	2410.—	2420.—
Ferencz-József pálya 200 frt 5%	168,50	169.—
Pécs-barcsi pálya 200 frt 5%	186	187.—
Károly-Lajos gallicziai pálya 200 frt 5%	270 75	271,25
Kassa-oderbergi pálya 200 frt 4%	126.75	127.25
Lemberg-czernowitz-jassi p. 200 frt 5%	163 —	163 50
Osztrák-magyar Lloyd 500 frt p. p. 5%	570 —	572 —
Osztrák-északnyugati 200 frt 5%	176 25	176 75
Rudolf pálya 200 frt 5%	163. 0	164 50
Első erdélyi pálya 200 frt 5%	137.50	138.—
Osztrák államvasut-társaság 200 frt 5%	274 50	275.-
Déli pálya 200 frt 5%	80.75	81 25
Dél-északnémet összekötő p. 200 pp. 5%	137.50	138
Tiszavidéki pálya 200 frt 5%	243 —	243 50
Bécsi Tramway 200 frt 5%	238 —	238 50
Magyar gácsországi pálya 200 frt 5%	149 25	149.75
" északkeleti pálya 200 frt 5%	144.50	145. —
M. nyugati székesfeh.-grázi 200 frt 5%	147	147 50
F. Ipar és keresk. vállal. részv.		
Osztrák ált. épitőtársaság 200 frt	13.—	13 50
Innerbergi bányatárs. 200 frt	88.—	88.50
Liesingi sörfőzde 100 frt 5%	50.—	51 —
Salgó-tarjáni kőszénbány 100 frt 5%	108.—	112 —
Bécsi fegyvergyár 100 ftos 5%	158 —	159 —

	Pénz	Áru
Pesti ált. waggon-kölcs. társ. 80 frt 5%	32 —	33.—
Bécsi épitőtársaság 100 frt	—.—	—.—
G. Záloglevelek.		
Osztr. ált. földhitelint. sors. 5% ar. v. ez.	117.—	117.50
" 33 éves visszaf. 5%	100.—	100 50
Osztrák-magyar bank o. é. 5%	101 95	102.10
Osztr. jelzálogbank 10 év visszaf. 5½%	99.75	101.50
Első osztr. takarékp. 5½% 30 év	105.40	105.60
Magyar ált. földhit. részv. társ. 5½%	98.	99.—
Magyar földhitelintézet 5½%	101.	101.5
" aranyban 5%	118 25	118.75
" jelzálogbank 5½%	87.50	88 25
H. Elsőbbségi kötvények.		
Albrecht pálya 200 frt 5% ezüst	88 50	89.—
Alföld-fiumei pálya 200 frt 5% ezüst	83 25	83.75
Báttaszék-domb.-zákányi 200 frt 5% ez.	79.50	80.—
Dunagőzhajózási társaság 200 frt 5%	—.—	—.—
" 200 frt 6%	108.	108.50
Erzsébet pálya 100 frt 5% ezüst	97.75	98.25
Erzsébet p. 200 frt o. é. 5½% 1862-ki kibocs.	97.50	98. -
Ferdinánd északi pálya 100 frt p. p. 5%	105.75	106.50
" 100 frt o. é. 5%	102.	—.—
" 100 frt ezüst 5%	105.25	105.75
Ferencz-József pálya 200 frt ez. 5%	99 85	100.—
Pécs-barcsi pálya 200 frt ezüst 5%	93.—	100.—
Károly Lajos gácsi pálya 300 frt 5%	—.—	105 50
Kassa-oderbergi pálya 200 frt ez. 5%	86 80	87.10
Sparjes-tarnovi pálya 300 frt ez. 5%	80 —	80 25

	Pénz	Áru
Lemberg-czern.-jassyi p. I. kib. 200 frt	90 25	90.75
" II. 200 frt ez.	92 75	93.25
" III. 300	89 75	90.—
Osztr. észak-nyugati pálya 200 ft ez. 5%	100 25	100 50
Rudolf-pálya 300 frt ez. 5%	93.30	93.60
Erdélyi-pálya 200 frt ez. 5%	80 75	81.
Osztr. állampálya 500 frank 3%	175.—	175.50
" 1874. kib. 500 frank 3%	171.—	—.
Déli pálya 500 frank 3%	123. -	124 —
" 200 frt arany 5%	118.—	118.50
Dél-északnémet összek.-pálya 100 frt 5%	93.—	94.
" 1872. k. 100 frt 5%	93.50	89 75
Tiszavidéki pálya 100 frt 5%	88.75	89 25
Magyar-gácsorsz. pálya 100 frt 5%	85 25	85 50
Magyar-nyugati pálya 100 frt 5%	89 —	89 50
I. Magánsorsjegyek.		
Hitelintézet 100 frt o. é.	177.—	177 50
Clary 40 frt p. p.	38.—	40.—
Dunagőzhajózási 100 frt p. p.	102.50	103.50
Innsbruck városi 20 frt o. é.	23.50	24.50
Keglevich 10 frt p. p.	16.50	17.—
Krakkói sorsjegy-kölcsön 20 frt o. é.	20.—	20.50
Laibachi díjsorsjegy 20 frt o. é.	23.50	24.
Buda városi kölcsöne 40 frt o. é.	37.—	39.
Pálffy 40 frt p. p.	37 —	37.25
Rudolf alapitvány 10 frt o. é.	17.—	—.—
Salm 40 frt p. p.	48 75	49.25
Salzburgi díjsorsjegy 20 frt o. é.	21.	22.—
St.-Genois 40 frt p. p.	47.25	47.75
Stanislau városi 20 frt o. é.	23.50	24.50
Trieszt város 100 frt p. p.	125.75	—.—
" 50 frt o. é.	57. -	—.—

	Pénz	Áru
Waldstein 20 frt p. p.	32 70	33 —
Windischgrätz 20 frt p. p.	42 50	43 —
Váltók (3 hóra.)		
Amsterdamra 100 hol. frt 3½%	96 65	96 75
Brüsszel 100 frk 3½%	—	—
Német bankpiaczok 100 m. 4%	57 20	57.35
London 10 font sterl. 3%	117 20	117 35
Milánó 100 lira 5%	—	—.—
Marseille 100 frk 3%	—	—
Páris 100 frk 3%	46 15	46 25
Zürich 100 frk 3½%	46 15	46.30
Pétervár 100 rubel 6%	—	—
A valuták árfolyama.		
Cs. arany	5 61	5 63
" " rendes	5.63	5 65
Osztrák-magyar 8 frt. arany	—	—
20 frankos arany	9 34	9 35
20 márk, darabja	11 55	11 58
Orosz imperiale	9 68	9 70
Sovereigns	11 73	11 78
Török arany líra	10 63	10 70
Mária Terézia tallér	—	—
Egyleti tallér	—	—
Ezüst	—	—
Ezüst rente szelvény	—	—
Német bir. bankjegy	57 80	57 90
Orosz papír rubel	1.17⁵	1 17⁵

HIRDETESEK.

Harmincz éven át szenvedtem én 72 éves aggastyán, köhögés és testi gyengeségben, s fel is hagytam már mindenféle reménynyel; 21 palack Hoff-féle malátakivonat ismét meggyógyitott. Gyógyulásom a csodával határos. Ezt nyilvánosságra óhajtottam hozni, a hasonló bajokban szenvedők számára

A csaknem minden európai állam cs. kir. udv. szállitója **Hoff János** urnak, cs. kir. tanácsos, a koronás arany érdemkereszt tulajdonosa, Bécs, Graben, Bräunerstrasse 8.

Harmincz éves köhögés gyötrött oly mérvben, hogy végtére is, miután 72 éves kort értem, alig voltam már képes lélegzetet venni. Már minden életreménynyel fel is hagytam, miután már meg sem birtam mozdulni. Egy barátom, ki azelőtt hasonló bajban szenvedett, mint én, szerencsésen kigyógyitotta magát a Hoff-féle malátakivonat-egészségi sörrel, nekem is tanácsolta ezen gyógykészitmény használatát. Szerencsém volt, hogy szótfogadtam neki. — Valódi csoda történt velem, mert 21 palaczknak elhasználása után köhögésem legkellemesebb meglepetésemre végkép elhagyott, s azonfelül még erőm is visszatért, s most minden nehézség nélkül képes vagyok a legnagyobb utakat is megtenni. Ohajom az, miszerint ezen esemény nyilvánosan köztudomásra tétessék, miszerint mindazok, kik oly bajban szenvednek mint a minőben én szenvedtem, megtudhassák, hol érhetik sulyos bajuknak gyors végét.

Berlin, 1880. február 23.

Bischoff Mátyás.

Hoff János-féle
malátakivonat egészségi-sör

mell- és gyomorfájás, aranyér, ideggyengeség, emésztési zavarok ellen és a test erősitésére.

HOFF-féle konczentrált malátakivonat tüdősorvadás, idült köhögés és rekedtségnél.

HOFF-féle maláta-egészségi csokolád, erősitőül s a malátakivonat egészségi sörrel való használatra.

HOFF-féle maláta-mellczukorkák köhögés, rekedtség, meghülés ellen (nyákoldó.)

A valódi malátakészitmények, ragjegyükön védjegygyel vannak ellátva, (a föltaláló Hoff János mellképét fennálló oválban) a teljes

Hoff János

névvel.

A hol a védjegy hiányzik, vagy a hol más ordul elő, a gyártmány hamisitott s visszautasitandó.

ÁRAK: Malátakivonatu egészségi sör, palaczkja 60 kr, 11 pal. 6 frt, 28 pal. 15 frt, 58 pal. 30 frt ½ kilo malátacsokoládé I. 2 frt 40 kr, ¼ kilo 1 frt 30 kr, ⅛ kilo 70 kr, II. ½ kilo 1 frt 60 kr, ¼ kilo 90 kr, ⅛ kilo 50 kr, III. ½ kilo 1 frt, ¼ kilo 60 kr, ⅛ kilo 35 kr. Maláta-cukorka 1 zacskó 60 kr, 30 és 15 kr. Gyermektápláló malátaliszt 1 üvegese 1 frt Egy malátafürdő 80 és 50 kr. Malátakivonat 1 üvegese 1 frt, kisebb 60 kr. Malátaszappan 80, 60, 40 és 20 kr. Nagyobb megrendelésnél megfelelő engedmény. — A csomagolás legolcsóbban számittatik.

Fiókraktár: Budapest, zsibárus-utcza 7.

Raktárak: Török József, király-utcza, Weninger M. Buda, főutcza.

Butor végeladás.

Sugárut 1. sz. a váczi-körut sarkán Stein-féle házban I. emelet ajtó 2. még 5 szoba elegáns butor, mely egy teljes háló, ebédlőszoba berendezésből, selyem és más ülőgarnitura sok más butordarabból áll, melyek kiházasitási kelengyéknek alkalmasak, s igen árértékűek eladók. 646

Önvédelem
nélkülözhetetlen!

1 db 6 lövetü revolver 7 m/m. . . . 3 frt 80 kr.
1 db 6 " " 9 m/m. . . . 4 frt 80 kr.
1 db 6 " " 12 m/m. . . . 5 frt 80 kr.

Minden revolver belőve, jótállás mellett adatik, meg nem felelő esetben visszavétetik.

Czim:

Olcsóságok árucsarnoka
Budapest, sugár-uti bazár 1—2. szám.

A szétküldés mig a készlet tart, postautánvétel mellett azonnal eszközöltetik. 860

Preservatifs

I. N. Schmeidler, Gummifabrik.

Bécs, VII Stiftgasse 129.

valódian csak is nálam tuczatja 1—6 frt, titoktartva szétküld bérmentesitve levélileg az összeg beküldése vagy utánvét mellett 429

Hirdetés.

Biharmegyében Székelyhid és Margitta mezővárosok között, mintegy 2000 katastralis hold kiterjedésü mindenféle gazdasági épülettel és lakházzal ellátott tagositott nemesi birtok 6 esetleg 12 évre haszonbérbeadó.

Ertekezhetni Nagy-Váradon alulirott ügyvédi irodájában. 890

Pallay Lajos.

Az aranyozott áruk gyáriraktára
Budapest, fürdő-utcza 10. Mocsonyi-ház ajánlja kitünő gyártmányait mint **tükrök, állótükrök** és minden e szakmában vágó czikkeket, **lámpák, csillárok** dus raktárát nagy választékban **igen mérsékelt árakon.** 849

Hektograph szab. sokszorosito készülék, melylyel egy eredetiről m p. irat. térrajz, kép, hangjegy, rajz stbről 15 percz alatt 80 100 másolatokat száraz uton, egyidejüleg különböző tinta szinekben egyszerü meglepő módon sokszorositani lehet.

Fekete sokszorositó tinta

és javitott kitünő sokszorositó anyag legjobban ajánltatik. A szab. készülék plebjegygyel van ellátva, melyen a Kwaiser és Husak J. Lewitus nevek bevésve vannak. Másolatok mintaként ingyen és bérmentve küldetnek. Levélbeni megrendelésekre azonnal válaszoltatik. — Árusitok biz omány raktárt kapnak, képviselők keresttetnek.

Levél, iromány és számla rendező.

A rendező fából készült, szilárd munka sulya 1 kiló, kevés tért vesz igénybe, és sokkal gyakorlatibb mintegy alphabetikus levélszekrény. — Ára darabonként 3 frtról felfelé.

Joseph Lewitus Bécs, I. Babenbergerstrasse 9.

Raktárak Budapesten: Posner K. L. papirkereskedésében, Erzsébettér 7. sz 810

Árion-czitera.

Ezen általam legujabban feltalált és szabadalmazott hangszer az eddigi szerkezetü citerákat szép, kellemes és erős hangjával tetemesen felülmulja. A játszás módja, hurozat és griff ugyanolyan mint az eddigi citeráknál. — Árjegyzék kívánatra bérmentesen küldetik. 846

Schunda V. J.

cs. és kir. udv. hangszer-gyáros Budapest, IV. magyar-utcza 26,

Bergheer szinháza

naponta előadás szellem és kisértek megjelenésével, sugárut a nagy mező-utcza közelében.

Ma szombat, október 29-én este 7 órakor

előadás.

I. szakasz élő megfoghatlan kisértek megjelenése, regényes phantasztikus némajáték „ugrás a pokoltorkába" czim alatt.
II. szakasz, büvészet, természettan, illuzió.
III. szakasz. A nagyszerü csoda szökőkut chromotechno cataracta poicile, szin és fény hatás, jégeső és apotheosis plasztikus csoporttal.

Árak falragaszok szerint.

Jegyek a nappali pénztárnál reggel 9 órától este 5 óráig, és Patzik Lujza szivartőzsdéjében szervitatér. — Jövő vasárnap október 31-én két előadás.

Vadászat kedvelőinek.

Jó minőségü belőtt kétcsövü **Lefaucheux-fegyver** valódi Ruban-csővel 25, 28, 30 frt. Damaszt-csővel 35, 40, 50, 75 frt. Kétcsövü *Lancaster-fegyver* valódi Ruban-csővel 35, 40, 45, 50 frt. Damaszt-csővel 55, 60, 70, 75 frt. Csősz-fegyver frt 6.50, 7.50, kétcsövü kapszlis-fegyver 12.50, 16, 18, 20 frt. Egycsövü Lefaucheux kertifegyver ifjak számára 35 frt. Werndi rendszerü ismétlő golyós fegyver nagy vadakra 52 frt.

Töltények Lefaucheux 100 drb.

	16-os	12-es
barna frt	1.40	1.80
első rendű zöld	1.80	2.20
Lancaster barna	1.90	2.30
első rendű zöld	2.10	2.50

Nagy vadakra Lefaucheux v. Lancaster töltényekbe 5-ös golyó, doboz 80 kr. **Uj!** Meglepő szép kész *tüzi játékok* Lefaucheux vagy Lancaster fegyverből kilövők, mozsár **rakéták** c. 16 c. 12 durranással tuczatja frt. 2.40, 2.60 **szines csil-lagokkal** tuczatja frt 2.40, 2.60 Töltényfe tások 200 drb. 40 kr., párizsi fajtás, háromféle 1 dobozban 65, 85 kr. *Flobert-puska*, nem durranó, czéllövészethez szobában használható, és söréttel kisebb madarakra 12, 14, 17, 20, 26 frt. *Flobert-pisztolyok* 7.50, 10, 14 frt. *Flobert-töltények* 100 db. golyós 50 kr., frt 1.60, sörétes frt 1.50, 2.50, **vasczéltábla** kiugró bóczezal frt 5.50, nagyobb mozsárral 9 frt. Vont csövü hat lövetü biztonsági **revolverek** 25 drb tölténynyel 5, 6, 8 frt, vésezett 6, 7, 9 frt, finomabb kiállitásban 10, 14, 20 frt, középen gyuló *angol Bull-dog* kis formáju erős lövésü revolver 10, 12, 18 frt. *Revolver-töltények* 100 drb 1.80, 2.40 3 frt. Lancaster-revolver-töltények 100 a 3. 3 60, 4 frt. Bőr *revolver-táskák* frt 1, 1.15, 1.30.

A vadászat egyéb kellékei. Lefaucheux és Lancaster töltő-készülék 1.20, 2.40, töltény-becsavaró-gép 3 75, 5 ft. Gyutacs-beillesztő 85 kr. 2.85 4 frt. Tölténytartó ovek 2, 3.50, 5 frt, tölténytaska kemény angol bőrből 24, 32, 36 drb töltényre 8.75, 10, 12 frt. *Vadász-táska* vizhatlan kelméből, Chagrin, borju, bagaria bőrből, árukhoz aránylag megfelelő kiállitásban 3.50 4.50, 6, 8, 12 frt, nagyobb nyulzsákkal frt 7.5, 10, 14.50, kötött vadra függesztő zsákok 3.75, 1.50. Kutyavezető zsinórok 50 kr., frt 1—2, kutyaostorok frt 1, 2, 3.50. Uj városi agarász ostor 4, 8, 10 frt, kutyaidomitó nyakravaló frt 1.20, 1.50. Vadászkürtök és jeladó sipok 60 kr., 1, 1.50, 2, 5, 10 frt. Vadásztőr 8, 10, 15 frt, fegyverzsákok 4.50, 8, 10 frt. Kemény fegyverszekrények 3—12 frt. Vadász-székek bot gyanánt használhatók frt 4.20, 6, 10. Lőportárak biztonsági fedéllel ½—3 kilónak 2,80, 7 frt. Vadász-gamaschnik, vizhatlan kelme és bőrből frt 4.50, 7.50, *gumi esőköpeny* kámzsával 10—21 frtig. *lövész-jelvények* 100-a 1.50, 2, 2.50, érczből frt 5, 8, 9, 18, vadászkulacsok frt 1.50, 2, 5.50.

A bőrnemek puhántartására *Brandtner bőrpépe* 1, 2, 3 frt.

Vadcsalogatók fürj, fogoly, kácsa, császármadár, róka, nyul, őz, szarvas és egyéb vadak híven utánzó csalogató sipok 60, 80 kr., 1 frt. Aczél rókafogó frt 2.60. Berendezett pinczetok 3, 5, 7 üveggel frt 9.50, 13.50, 14.25. Vadász tapló sapka 1 frt.

Vadász disztárgyak természethü szarvas, őz, róka, vaddisznó s egyéb állatfejek egész és fél nagyságban kampókkal fegyverek, vadász-táskák és egyéb vadászeszközök felfüggesztésére 4.50, 7, 9, 15, 40 frt.

Uj! Bogárdus üveggömbdobó-gép czéllövészet tanuláshoz 15 frt, 100 drb. pehelylyel töltött üveggömb 5 frt.

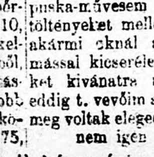

Jó, erős vadász-, pontosan járó Nikl remontoir **zsebóra** 2-ős porfödéllel, kulcs nélkül felhuzható, romlásnak nincs kitéve, mert mutatója kinyitás nélkül igazitható 10 frt. Ajánlhatom megtekintés végett órásoknak és kész vagyok, ha meg nem felelne, 8 nap után is a pénzt visszatériteni.

Minden tőlem vett puskát jóbirü puska-művesem belövi és 10 mintatöltényeket mellékelek, mindamellett akármi oknál az meg nem felelne, mással kicserélem, vagy annak értéket kivánatra megtéritem; de még eddig t. vevőim a tőlem vett fegyverrel meg voltak elegedve, mert a kicserélést nem igen vették igénybe.

Próbaire rendeléseknél képes árjegyzéket mellékel

[illegible] TÓBOR, Budapest, Dorottya-utcza 1

Ney József és fia.

Van szerencsénk t. cz. vevőinket értesiteni, hogy **a 43 év óta a lipótvárosi templomtéren fennálló czipőáruk raktárnak** f. é. november 1-évél feloszlatik és a **sugáruton oktogon 61. sz. a. lévő gyári helyiséggel egyesittetik**, hogy ezentul is iparkodni fogunk t. vevőinket szolid áruk kiszolgáltatása által kielégiteni.

Értesités czipészeknek.

Az oly annyira kedvelt franczia bőr, ugynevezett pinesark valódi kautsuk anyaggal töltve igen tartós, és izlésesen a legujabb párisi szabás szerint készitve nagyban és kicsinyben eladatik, és ajánljuk ezeket különösen finomabb czipész munkákhoz. 897

Legfinomabb minőségü

Gummi
vagy
halhólyag óvszer
tuczatja 2—6 forintig, valamint
különlegességek
nők részére

Politzer Moricz,
sérvkötő-készitő

Mindenféle prágai bőrből készült kesztyük legnagyobb raktára, nagyban és kicsiben **BUDAPEST, Deák-Ferencz-utcza.**

Megrendelések posta fordultával utánvét mellett azonnal teljesittetnek.

Nincs többé tyukszem és sümölcs!

Biztosan hat tyukszem és sümölcs ellen a Nagy-Solymosi Koncz Armin gyógyszerész által készitett „tyukszem és sümölcs-irtó-szer," mely minden égető vagy étető szertől ment és fájdalom nélkül gyógyit. Ára 1 üveggel 60 kr. Barhova bérmentve Sz.-Udvarhelyről 1 frt. Hatásáért kezeskedem! Nagy Solymosi **Koncz András**, gyógyszerész. Kapható a vidék minden nagyobb gyógyszertárában. Ismét-eladók kerestetnek, kik tetemes árelengedésben részesülnek.

Für Männer

eden Alters sehr wichtige Erfindung. — Aertzlich begutachtet und empfohlen. — Broschüre und Prospect versendet franco verschlossen gegen Einsendung von 30 kr in Briefmarken: General-Agent *Besfelt R.* in *Nürnberg.* 22

MOLL SEIDLITZ-POR.

Valódi csak, ha minden dobozon a sas és az én sokszorozott czégem van lenyomva.

30 év óta a legjobb eredménynyel használt minden nemü **gyomorbetegségek és emésztési bántalmak** (min étvágytalanság, szorulás stb.) **vértorlódás** és **aranyér bántalmak ellen.**

Különösen oly egyéneknek ajánlandó, kik ülő életmódot visznek.

Hamisitások birólag üldöztetnek. Ára egy lepecsételt eredeti doboznak 1 frt o. é.

Francia borszesz és só.

A legmegbizhatóbb önorvos a szenvedő emberiség részére minden belső és fogfájásnál, idült hibák és sebek, rákbajok, üszők, gyuladt szemek, hüdés és mindennemü sértéseknél stb. stb.

Palaczkban használati utasitással együtt 80 kr o. é.

Moll A. gyógyszerész, cs. kir. udvari szállitó,

Bécs, Tuchlauben.

Raktárak: Budapest: Török J. gyógyszer., C. Schernhofer gyógy., Uhl Berczella, Thallmayer és Seitz, Kochmeister Fr. utódai, Neruda Ferd., Hoffmann J., Szilber A. és Halbauer testvéreknél, Szenes E., Brázay Kálmán, Pataky C. gyógysz. 39

Brogle J. és Müller

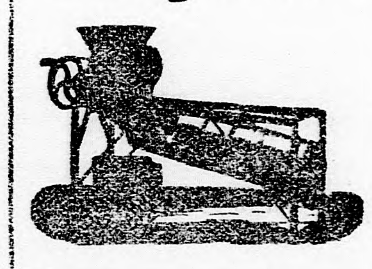

gép és rostalemez gyára **BUDAPESTEN**, a Margit-hid közelében.

készit **Trieuerőket** (konkolyválasztó) 6 különféle nagyságban

Trieur hengereket malmok számára.
Koptatokat. 78
Szelelő-rostákat.
Szitákat és rostákat cséplőgépek számára.

Első cs. kir. szabadalm. dunagőzhajózási-társaság.

A helyihajók
menetrende

Budapest-Promontor-Tétény
között, 1880. október 31-dikétől a hajómenetek bezártáig.

Budapestről-Promontorra 6 óra 45 perczkor reggel, 9 órakor délelőtt, 2 órakor és 4 óra 30 perczkor délután.
Budapestről-Tétényre 9 órakor délelőtt és 2 órakor délután.
Tétényről-Budapestre délelőtt 10 órakar és délután 3 órakor,
Promontorról-Budapestre 7 óra 30 perczkor és 10 óra 30 perczkor délelőtt, 3 óra 30 perczkor és 5 órakor délután.

Budapesten, 1880. október 24-én.

A magyarországi forgalmi igazgatóság.